Perşembe 3 SONTEŞRİN 1938 5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf : Ulus - Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Tunceli medeniyete açılıyor

Yakında, yazıları arkadaşımız Naşit Uluğ tarafından hazırlanan güzel bir ilâve neşredeceğiz.

Macar - Çek anlaşmazlığı dün Viyana'da halledildi

Macar işgali 5 sonteşrin'de başlıyor

15 İNCİ YIL DÖNÜMÜ DOLAYISIYLE

Bütün dünya devlet reislerinden ve devlet adamlarından Atatürk'e samimî tebrik telgrafları geldi

Bu telgrafları ve Atatürk'ün cevaplarını aynen neşrediyoruz

Ankara, 2 a.a. — Cümhuriyetin 15 inci yıldönümü münasebetiyle Cümhur Başkanı Atatürk aşağıdaki tebrik telgraflarını almış, bu telgrafların her birine bunları takiben dercedilmiş olan cevapları vermişlerdir:

Ekselans Atatürk

Türkiye Cümhur Başkanı
ANKARA

Türkiye millî bayramı münasebetile Ekselansınıza çok hararetli tebriklerimi ve sıhatleri ve şahsî saadetleri ile Türkiye cümhuriyetinin refahı hakkındaki çok samimî temennilerimi arzederim.

ALBERT LEBRUN
Ekselans B. Albert Lebrun
Fransız Cümhur Başkanı
PARİS

Türk millî bayramı münasebetiyle
(Sonu 7 nci sayfada)

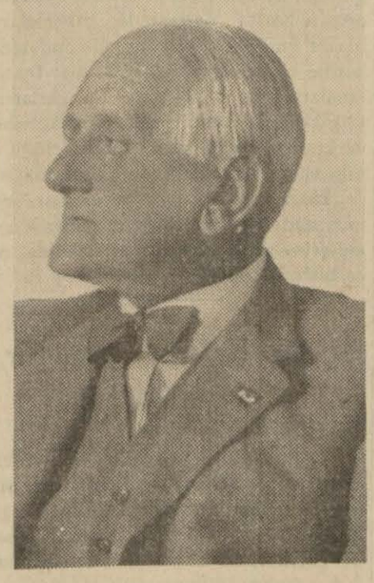

Viyana'daki müzakerelere iştirak eden macar Hariciye Nazırı Kanya

Macar - Leh hududu müşterek olmıyacak

Viyana kararından sonrà

Macarlar artık meseleyi hallolmuş addediyorlar

Viyana, 2 a.a. — Fon Ribbentrop, Seys İnkuart ve daha bir çok zevat Ciano'yu trenden inerken selâmlamışlardır. Konferans saat 11.30 da başlamıştır. Saat 11 de murahhaslar Belvedere giderek görüşmüşler ve eksperler le temasa geçmişlerdir.

Slovak hükümeti başvekili B. Tisso ile Slovakya adliye nazırı B. Dürkanski de bu sabah buraya gelmişlerdir.

Macar - çekoslovak ihtilâfını halleden hakem kararı, bugün saat 18 de Viyana'da verilmiştir.

Tahkimname, aşağıdaki maddeleri ihtiva etmektedir:

1 - Çekoslovakya'nın Macaristan'a vereceği arazi, merbut harta üzerinde gösterilmiştir. Merbut hartaya göre mahallinde hududun tespiti, bir macar - çekoslovak komitesine terkedilmiştir.

(Sonu 7. inci sayfada)

Viyana'daki müzakerelerde hakemlik eden italyan Hariciye Nazırı Kont Ciano

Çek dış politikası

Roma - Berlin mihverine teveccüh etti

Viyana, 2 a.a. — BB. fon Ribben - trop ve Kont Ciano, birlikte yaptıkları müşterek beyanatta ezcümle demiş - lerdir ki:

"— Roma - Berlin mihveri, Avrupa politikasında bir sulh ve nizam unsuru olduğunu bir kere daha isbat etmiştir. Muahedelerin haksızlığı neticesinde doğan anlaşmazlık ocaklarından birisi ortadan kalkmıştır. Macaristan ile Çekoslovakya arasındaki münasebetlerin, işbirliği ve iyi komşuluk zihniyeti dahilinde inkişaf edeceğini te - menni etmekteyiz."

Çekoslovakya'nın yeni siyaseti

Çekoslovakya hariciye nazırı B. Şvalkovski, B. Gayda'ya yaptığı be - yanatta demiştir ki:

"— Yeni Çekoslovakya, bundan böyle, Roma - Berlin mihverine te - veccüh etmiş bulunmaktadır."

Sovyet - Mançuku sınırında yeni bir hadise oldu

Tokyo, 2 a.a. — Domei ajansı bildiriyor :

Hsinkingden gelen haberlere göre, Japonya ve Mançukov hükümteleri, yeni bir hudut hâdisesinden dolayı Sovyetler Birliği hükümetine birlikte bir protesto göndermişlerdir.

Bahis mevzuu yeni hudut hâdisesi şudur:

12 kadar Sovyet suvarisi dün hududu geçmişler ve iki japon askerini ya - ralamışlardır.

En büyük işimiz

F. R. ATAY

Atatürk, son açış nutkunda ziraî kalkınma bahsi üzerinde tekrar ısrar ile durdu. Reisimizin, geçen seneki nutuk - programında bize verdiği hareket düsturu şu idi: "Millî ekonominin temeli ziraattir.„ Fakat bu hayatî dâvayı başarabilmek için, her şeyden evel, ciddî etüdlere müstenit bir ziraat siyaseti tesbit etmek, ve, *her köylünün ve bütün vatandaşların kavrıyabileceği ve severek tatbik edebileceği bir ziraat rejimi kurmak* lâzımdır. Atatürk yeni nutkunda ziraat bahsini hepimiz için şaşılmaz bir hizmet emri olan şu cümle ile bitirmiştir: "Cümhuriyetin on beşinci yılı, plânlı ve sistemli ziraat ve köy kalkınmasının mebdei olmalıdır.„

Türkiye'yi sanayileştirmek doğru olup olmadığı uzun müddet münakaşa edilmişse de, onun bir ziraat memleketi olduğunda eskidenberi hiç bir zaman tereddüt edilmemiştir. Keza ziraat usullerimizin geriliğinde ve iptidailiğinde hiç kimsenin şüphesi yoktu. Bir zarureti tasdik etmek veya herhangi bir ıslâh lüzumunu kabul etmekle, *yapmak ve başarmak* arasında, bazan, hiç bir münasebet olmadığını osmanlı devrinin bir asırdan fazla süren zalim ataleti ispat eder. Bir asırdan fazla sözünü kullanışımızın sebebi vardır. Eski bir osmanlı vesikasına göre, *bu köyler böyle kaldıkça bu memleket terakki etmez,* hükmü, en yüksek selâhiyet makamı tarafından tam yüz şu kadar sene evel verilmiştir.

Acaba bütün millî müesseseler geri iken, şehirler türklüğü iktısadî faaliyetlerin dışında, tufeylî bir hayat sürerken, asayişsiz, kültürsüz, her türlü yolsuz bir memlekette sadece köyü terakki ettirebilmek mümkün olabilir miydi? Kemalizm, millî kalkınmayı bir kül olarak almıştır: Ve millî faaliyetlerden herhangi birini yeniden tanzim ederken, memleket şartlarını iyiden iyi tetkik etmeği, ilmî araştırmalardan ve tecrübelerden, nazariyelerin kör bir âleti olmaksızın, bizim için ve bize göre istifade etmeyi daha doğru bulmuştur. Ni-

(Sonu 7 nci sayfada)

Çemberlayn Avam Kamarasında diyor ki:

İtalya ve Almanya'nın İspanya'da yerleşeceğine dair tezler asılsızdır

İspanya meselesi

Avrupa sulhu için bir tehlike teşkil etmiyor!

İngiliz - İtalyan anlaşmasının tasvip edilmesi lâzımdır!

Bahusus 10.000 İtalyan gönüllüsü de geri alınmıştır!

İngiliz başvekilinin İtalya ile anlaşmak lüzumuna dair olan beyanatı sekizinci sayfamızdadır.

İspanya'da Sarion'da italyan tankları

Şahar eyaletinde

Çin çeteleri bir çok taarruzlar yaptılar

Loyang, 2 aa.. — Çin ajansı 1.11.938 tarihiyle bildiriliyor:

Çin çete muharipleri Şahar vilâyetinin merkezi olan ve dün geri alınan Kalgan'ın 70 kilometre doğu cenubundaki Hsiahuayuan şehrinden çok daha ilerilere nüfuz etmiş bulunmaktadır.

Diğer bazı çeteler de Kalgan'ın 40 kilometre doğu cenubunda mühim bir şehir olan Hsuanhua'ya bir çok hücumlarda bulunmuşlardır. Çeteler son günlerde Şahar'ın doğusundaki Şihşeng ve Lungkuan'ı zaptetmişlerdir. Çetelerin Şahar'ın bölgesindeki faaliyeti Mançukuo içindeki Johol'u ciddî surette tehdit eder bir mahiyet arzetmektedir.

Hunnan, Szeşuen ve Yunnan valileri halka nihaî zafer için mümkün olan her türlü fedakârlıkları yapmıya davet eden beyannameler neşretmişlerdir.

Japon topçuları dağda bir batarya çekiyorlar

Japonlar bir şehri aldılar

Tokyo, 2 a.a. — Domei ajansı bildiriyor: Ehan mıntakasını müdafaa eden Çin kuvetlerini takip etmekte olan japon kıtaları Hankeu'nun 60 kilometre garbinde kâin Hanşuan ile Uşang'ın 35 kilometre cenubunda kâin Uangliki'yi işgal etmişlerdir.

Japonya dokuz devlet muahedesini feshedecek mi?

Tokyo, 2 a.a. — Ecnebî gazetecilerinin suallerine cevap veren hariciye nazırı namına söz söylemiye salâhiyetli bir zat, Japonya'nın dokuz devlet muahedesini feshetmek tasavvurunda bulunduğuna dair dolaşan şayiaların mesul mahfillerin kanaatine uygun olmadığını söylemiştir.

Çemberlayn tarafından söylenen nutkun Japonya'nın muhasemattan sonra ingiliz kredisine muhtaç olacağına dair olan kısmına temas eden bu zat, Japonya'nın Çin'in imarı için bilhassa ingiliz parasına değil, sadece paraya şüphesiz ihtiyacı olacağını söylemiş, fakat Japonya'nın bu parayı ancak Japonya'nın vaziyetini anlıyan bir devlet tarafından verildiği taktirde kabul edebileceğini ilâve eylemiştir.

Japonya ve Milletler Cemiyeti

Tokyo, 2 a.a. — İmparatorun riyasetinde toplanan Yüksek meclisi Japonya'nın Milletler cemiyeti kurumlariyle her türlü işbirliğine nihayet vermesi hususunda hükümetçe hazırlanan projeyi ittifakla kabul etmiştir.

DÜŞÜNÜŞLER

Yabancı radyolar ve Türkiye

Evelki akşam Holanda'da Filips radyo istasyonu kısa dalga üzerinden bir Türkiye saati neşretti. Avrupa'nın şimal kıyılarından gelen bu dostça jest hiç şüphesiz bütün türkleri mütehassis etmiştir. Yaptığı şive hatalarına rağmen, türk dinleyicilere türkçe hitap etmek istiyen hollandalı spikerin sesi, kulaklarımızı bir musiki gibi okşadı.

Ancak, konser, "Türk halk musikisi" diye ilân edildiği halde, Felemenk radyosu bu işe tahsis ettiği yarım saat içinde yalnız iki türkçe marşla, bir alaturka şarkı ve iki üç türkçe tango çaldı. Hepsi bu kadar! Bir Holanda radyo istasyonundan türk halk musikisine derin vukuf aramak elbette ki abes ve mânasız bir hareket olur. Öyle tahmin ediyoruz ki bu plâklar radyoya bir türk tarafından temin edilmiştir. Şu halde bu işi yapan vatandaş türk halk musikisinin mânasını bilmeli değil miydi? Avrupa istasyonlarının Türkiye'ye ayıracağı saatlar, bizim için en güzel propaganda vasilesidir. Bu konserlerin türk musikisi ve folkloru hakkında yanlış ve sakat bir kanaat verebilecek tarzda tanzim edilmesi, bizim için iki taraflı bir ziyan teşkil eder.

Bulgaristan'da bir vatandaş Varna radyosunun bir Türkiye gecesi yapmak için Türkiye'den muvakkat bir müddet için plâk istediğini, gümrük müşkülâtı dolayısiyle buna muvaffak olamadığını söylemişti. Bugün radyo istasyonları arasında plâk mübadelesi bir anane haline gelmiştir. Neden bu güzel usule biz de iştirâk etmiyelim? Yabancı milletlerin musikisini radyolarımız esasen bol bol çalıyor. Hem bu iş için radyolarımıza bol plâk temin etmek, hem de mübadele yoliyle ciddî bir itinâ ile seçilmiş türk musikisi plâklarının dünyanın bütün istasyonlarında çalınmasına fırsat hazırlamak elimizdedir. Böyle bir teşebbüse mâni olan gümrük kayıtları varsa, memleket propagandası yolunda elde edilecek müsbet neticeler gözönünde tutularak hususî tedbirler alınabilir.

Bu mesele ile iştigal edecek başka bir merci göremediğimiz için, yeni radyomuzun bu çok hayırlı işi de üzerine almasını ve Türkiye'nin sesini yalnız Ankara radyosundan değil, fakat dünyanın her tarafından duyurmıya çalışmasını temenni edelim.

Yaşar NABİ

KİTAPLAR ARASINDA

BELLETEN
Türk Tarih Kurumu

Cilt: 2 Sayı: 5/6
İkincikânun - Nisan 1938

Türk Tarih kurumunun geçen yıldanberi üç ayda bir çıkarmıya başladığı Belleten, şimdiye kadar neşredilmiş olan birinci cildiyle memleketin ciddî bir ilim mecmuası olduğunu hem tarih mütehassıslarına, hem kültür âlemine ispat etmişti. Bu kere gene bir arada ve evelki nüshalardan daha mükemmel bir şekilde çıkan 5-6 numaraları, memleketin entelektüel hayatı içinde ne kadar mühim bir boşluğu doldurduğunu bir defa daha göstermiştir.

Geçen yıl kurumun tertip ettiği tarih kongresine kısmen hasredilmiş olan bu nüshalar, kongrede yapılan tebliğlerin en ehemiyetlilerinden bir kaçını ihtiva etmektedir:

Kurumun Genel Sekreteri profesör Muzaffer Göker, Belleten için kaleme aldığı bir yazıda ikinci Türk tarih kongresinin bütün safhalarını anlatmaktadır.

Bayan Afet, Asbaşkanı bulunduğu Türk tarih kurumunun arkeoloji sahasında ne gibi hayırlı ve ehemiyetli işler gördüğünü salâhiyetli bir dille bildirmektedir. Bayan Afet'in bu tebliği sayesinde, kurumun, Alaca, Trakya höyükleri, Ankara kalesi, Çankırıkapı, Eti yokuşu, Pazarlı ilâh.. gibi yerlerde 1935 den geçen yıla kadar yaptırdığı hafriyat işlerinin ne gibi kıymetli malzeme verdiğini ve bu malzemenin yardımiyle yurdumuz ve cihan tarihi hakkında ne gibi mühim bilgiler elde ettiğimizi öğreniyoruz..

Profesör Muzaffer Göker, Türk tarih kurumunun ilim ve idare sahalarındaki faaliyetine dair yaptığı tebliğde mektep kitapları, Türk Tarihi Ana Hatları adlı eserin hazırlanması, neşriyat, yurt dışında ilim faaliyeti ve kütüpane işlerinde kurumun elde ettiği verimlerden haberdar etmektedir.

Jönev Üniversitesi profesörü Ojen Pitar, neolitik devirde Anadolu ile Avrupa arasındaki münasebetleri araştırırken, bu münasebetlerin teessüs ve inkişafında bugünkü türklerin cetleri olan brakisefallerin ne derecede büyük bir rol oynamış olduklarını kanaat verici bir şekilde anlatmaktadır.

Profesör Dr. Fuat Köprülü'nün orta zaman türk hukuk müesseseleri hakkındaki travayı, dokümantasyonunun ve plânının mükemmelliği ile ilmî etütlere nümune olacak derecede güzel bir yazıdır. Fuat Köprülü burada islâm âmme hukukundan ayrı bir türk âmme hukukunun mevcut olduğunu bizi şimdiye kadar alıştırdığı intizam ve ciddiyetle ispat ediyor,

Profesör Şemsettin Günaltay'ın tebliği bize açıkça gösteriyor ki Selçuk istilâsı, islâm âleminin inhitatına değil, bu yanlış iddianın tamamen aksine olarak, sağlamlaşmasına sebep olmuştur.

Mâruf neo-pozitivist filosof fon Aster, Fârabî ve İbni Sinâ gibi türk dehâlarının tefekkür tarihinin seyri üzerindeki ehemiyetli teşirlerini İstanbul Edebiyat fakültesindeki dinleyicilerince malûm olan vukufuyle anlatmaktadır.

On dördüncü ve on beşinci asırlarda Anadolu beyliklerinde toprak ve halk idaresine dair, profesör İsmail Hakkı Uzunçarşılı'dan kıymetli bilgiler alıyoruz.

Profesör Rasonyi, Erdelde orta zamanda, türklüğün izlerini kuvetli delillerle takip ediyor.

Bayan Afet'in "Türk - osmanlı tarihinin karakteristik noktalarına bir bakış,, adlı sentetik tebliği, Osmanlı imparatorluğunun yükselmesi ve inhitatı hakkında yazılmış makalelerin en toplusu ve en açığıdır.

Profesör Hikmet Bayur, bize Hindin meşhur türk hükümdarı Ekber Gürkan'ın cazip şahsiyetini ve yapmıya teşebbüs ettiği inkılâpları etraflı bir surette anlatmaktadır.

Varşova Üniversitesi doçentlerinden Stefan Przeworski, Belleten'in bu nüshalarında çıkmak üzere kaleme aldığı yazıda, bize Tarsus'tan gelen ve bugün Varşova'da bulunan bir boğa heykelciğini tanıtıyor. Yazının sonuna heykelciğin ve buna benzer başka parçaların resimleri konmuştur.

Profesör İsmail Hakkı Uzunçarşılı Üçüncü Selim'in veliaht iken Fransa kıralı Onaltıncı Lui ile yaptığı muhabereler hakkında bir yazı vermiştir. Daima vesikaya dayanan bu kıymetli yazının sonunda vesikaların suretleri ve fak-simile'leri bulunmaktadır.

Fevzi Kurdoğlu son Altınordu hükümdarının Fatih Mehmed'e yazdığı bir mektubu, fak-simile'siyle birlikte çıkarmıştır.

Yazılar serisi, Bayan Afet'in resim galerisi hakkındaki kıymetli makalesiyle kapanmaktadır. Makalenin sonunda galerinin iki manzarasiyle ihtiva ettiği tablolardan dört tanesinin kopyesi çıkmıştır.

Sona konmuş olan ilim haberleri, resimler, mecmua ve kitap bibliyografiyası, Belleten'in ilmî kıymetini bir kat daha arttırmaktadır.

Bir orman harita dairesi kuruluyor

Fotogrametri usulü ile orman haritalarının yapılmasını temin maksadile Ziraat Bakanlığına bağlı bir orman harita dairesi kurulması hakkında bir kanun projesi hazırlanmıştır. Projenin ihtiva ettiği esaslara göre Ziraat Bakanlığı Orman genel komutanlığına bağlı bir orman harita dairesi kurulacaktır. Daire reisi Tüm komutanı salâhiyetini haiz bulunacaktır. Orman harita dairesinin memur ve müstahdemleri vazife dolayısiyle askerî mahkeme kanunu ile askerî ceza kanununa tâbi olacaklardır. Bu kanunun neşrinden sonra harita genel direktörlüğünden ayrılmış olan mütehassısların orman harita dairesinde çalışmaları harita genel direktörlüğünün muvafakatine bağlı olacaktır. Haritalar fennî esaslara göre yapılacak ve bu esasların tatbikına ait fennî esasları mürakabe ve kontrol harita genel direktörlüğünün salâhiyeti dahilinde bulunacaktır.

İdarî ve fennî işlerine memur ve müstahdemlerinin tayin ve çalışma usullerine ait esaslar Ziraat Bakanlığınca tesbit olunacaktır.

İç Bakanlıkta yeni bir büro kuruldu

İç Bakanlıkta geçmiş senelerden müdevver eski evrakın tasnifi için bir büro kurulmuştur. Büro müsteşarlığa bağlı olacak ve bir şefin idaresinde sekiz memur, iki daktilodan müteşekkil bulunacaktır. Büro şefliğine nüfus umum müdürlüğü şube müdürlerinden B. Sabri Koryürek tayin edilmiştir. Eski evrakın tasnifi adını almış olan büro bakanlıktaki eski evrakı tetkik, tarihi kıymeti haiz olanlarını tefrik edecek, geri kalanları ise talimatnamesine göre imha edecektir.

1939 Vilâyet büdcelerine ilk hazırlık

İç Bakanlık valiliklere bir tamim yaparak 1939 yılı vilâyet hususî idare büdçelerinin tanziminde nakdî vergi tahsilâtının şümulü dışında bulunan tahsilâtın büdçelere konulmamasını yüzde on beş nafia hissesi, bina ve arazi vergilerinden belediyelere ifraz olunan hisseler, Tayyare Cemiyeti ile Ziraat Bankasına ayrılan ianе hisseleri emanet mahiyetinde olması dolayısiyle su, mezbaha elektrik gibi tesislerden elde edilen hasılat da vergi ve resim mevzuuna dahil bulunması itibariyle nakdî vergi tahsilâtı dışında kalacaktır.

Eskişehir'de yeni ve modern kaplıca

Vakıflar Genel Direktörlüğüne gelen malûmata göre bu idare tarafından Eskişehir'de yaptırılan kaplıcanın inşaatı bitmiş ve kaplıca törenle açılmıştır. Kaplıca modern tertibatı havi, sıcak banyo ve duş yerlerini, yüzme havuzu ile sıcak tedavi havuzlarını muhtevi bulunmaktadır.

Muhafız alayında tehris edilen erler abideye çelenk koydular

Muhafız alayında askerlik vazifelerini yaparak ihtiyata geçirilmek suretiyle terhis olunan askerler dün öğleden sonra başlarında alay komutan vekili albay Fasih olduğu halde Ulus alanına gelmişlerdir. Üzerinde "Muhafız alayı terhis edilen erleri" yazılı çelenk törenle Zafer anıtına konmuş ve İstiklâl marşı erlerin de bandoya uymaları ile çalınmıştır. Erler başta bando mızıka ve bir bölük asker olduğu halde geldikleri gibi askerî disiplinle alaya avdet etmişlerdir.

Üniversite'ye 1669 talebe kaydolundu

İstanbul, 2 (Telefonla) — Bu yıl üniversiteye 1669 talebe kaydolunmuştur. Şubeleri şunlardır:

814 fen, 246 hukuk, 209 iktisat, 166 edebiyat.

Yandan çarklı vapurlar işlemiyecek

Denizbank eski idarelerden kendisine devredilen yandan çarklı vapurları önümüzdeki yaz, seferden kaldırmıya karar vermiştir. Yeni gelen iki vapuriyle üç yandan çarklı vapurların bırakacağı boşluk doldurulabilecektir.

Beynelmilel ticaret odası reisinin teşekkürü

Bundan bir müddet evel memleketimizi ziyaret etmiş olan beynelmilel ticaret odası reisi ve Amerika Cümhurreisi Ruzvelt'in müşaviri Watson, Türkofis İstanbul müdürlüğüne bir mektup göndererek İstanbul'da türk tacirleri arasında geçirdiği anları hiç bir zaman unutamıyacağını kaydettikten sonra Türkiye'nın dünya iktısadiyatındaki mevkiini tebarüz ettirmiş ve kendisine gösterilen hüsnü kabulden dolayı teşekkürde bulunmuştur.

Malatya'da yapılan tütün fabrikası ilkbahara bitiyor

İnhisarlar idaresi Malatya'da modern bir sigara ve tütün fabrikası ile 600.000 kiloluk bir yaprak tütün işletmesi ve bahçesi yaptırmaktadır. Inşaat önümüzdeki ilkbaharda tamamlanmış olacağından fabrika derhal faaliyete bşlıyacaktır.

HAVA

Hava kapalı geçti

Ankara'da hava dün kapalı geçmiş, rüzgâr cenubu garbîden saniyede 4 metre kadar hızla esmiştir. Günün en yüksek ısısı gölgede 20 derece kaydedilmiştir. Yurdda hava, Ege'de kapalı ve umumî yağışlı diğer bölgelerde kapalı ve mevzii yağışlı geçmiştir. 24 saat içindeki yağışların karemetreye bıraktığı su mikdarı Muğla'da 16, Mersin'de 13, Kütahya'da 9 Nazilli, Sivas ve Antalya'da 7 diğer yağışlı yerlerde de 1-6 kilogram arasındadır.

Rüzgârlar bütün bölgelere cenuptan saniyede en çok 7 metre hızla esmiştir.

En yüksek ısılar Islahiye ve Siirtte 23, Diyarbakır'da 24, Adana'da 27 dercedir.

İzmir Şehir Meclisi yeni içtima devresine başladı

Atatürk'e, Meclis Reisine, Başvekile ve B. Şükrü Kaya'ya tâzim telgrafları çekildi

İzmir, 2 a.a. — Şehir meclisi dün öğleden sonra üçüncü içtima devresini açan ilk toplantısını yapmış ve belediye reisliğine tekrar Dr. Behçet Uz'u seçmiştir. Bu münasebetle bir söylev veren Dr. Behçet Uz, meclisin geçen devrede başardığı işleri anlatmıştır.

Meclisin bu ilk toplantısı münasebetiyle, başta Büyük Önder Atatürk olmak üzere Kamutay başkanı Abdülhalik Renda'ya, Başbakan Celâl Bayar'a, Dahiliye Vekili Parti Genel sekreteri Şükrü Kaya'ya Meclisin saygı ve bağlılık hislerini ifade eden aşağıdaki telgraflar çekilmiştir.

Atatürk'e çekilen telgraf

Atatürk'e çekilen telgraf şudur:

Büyük ulusumuzun asîl varlığına en iyi yakışan ve türk tarihinin gelecek asırlarında da lâzım olan enerjiye kemal veren şerefli ve kudretli varlığımızın kurduğu cümhuriyet rejiminin ebedî yolcusu kalmıya antlı olan izmirlileri temsilen bugün toplanan şehir meclisi âzasının, yüceliğin de üstünde bulunan eşsiz kurtarıcılığınız huzurunda, tazeledikleri bağlılık tezahürlerini arzetmekte büyük bahtiyarlık duyuyorum. Başımızda türk cümhuriyetinin ebedî müdddet hayatında ebedî feyiz ve kemal kaynağı olan büyük varlığınızla yıllarca varolmanızı dilerken izmirlilerin en içli sevgilerini ve saygılarını sunar, en derin hürmet ve bağlılık hisleriyle ellerinizden öperim.

Dr. Behçet Uz

B. Abdülhalik Renda'ya çekilen telgraf

Sayın B. Abdülhalik Renda'ya çekilen telgraf şudur:

Atamızın kurtardığı güzel İzmir'imizin şehir meclisi bugün ilk toplantısını yaptı. Kemalist rejimden ilham ve kuvet alarak memleketin kalkınması ve yücelmesi uğrunda üstüne düşen vazifeleri ifaya azmeden şehir meclisi üyeleri temsil ettiği izmirlilerin millî hâkimiyetin kaynağı olan büyük Kamutay'a karşı olan sevgi ve saygılarını arzetmek vesilesiyle candan ve samimî tezahürde bulundular. İzmirlilerin bu yüksek duygularını yüce huzurunuza arzeder, sonsuz saygılarımı sunarım.

Dr. Behçet Uz

Başvekile çekilen telgraf

Sayın B. Celâl Bayar'a çekilen telgraf şudur:

Cümhuriyet idaresine tekaddüm eden savaş yıllarında türk istiklâlinin Atatürk eliyle kurtarılışı ve kuruluşu hareketlerinde, millî heyecanın ilk hedefi omak şerefini taşıyan cümhuriyet idaresinde de rejimin daima şuurlu ve her zaman sadık bir hâdimi olan izmirlileri temsilen bugün ilk toplantısını yapmış bulunan İzmir şehir meclisi âzasının yurdu her geçen yılda daha fazla refaha kavuşturan hükümetimize çok büyük kıymetle başlık yapan değerli şahsınız hakkında duyduğu tâzim hislerini arzeder ve İzmir hakkında her vesile ile gösterdiğiniz sevgi dolu müzaharetlerden dolayı bu vesileden de istifade ederek şükranlarını sunarım.

Dr. Behçet Uz

B. Şükrü Kaya'ya çekilen telgraf

Sayın B. Şükrü Kaya'ya çekilen telgraf şudur:

Bütün memleket dâvalarında samimiyetle, feragatle ve daima tam bir vahdetle hareketi yurtseverliğin tabiî bir icabı bilen izmirlilerin ittifakla itimada mazhar kıldığı şehir meclisi âzası bugün ilk toplantısını yapmış bulunuyor. Cümhuriyet kurucusu Atatürk'ün yüce başkanlığından almakta olduğu şerefle ve yurt işlerini yürütmekte gösterdiği büyük kudretle ve halde olduğu kadar istikbalde de memleket mukadderatını elinde tutmıya bihakkın lâyik bulunan ve lâyik kalacak olan büyk Partimizin umdelerine bağlılık yolunda çok içli tezahürler yapan şehir mümessillerinin temiz partililik duygularını en derin hürmet hislerimle değerli huzurunuza arzederim.

Dr. Behçet Uz

Zonguldak belediye meclisi de toplandı

Zonguldak, 2 a.a. — Dün saat 11 de belediye meclisi âzaları Partide vali ve Parti başkanının reisliği altında toplanarak Millî ve Büyük Şef Atatürk'ün, intihap neticesi hakkında, Parti Umumî Reis vekili Celâl Bayara yazdıkları karşılık yazılarında izhar buyurdukları iltifat derin heyecanla karşılanmıştır. Memleket ve belediye işleri etrafında samimî hasbihaller yapıldıktan sonra reisliğe tekrar eski reis Faik Erteman seçilmiş ve Belediye meclisi içtimalarına başlamıştır.

Meclisin ve bütün Zonguldak halkının Büyük Şef Atatürk'e Kamutaya, Başbakan ve Parti'ye derin tâzim ve sarsılmaz bağlılıklarının telgrafla arzına alkışlarla karar verilmiştir.

Avukatlık kanunu tatbiki hazırlıkları

Önümüzdeki aylarda yürürlüğe girecek olan avukatlık kanununun tatbikatına [illegible] lunmaktadır. Adliye Bakanlığı, kanuna göre teşkil olunacak baro ve mmtakalarını tesbit etmektedir. Diğer taraftan gene kanuna göre hazırlanması icap eden avukatlık stajı talimatnamesi hazırlıklarına da başlnmıştır.

Ziraat Bakanlığı memurları yapı kooperatifi

Ziraat Bakanlığı memurlarının kendileirne ev yaptırmak üzere bir kooperatif kurmak üzere olduklarını evelce yazmıştık.

Haber aldığımıza göre kooperatif iş üzerinde faaliyete başlıyarak arsaları temin etmiş, plânları ve yapılacak binaların keşiflerini hazırlatmıya başlamıştır.

Ziraat Bakanlığı tasarruf ve yardım sandığı kuruyor

Ziraat Bakanlığı, bakanlık memurları için bir tasarruf ve yardım sandığı kurmıya karar vermiştir. Bakanlık buhususta tetkiklere başlamıştır.

Üsküdar - Kısıklı tramvay şirketinin durumu

Üsküdar - Kısıklı tramvay şirketinin durum ve hesaplarını tetkik etmek üzere teşkil olunan komisyon, çalışmasını bitirmiş ve hazırladığı raporunu İç Bakanlığa vermiştir. Rapor Bakanlıkça tetkike başlanmıştır.

Diyarbakır'da zelzele oldu

Şehrimize gelen malûmata göre öteygün Diyarbakır'da saat 10.55 de şiddetli bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Müsadere olunan av tüfekleri

Adliyece müsadere ve zabıtaca zaptolunan av tüfeklerinin malmemurları tarafından yalnız ellerinde kara av ruhsatiyesi bulunanlara satılması kararlaşmıştır.

Orta tedrisat müdürü İstanbul'da tetkikler yapıyor

İstanbul, 2 (Telefonla) — Kültür Bakanlığı orta tedrisat müdürü Avni dün şehrimize gelmiştir. Orta tedrisat müdürü birkaç gün şehrimizde kalacak, orta tedrisat vaziyeti, kadrolar ve yeni açılan mekteplerin ders levazımı hakkında tetkiklerde bulunacaktır.

Gönlü taze bir ihtiyar

İstanbul mahkemelerinden birinde görülen bir davada 94 yaşında bir ihtiyar, 40 yaşındaki karısından boşanmak istiyor ve diyor ki:

— Ben, bu kadını talâkı selâse ile 99 kere boşadım. Artık birleşemem.

94 yaşına gelen bu adamın, boşanmak istediği şimdiki karısı onuncu karısı imiş. Acaba babalık, bu yaşa geldikten ve dünya evine on defa girdikten sonra evlenmenin aleyhine mi döndü? Ahrete bekâr olarak mı göçmek istiyor?

Hayır öyle de değilmiş! Ayrılmak istediği kırklık kadının rivayetine göre adamcağız, bir defa daha evlenmek, alıp bıraktığı kadınları bir düzüneye çıkarmak niyetindedir.

94 yaşında yeniden aşk ve izdivaç macerası! Ne buyurulur? Acaba babalık:

İhtiyar olsam da gönlüm tazedir!

diyenlerden mi? — T.İ.

Yanlışlar

Tramvay şirketinin borcu!

Bir İstanbul gazetesi şu haberi veriyor: "Tramvay şirketi 290 bin lira tutan borcunu dün elektrik idaresine verdi:

Borcun ödenmesiyle ihtilâf zail olduğundan elektrik idaresi kestiği cereyanı yeniden temin etti.,,

Demek ki tramvay şirketinin borcunu vermemesi, parası olmadığından değilmiş.

Bir tanıdığım bu haberi alınca:

— Tramvay şirketi demek borcunu da çiğnemek istemiş! diyordu.

Kan portakalları!

Çocukluğumuzda memleket dışından gelen Yafa portakalları arasında bir kısmı da kırmızı çıkardı; bunlara "Kan portakalı,, derdik.

Son günlerde Yafa'da örfî idare ilân edildiğini, ihtilâl ve ateşin arttığını duyunca, her nedense, aklıma bu kan portakalları geliyor!

Yeni bir hastalık!

Macaristan'daki akıl doktorları, yakaladığını dilsiz eden yeni bir hastalık keşfetmişler.

Bir takım insanlar da vardır ki bir defa ağızlarını açtılar mıydı, bir daha kapatmak bilmezler. Susan zavallıların hasta olduğunu kabul ederiz; fakat bu çalçeneler daima akıllı geçinirler.

Spor ve sporcu !

Spor, insanlardaki her türlü hareket ihtiyaçlarını bir sisteme, bir disipline sokmuştur. Sokakta yürürken canınız zıplamak istese zıplıyamazsınız; ayıp olur. Fakat bir spor alanında gücünüzün yettiği kadar zıplamanız hüner sayılır.

Ayağımızla bir yere vurmak, vurup fırlatmak ihtiyacımızı şurada burada tatmin etmiye kalkışırsanız hoppalığınıza hükmedilir. Fakat aynı şeyi bir stadyomda yaparsanız alkışlanırsınız; şöhret bulursunuz.

Meselâ yumruk atmak arzusunu da duyabilirsiniz. Bu arzunuzu rastgele yerine getirmiye kalkışırsanız, sizi meşhut cürümler mahkemesine götürürler. Halbuki bir ringte her yumruğunuza ayrı ücret verirler.

Bütün bunlar gösterir ki sporculuk, bir takım hareketleri nizama, disipline sokar.

Geçen gün İstanbul'da bir stadyomda sporcuların mahalle dövüşü yaptığını okuduğum içindir ki yukarıki Lapalis hakikatlerini tekrarlamayı lüzumlu buldum.

DIŞ POLİTİKA

İngiliz - İtalyan itilâfının meriyete girmesi

Londra'dan bildirildiğine göre, İngiltere ile İtalya arasında geçen nisanın on altısında imzalanan itilâfname, nihayet, bu ayın on beşinden sonra meriyete girmiş bulunacaktır. Bu itilâfname, belki de enternasyonal münasebetlerin tarihinde benzeri olmıyan bir vesika idi. Çünkü iki devlet bu itilâfname ile anlaşmış olmuyorlar. Bazı vaziyetlerin tahakkuku üzerine anlaşmayı karşılıklı olarak teahhüd ediyorlardı. Yani 16 nisan itilâfı anlaşma değil, ilerde anlaşmak için bir anlaşma idi.

Böyle istikbale matuf olan bir anlaşmanın imzalanmasını istilzam eden sebepler hatırlardadır: Habeş harbının başlangıcından beri İngiltere ile İtalya arasındaki münasebetler gerginleşmekteydi. İtalya habeş harbına başladıktan sonra İngiltere'nin mukavemeti ile karşılaştı. Ve bu mukavemet gittikçe arttı. Fransa önce Habeşistan'ın İtalya tarafından ilhakına razı olmuş iken İngiltere'nin tazyiki altında ingiliz siyasetine uymıya mecbur kaldı. İngiliz diplomasisi Milletler Cemiyetini de arkasından sürükledi. Bu çıkmaz içindedir ki İtalya, bir taraftan kendisini Almanya'nın kolları arasına atarak Berlin - Roma mihverini kurdu. Diğer taraftan da İngiltere ve Fransa'nın en hassas noktalarından biri olan İspanya'da Franko'nun isyanını tahrik etti. 1936 senesi içinde ingiliz - italyan münasebetleri çok had bir safhaya girmiş bulunuyordu. İtalya İngiltere ile meşgul iken Almanya da fırsattan istifade ederek Orta Avrupada vaziyetini takviye ediyordu. Binaenaleyh İtalya ile iki garp demokrasisi arasındaki münasebetlerin gerginliğinden en çok istifade eden Almanya olmuştu. Nihayet Almanya martta Avusturya'yı ilhak etti. Bu, gerek İngiltere, Fransa, ve gerek İtalya için de ağır bir darbe idi. Fakat darbenin en ağırı İtalya'ya indirilmiş olduğu halde İngiltere ve Fransa ile münasebetleri normal olmadığı için Musolini, aldırmazlıktan geldi. Bununla beraber, aynı şekilde emrivakiler karşısında kalmamak için İtalya'nın İngiltere ile olan münasebetlerindeki aykırılığa nihayet [illegible] lüzumunu hissetti İngiltere'de de İtalya ile girişilen rekabetin çıkar bir yol olmadığına inanan zümre gittikçe kuvetleşmekte idi. Binaenaleyh derhal anlaşmak her iki taraf için de zaruret halini aldı. Anlaşmak demek de İngiltere'nin habeş imparatorluğunu tanıması, İtalya'nın da İspanya'dan elini kolunu çekmesiydi. O sırada İspanya harbı da Franko'nun lehine bir cereyan aldığından bu meselenin tasfiyesi bir gün meselesi gibi görünüyordu. Fakat İngiltere ve İtalya, "gün meselesi" dahi olsa, aralarındaki anlaşmayı tehir etmek istemediklerinden İspanya meselesinin tasfiyesine bağlı olarak 16 nisan itilâfını imzalerinden İspanya meselesinin tasfiyesi bir gün meselesi gibi görünüyorken, hükümetçiler bundan sonra çok çetin bir mukavemet göstermiye başladılar. Binaenaleyh İspanya meselesi tasfiye edilemedi. 16 nisan anlaşmasından sonra ingiliz - italyan münasebetlerindeki gerginlik zail olmakla beraber, bu münasebetler normal bir safhaya girmedi.

İspanya meselesinin tasfiyesi beklenirken, Almanya orta Avrupa'da ikinci bir darbe indirdi. Bu, Fransa'yı şaşırttı. Musolini bunu da Avusturya hâdisesi gibi, kendisine mahsus olan soğuk kanlılıkla karşıladı. Fakat Fransa, İtalya ile, İtalya da İngiltere ile münasebetlerini tanzim etmekte istical gösterdiler. Fransa, derhal "İtalya kıralı ve habeş imparatoru" nezdine bir büyük elçi göndermiye karar verdi. Bu, Habeşistan'ın İtalya'ya ilhakını tanımak demekti. İtalya İspanya - dan on bin gönüllü geri çekti. İngiltere de bunu, İspanya işinin tasfivesine doğru atılmış bir adım telâkki ederek, 16 nisan itilâfının meriyete girmesine muvafakat etmiştir. Bu itilâf, Cebelüttarık'tan ve İspanya'dan başlıyarak Kızıldeniz'e kadar Akdeniz yolları, Arabistan yarımadası ve Habeşistan üzerindeki nüfuz mıntakalarını ayırmaktadır. İngiltere Habeşistan'daki İtalya imparatorluğunu tanıyor. İtalya da bilmukabil Arabistan yarım adasının ingiliz nüfuz mıntakasına dahil olduğunu teslim ediyor. İngiltere Süveyş kanalını daima açık bulundura - cağını bildiriyor. Akdenizin de her iki devlet için hayatî ehemiyeti haiz bir geçit olduğu kabul ediliyor. İşte bu ayın ortasında meriyete girecek olan itilâfın mahiyeti budur.

İtalya İngiltere ile münasebetleri - nin normalleşmesine ehemiyet verdiği gibi, İngiltere de bunu arzu etmiştir. Çünkü artık orta Avrupa politikasının yeni oriyantasiyonu içinde İtalya ister istemez Almanya ile karşı karşıya kalmıştır. Berlin - Roma mihverinin sağlamlığından bahsedilmekle beraber, Almanya'nın İtalya için rakip vaziyetinde belirdiğine şüphe yoktur. Bugün İtalya hariciye vekili Viyana'da alman hariciye vekili ile orta Avrupa dâvasını görüşmektedir. İtalya iki garp demokrasisi ile münasebetlerini tanzim etmedikçe Almanya'ya karşı zayıf vaziyette kalacaktır. Bunu İngiltere de istemiyor. Fransa ise hiç arzu etmiyor. Avusturya'nın ilhakı 16 nisan anlaşmasını doğurduğu gibi, Südet mıntakasının ilhakı da anlaşmanın meriyete girmesine engel olan tereddüdleri ortadan kaldırmıştır.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

İngiliz Kıralı Vaşington'u ziyaret edecek

Londra, 2 a.a. — Deyli Herald gazetesinin bildirdiğine göre, gelecek yaz Amerika'yı ziyaret etmesi hakkında Ruzvelt tarafından resmen yapılan daveti kabul ettiğini bildiren kıralın mektubu beyaz saraya mütevecciben yola çıkarılmıştır.

Bu gazete ingiliz hükümdarlarının Kanada'ya yapacakları seyahatten sonra Ruzvelt'in yanında üç gün kalacaklarını tasrih etmektedir.

İngiltere'de belediye seçimi

Londra, 2 a.a. — Dün 389 şehir ve kasabada belediye intihabatı yapılmıştır. Sabaha karşı saat 2de kazananlarla kaybedenlere ait bir istatistik neşredilmiştir

Muhafazakârlar 57 âzalık kazanmışlar, 37 âzalık kaybetmişlerdir.

Liberaller 14 âzalık kazanmıştır, 16 âzalık kaybetmişlerdir.

İşçi partisi 63 âzalık kazanmış, 79 âzalık kaybetmiştir.

Müstakiller 40 âzalık kazanmışlar, 41 âzalık kaybetmişlerdir.

İtalya Paris'e sefir yolluyor

Roma, 2 a.a. — İkinci teşrin ayının ilk günlerinde diplomatlar arasında yapılacak tayin ve tahviller hazırlanmıştır. B. Garagliya'nın Paris büyük elçiliğine tayini için Fransa hükümetinin agremanı istenilmiş olduğu gibi B. Pellegrinodigi'nin Bükreş elçiliğine tayinine Romanya hükümetinin muvafakat etmiş olduğu haber alınmıştır. Bu tayin ve tahvillerin Berlin, Varşova, Brüksel, Moskova, Vaşington büyük elçiliklerini ve Budapeşte, Lâhey ve Belgrat orta elçiliklerini alâkadar edeceği söylenmektedir. .

Lvov'da Polonya aleyhinde nümayiş

Varşova, 2 a.a. — Ukranya istiklâlinin 20 inci yıldönümü münasebetiyle tertip edilen dinî merasimi müteakip öğleden sonra Lvov'da bir nümayiş yapılmıştır. 1.500 genç, Polonya aleyhinde bağırıp çağırarak sokaklardan geçmişlerdir. Nümayişçiler dağıtılmış iseda pazar yerinde tekrar toplannarak şehremanetinin camlarını kırmışlardır. 6 kişi tevkîf edilmiştir. Bundan sonra Polonya politeknik mektebi talebesi de bir mukabil nümayiş yapmıştır.

Meksika yahudi muhacir istemiyor

Meksika, 2 a.a. — Dahiliye nezaretinin yüksek bir memuru muhaceret servislerinin son dakikada 21 alman yahudisini Oringo vapurundan karaya çıkmasına mâni olduklarını söylemiştir.

Bu zat, bu yahudilerin seyyah pasaportlarını hamil olduklarını fakat Meksika'ya gidenlerden depo olarak istenilen parayı veremediklerini, diğer cihetten bunlara siyasî sürgün gözüyle de bakılamıyacağını ilâve eylemiştir.

Milliyetlerini kaybetmiş olan ecnebiler hakkındaki kararnamede bu gibi ecnebilerin ancak istisnaî ahvalde kabul edilebileceği ve Meksika'ya girmek müsaadesini istedikleri zaman bu ecnebilerin hiç bir ırk farkı gözetmediklerine ve yerlilerle evlenerek aile teşkil etmeğe hazır bulunduklarına dair teminat vermeleri lâzımgeldiği tasrih edilmektedir.

B. Çemberlayn'in nutku etrafında mütalâalar

Paris'te

İngiltere tuttuğu yoldan ayrılmıyor

Paris, 2 a.a. — Gazeteler, Çemberlayn tarafından söylenen nutuk hakkında tefsirlerde bulunmaktadırlar.

Jur-Eko-dö-Pari yazıyor:

"Bu nutkun bıraktığı umumî intiba, Çemberlayn'ın kendisine çizmiş olduğu yoldan ayrılmamıya azmetmiş olduğu merkezindedir.

Amele partisinin itirazları ve Almanya'nın gürültülü ve harpcûyane tezahüratı Çemberlayn'ın sükûnet yolunu aramasına mani olamıyacaktır.,,

Demokrasilerin zaferi

Övr gazetesinde Mme. Tabouis, yazıyor:

"Çemberlayn Münih itilâfının demokrasiler için bir zafer olduğu kanaatindedir. Mumaileyh, Almanya ikrazatta bulunamıyacağı için İngiltere ise, bunu yapabileceği için Almanya ile İngiltere arasında hiç bir zaman iktısadî bir harp olmıyacağından emin görünüyor.,,

Jur gazetesinde Berlin muhabiri, Viyana konferansı hakkında şöyle yazıyor:

"Yalnız Polonya, mukabilinde bir şey elde etmeden projelerinin akîm kalmasına razı olmıya katlanıyor. Fakat Berlin'in Avusturya ve Çekoslovakya'da hedeflerini elde ettikten sonra Varşova'daki aksülâmellerle çok daha az meşgul olduğu herkesçe malûmdur. Münih itilâfından beri Almanya ile Polonya arasındaki münasebetler bugünkü kadar soğuk olmamıştı.,,

Alman tezi galebe çaldı

Pöti Jurnal'da Bussar diyor ki:

"Bunu beklemek lâzımdı. Alman tezi galebe çalmıştır. Rütenya cermanlığının ileri hareketinde bir kale vazifesini görecektir.

Polonya'nın ve Rusya'nın Ukranya'da nüfuzuna karşı yapılacak taarruzlar bu kaleden idare edilecek, şarka doğru, Romanya'ya doğru akış bu kaleden himaye edilecektir.

Musolini'nin fikirlerini neşreden italyan veya ecnebilerle kimseyi aldatmadan faşizmin ve nazizmin demokrasilere karşı yeni bir muzafferiyet kazandığını ilân ettiği malûmdur. Bu, safdiller için bile kolay inanılmıyacak bir garibedir. Fakat italyanlâra nasihat etmek bizim vazifemiz değildir.,,

Hitler ve Musolini'nin hakikî maksatları

Londra, 2 a.a. — Avam kamarasının dün akşamki toplantısında liberal mebuslardan Sinclair, Başvekili, Hitler'le Musolini'nin hakikî maksatlarını anlamamış olmakla itham etmiştir.

Sinclair'e göre Münih itilâfı İngiltere için olduğu kadar Fransa için de bir hezimettir. Esasen totaliter memleketlerin mesul hatipleri de bu itilâfı bu suretle tefsir etmektedirler.

Sinclair'in müdahalesinden sonra birkaç hatip daha söz almıştır. Saat 21.15 de Avam kamarası tehir hakkındaki takrire dair müzakerelerin çarşamba günü yapılmasına karar vermiştir.

Birleşik Amerika ticarî politikayı değiştirmiyecek

Nevyork, 2 a.a. — Haricî ticaret konseyinin ziyafetinde bir nutuk söyliyen hariciye nazırı Hull, son hâdiselerin Amerika'nın ticaret siyasetinin prensiplerinde bir değişiklik yapmamış olduğunu söylemiştir.

Nazır, tatbik edildiği memleketlerde hukuku beşere yer vermiyen ötarşiyi harp hazırlıkları yapmak ve diğer milletleri tahrik etmekle itham etmiştir.

Hatip, silâh yarışının verdiği neticeleri anlattıktan sonra Amerika'nın da müdafaa kuvetlerini münasip bir seviyeye çıkarmak mecburiyetinde kaldığını, çünkü memleketin umumî bir ihtilâfın tesirlerinden tamamiyle kurtulamıyacağını beyan etmiştir.

Hul netice olarak Amerika'nın, insanlığın sulh ve adalet yolunu harp yoluna tercih etmesinde azâmî derecede müessir olması için daha fazla gayret sarfetmesi lâzımgeldiğini söylemiştir.

Berlin'de

Nutuk yeni bir iş birliğine esas olacak

Berlin, 2 a.a. — Alman matbuatı, Çemberlayn'ın Avam kamarasında dün söylediği nutku uzun uzadıya bahis mevzuu etmektedir.

"Fölkişer Beobahter,, gazetesi diyor ki:

"Bu nutkun asıl ehemiyeti Münih anlaşmasına müncer olan siyasetin doğruluğunu göstermesinde değil, fakat Çemberlayn'ın Avrupa'da yeni bir teşriki mesaiye esas olmak üzere bu anlaşmadan istifade etmek istemesindedir.,,

B. Çemberleyn'in sulh davasında gösterdiği azim

"Berliner Lokal Ansayger,, gazetesi de diyor ki:

"Çemberlayn'ın dün sulh davâsında gösterdiği azim ve itimattan çok memnunuz. Yalnız İngiltere'yi alâkadar eden işlere karışmak fikrinde değiliz. Ancak, Münih'te temeli atılan muslihane mesaiyi baltalamak için yapılan teşebbüsler diğer bütün devletleri de alâkadar eder. Çünkü bu devletler, Çemberlayn'ın iyi bir enternasyonal siyasete kapıları açık bırakmak için son derece gayret sarfetmekte olduğunu görüyorlar.,,

Totaliter devletler ve demokrasiler

"Berliner Tageblatt,, gazetesi, şöyle yazıyor:

"Çemberlayn, demokrasilerle totaliter devletleri biribirine muarız iki blok suretinde telâkki etmenin tehlikelerine işaret etmiştir. Keza Çemberlayn, kurucu bir program tanziminde demokrasilerle totaliter devletler arasında işbirliğinin mümkün olduğunu kaydetmiştir. Biz bunu ingiliz başvekilinden birinci defa olarak işitmiyoruz. Çemberlayn'ın büyük meziyeti bu kanaatinin mükâfatını Münih'te görmüş olmasında ve bugün de bu siyaseti şiddetle müdafaa etmesindedir.,,

İki gazete arasında şiddetli bir münakaşa

Berlin, 2 a.a. — Berliner Börsen Saytung gazetesi, bugün neşrettiği bir makalede, ingiliz Niyus Kronikl gazetesine şiddetle hücum etmektedir.

İngiliz gazetesi, Çemberlayn ve Daladiye'nin düşmeleri ihtimali karşısında Almanya'nın korktuğunu ve Almanya'nın kendi arzularına itaat eden bu iki başvekil iktidarda kaldıkça İngiltere ve Fransa ile dost geçinebileceğini yazmıştır.

Bu telmihler çok bayağı bir zihniyetin mahsulüdür. Çemberlayn ve Daladiye ecnebî bir devlete âlet olabilecek kuklalar mahiyetinde gösteriliyor. Şerefli herhangi bir devlet adamı için bu sözler işitilmemiş bir hakarettir. Ancak, bu hücumlar şahıslardan ziyade Avrupa siyaseti aleyhindedir. İngiltere ve Fransa devlet adamlarının sulh siyaseti baltalanmak isteniyor. Bu usul Niyuz Kronikl gazetesi ile onu ilham eden Çörçil ve Duf Kuper gibi şahısların mahiyetini meydana çıkarır. Eğer Almanya Çemberlayn ve Daladiye'nin iktidarda kalmalarını istiyorsa kendini Avrupa'ya karşı vazifedar addetmesindendir.

Fransız kabinesindeki ihtilâf halledildi

Paris, 2 a.a.— Dün kabine meclisinde Marşando'nun teklif ettiği tedbirler dolayısiyle nazır ile arkadaşları arasında çıkan ihtilâf bugünkü kabine toplantısında neticelenmiştir. Marşando, bilhassa kambiyo mürakabesini ihtiva eden bir programla iktifa edilmesi taraftarı olduğunu beyan etmiş ise de Başvekil Daladiye, kambiyo mürakabesinin mahzurlu olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine Marşando, projelerini geri alarak kabinenin faaliyetine mâni olmamak için istifa edeceğini bildirmiştir. Fakat Başvekil mumaileyhin hükümet ile teşriki mesaide devam etmesi için ısrar etmiştir. Neticede de Marşando ile Reyno becayiş etmeğe karar vermişler ve kabine de bunu ittifakla kabul etmiştir.

15 yılda başarılan muazzam eser

Bir Alman gazetesinin memleketimiz hakkındaki yazısı

Berlin, 2 a.a. — D.N.B. ajansı bildiriyor: Doyçe Algemayne Saytung gazetesi, Türkiye'nin on beş senelik cümhuriyet rejimi altında başardığı muazzam esere tahsis ettiği bir makalede, Büyük Şef Kemal Atatürk'ün devleti ve memleket ekonomisini ihya için sarfettiği yorulmak bilmez mesaiyi ehemiyetle kaydettikten sonra diyor ki:

Bu hususta, umumî harpten sonra ecnebî kuvetlerinin Türkiye'yi millî kurtuluştan ebediyen mahrum kılacak bir rejimi kabule mecbur için boğazları işgal etmiş bulunduğu bir sırada Atatürk'ün ne gibi müşkülâtı yenmek mecburiyetinde kalmış olduğunu hatırlatmak kâfidir.

Kiyasetli bir dış politika

Almanya ekonomi nazırı Funk gibi Türkiye'yi son zamanlarda gezebilmiş olanlar türk devletinin nasıl terakkiler yolunda faal ve cesaretle ileri atılmış olduğunu görmüşlerdir.

Çok kiyasetli bir haricî siyaset Türkiye'ye boğazlar üzerindeki hâkimiyetini tekrar elde etmek imkânını verdi. Bugün kuvetli ve ananalerinden iftihar eden bir türk ordusu Türkiye'nin milletler arasındaki mevkiine hürmet ettiriyor.

Kimseden yardım görmeksizin

Türkiye ecnebî parasına muhtaç olmaksızın kendi iktısadiyatını ihya etmiş, münakalâtını inkişaf ettirmiş ve su işlerini başarmıştır. Münasip yerlerde fabrikalar yükselmiş ve heybetli eski kalenin eteklerinde, Ankara büyüyerek memleketin modern bir merkezi olmuştur.

Türkiye ile Almanya arasında aktedilen yeni ekonomik anlaşmalar, iki memleketin nef'ine olarak yeni bir teşriki mesai devresi açacaktır.

Atina basınının neşriyatı

Atina, 2 a.a. — Atina ajansı bildiriyor: Gazeteler cümhuriyetin 15 inci yıldönümünün tesidi hakkında İstanbul'dan aldıkları uzun yazıları neşrederken Cümhur Başkanı Kemal Atatürk'ün idaresinde bütün sahalarda başarılan ıslâhat ve terakkileri kayıt ve Anadolu Ajansı tarafından verilen parlâmento açılış nutkunu bütün teferruatiyle dercetmektedirler.

Kayseri'ye giden izcilerimiz dün şehrimize döndüler

2150 kişilik bir kafile halinde Kırıkkale ve Kayseri'deki fabrikaları gezmek üzere iki gün evel şehrimizden hareket eden izcilerden bir kısmı dün sabah saat 11,30 da şehrimize dönmüştür.

Doğu memleketlerimizden gelen izciler Kayseri'den memleketlerine dağılmışlar, 1150 izciden Yozgat ve Kastamonu talebeleri de Yerköy ve Irmak istasyonlarından ayrılmışlardır. Şehrimize gelen ve dün gece yollarına devam eden izciler Edirne, İstanbul, Eskişehir, Balıkesir, Afyon, Kütahya ve Ankara mektepleri talebeleridir.

Talebeler seyahatlerinden çok memnundurlar. Kafileye reislik eden Kültür Bakanlığı beden eğitim dairesi direktörü B. Cemal de dün bir arkadaşımıza seyahatin çok iyi yeçtiğini, gittikleri yerlerde samimî bir kabul gördüklerini ve gerek Kırıkkale'deki askerî erkâna, gerek Kayserideki mülkî ve askerî erkânla mensucat fabrikası direktörüne karşı müteşekkir kaldıklarını söylemiştir .

Dikkatsiz bir anne mahkemede

İstanbul, 2 (Telefonla) — Fatihte Atpazarında oturan 25 yaşlarında iki çocuklu Leman isminde bir kadın, bunlardan üç yaşındaki oğlu Orhanın dikkatsizlik neticesi muhtelif yerlerinden yanmasına sebebiyet vermek suçundan mahkemeye verilmiştir.

Dün, üçüncü cezada başlanan muhakemede Leman, çamaşır yıkadığı esnada diğer bir mangaldaki tencerenin devrilmesi neticesinde mangalın biraz ilerisinde oynıyan çocuğunun yandığını, bunda hiç bir dikkatsizliği olmadığını ve hâdisenin tamamen bir kazadan ibaret olduğunu söylemiştir.

Muhakeme şahit celbi için başka bir güne talik edilmiştir.

TÜRKİYE BASINI

Meclis açılırken

SON POSTA'da "Hergün" sütununda B. Muhittin Birgen, yukarıki başlığı taşıyan yazısında şunları söylemektedir :

"Türkiye Büyük Millet Meclisi, dün, Atatürk'ün senelik nutkiyle açıldı. Radyo ile dinlediğimiz bu nutuk bütün türklere kuvet ve ferah verecek bir vesikadır. Türkiye cümhuriyetinin reisi ve türk milletinin Önderi olan Atatürk, millet vekillerine, geçen sene kendi eliyle kurmuş olduğu hükümetin hem bir hesabını verdi, hem de onun yeni seneye ait projelerini anlattı. Atatürk'ün uğurlu ve isabetli elleriyle kurulmuş olan bir hükümetin, ancak iyi ve çok iyi yapması mukadderdir; eminiz ki Başvekil Celâl Bayar da bu hakikati, bir senelik hükümet reisliği ile bir kere daha isbata muvaffak olduğu için kendisini, haklı olarak, çok bahtiyar hissetmiştir. Hattâ iftihar dahi duymıya bol bol hakkı vardır.

Gelecek senelerin ve en yakın merhale olmak üzere önümüzdeki senenin işleri, en evel Celâl Bayar programının sırasiyle ikmal edilecek olan parçalarıdır. Bunların bir kısmı tahakkuk etmiş bir kısmına başlanmış ve bir kısmı da tedricen tahakkuk ettirilmek üzere, proje tezgâhına alınmıştır. Atatürk'ün açma nutku da bunları böylece tesbit ediyor.

Bu seneki nutukta en ziyade göze çarpan şey, nutkun ordu ve donanmaya ait olan fıkralarıdır. Atatürk ordunun ve donanmanın takviyesi lüzumu üzerinde bilhassa durmuştur. Bu da sebepsiz değildir: İki gün evel yazdığımız gibi, dünyanın büyük bir silâhlanma yarışı içinde bulunduğuna göre, bizim için de bacaklarımıza kuvet vermekten başka yapılacak bir şey yoktu. Atatürk, işte bu noktaya bilhassa işaret etmiştir. Bu işaret, tam bir isabet demektir; çünkü dünya, kahraman dünyası olmaktan çıkıp silâh dünyası oluyor. Türkiye'de kahraman boldur; fakat, bu kâfi gelemez, silâhı da daha fazla bollandırmak ve daha fazla çeşitlendirmek lâzımdır !

Atatürk'ün nutkunda bir nokta bilhassa dikkatimizi celbetti: Hükümet, donanmamızın ve tersanemizin genişletilmesini programa almıştır. Demek oluyor ki beynelmilel silâhlanma yarışında Türkiye, bu sene, denize doğru açılmıya karar vermiştir. Bunun çok isabetli bir karar olduğunu söylemiye lüzum olmamakla beraber bir kaç kelime ile bahis üzerinde durabiliriz .

Celâl Bayar hükümeti böyle bir plânın tahakkuku için her şeyden evel lâzım olan şeyi hazırlamıştır: Para. Bir taraftan İngiltere, öbür taraftan Almanya Türkiye'nin işlerini rahat görebilmesini temin edecek mali kredilerini vermiş bulunuyorlar. Şu halde, önümüzdeki sene artık tahakkuk senesidir. Sade ordu ve donanma bahsinde değil, bir çok sanayi teşebbüslerinde de tahakkuk senesi....

Türk milleti, istikbale ferahla, emniyetle ve geniş bir kalple bakmakta haklıdır. Aldanma ihtimali yoktur!,,

Amerika bizden halı alacak

Bir müddettenberi devam etmekte olan Türk - Amerikan ticarî anlaşması yakında neticelenecektir Amerikalılar bizden alacakları külliyetli tütün vesaireden başka halı işleri üzerinde de bir anlaşma yapmak niyetindedirler. Amerikalılar bundan on sene evelisine kadar türk halılarının en birinci müşterileri meyanında idi. Fakat zamanla Londra bütün dünyanın halı merkezi halini alınca amerikalılar da bütün ithalâtlarını Londra'dan yapmıya başlamışlardı. Hükümetin son zamanlarda aldığı tedbirler üzerine günden güne ilerliyen halı sanayiimiz acem ve bütün şark halılariyle rekabet edebilecek bir vaziyete geldiğinden amerikalılar Londra piyasasına gönderilmiyen Hereke ve Kemaliye halılarına talip bulunmaktadırlar. Metresi 30-35 liraya mal olan bu halılar gerek kalite ve gerekse desen itibariyle şarkın en güzide malları arasına girmişlerdir.

Yunan Veliahdının bir kızı oldu

Atina, 2 a.a. — Veliaht Prens Pol'ün zevcesi Prenses Frederika, saat 20.15 de bir kız çocuğu dünyaya getirmiştir.

Prenses ve kızının sıhatleri yerindedir.

Yazan: Vilyam Sibruk —3— *Kısaltıp nakleden: Nurettin ARTAM*

Parmaklarımı kavuşturamıyordum !

Artık karanlıkta bir Mısır mumyası gibi yatıyordum !

İkinci günü doktorlar üzerimde çalışmağa başladılar. Bunun da tam zamanı idi. Çünkü iki yıldanberi viskilerin, içkilerin her türlüsünü kilolarca içiyordum. Halbuki burada 36 saattir ağzıma bir damla bir şey koymamıştım; bir harabe halinde idim.

İlk doktor hemen kahvaltının arkasından geldi. Bana derin bir merakla baktı; isminin Paşal olduğunu ve muntazaman bana bakacağını söyledi. Açık bir yüzü vardı ve bir avcıyı andırıyordu.

Kendisine:

— Sinirlerim berbad bir halde! Dedim.

Sinirlerim o kadar sarsılmıştı ki ben, otomatik olarak bunu dostlarımdan ve kendimden saklamağa çalışmakla beraber, vaziyet meydanda idi. Elimle muntazaman yapabildiğim iki şey vardı: Birisi bardağı kaldırıp ağzıma götürmek, birisi de kalemle imzamı atmak.

Fakat imzamı atabilmek için bileğimi, dirseğimi ve bütün avcumu masanın ve kâğıdın üzerine iyice bastırmak mecburiyetinde idim. Bir bardak ve yahut ona benzer bir şeyi tutup kaldırdığım zaman da elimi ve kolumu göğsümün kaburga kemiklerine iyice yapıştırmam lâzımgeliyordu. Gözümü kapayıp elimle burnumu tutmak istediğim zaman başım dönüyordu.

Doktor ağzımın nasıl çarpıldığını ve titrediğini ayna tutup gösterdiği zaman içime korku geliyordu.

Dedim ki:

— Doktor, bu hale gelmektense ölmeyi tercih ederdim.

Onu takip eden birkaç gün içerisinde uzun süren banyoların ve hele "sarıp sarmalama" nın ne demek olduğunu, artık, öğrenmiş oluyordum.

Bütün sinirlerim, ateşle çıtırdıyan odunlar gibi berbad bir halde idi.

O gece doktor Paşal yanıma geldiği zaman kendisinden teskin edici bir ilâç, bir hap istedim. O bana şu cevabı verdi:

— Peki, emir veririm, ne zaman istersen ve ne zaman buna lüzum hasıl olursa, verirler. Fakat ondan daha iyi bir usul var, onu tecrübe etmek istemez misiniz?

— Peki ama, nedir, dedim, her ne ise tecrübe edelim.

O gitti. Biraz sonra iki kişi ellerinde bir otelin ıslak çamaşırlarına benziyen bir takım bezler taşıyarak geldiler. Bunları, şilteyi ıslatmıyacak surette karyolaya tesbit ettiler. Sonra beni soyup iki elim iki yanıma sıkıştırılmış bir surette bu yatağa yatırdılar. Sonra beni çevirmeğe başladılar. Ben bir yanımdan bir yanıma döndükçe bu ıslak çarşaflar daha gergin bir hal alıyordu. Bir müddet sonra yamyassı olmuştum. Dizlerimi ve dirseklerimi bükemiyordum. Hattâ parmaklarımı kavuşturamıyordum. Avcum da kaskatı bir hal almıştı. İşte meşhur sarıp sarmalama, yahut bohça yapma usulü bu idi. İnsan böylece bir kozaya dönüyordu.

Artık karanlıkta bir Mısır mumyası gibi uzanmış, yatıyordum.

Biraz sonra sinirlerimdeki heyecan geçmiş, yatışmıştı; fakat tansiyonumun arttığının farkındaydım.

Bir aralık vücudümü şöyle uzatıp germeği tasarladım. Fakat buna da imkân yoktu. Biraz sonra ter dökmeğe başladım. Terledikçe zaman geçiyor, sinirlerim ve tansiyonum yatışıyordu. Baygın bir hale geldim. Nihayet dört aylık bir bebek kadar sakinleşmiştim.

Aradan uzun bir müddet geçtikten sonra yanıma gelip üzerimdeki bağları çözmeğe başladıkları zaman ben, hâlâ, o sükûnet içindeydim.

Yanımdan ayrılıp gitmelerini müteakip, bir kolumu kıvırıp başımın altına aldım. Bundan başka bir hareket yapmağa imkân bulamadan uyuya kalmışım.

Beni böylece birbiri ardınca beş, altı gece yatağıma bağladılar. Nihayet doktor Paşal bu usulün durdurulmasını emretti.

Doktor, bu tedbirden de benim hoşlanmağa başladığımı görerek, bunun da içki ve saire gibi bende bir iptilâ olabilmesinden korkmuş ve bunu söylemişti.

Haftanın sonuna doğru beni de içinde yattığım dördüncü koğuşta herkesin yaptığı şeyleri yapmağa mecbur ettiler. Burada on dört kişi idik ve hepimizin hastalığının nevi ve tedavi tarzı birbirinden farklı idi. Yalnız müşterek olan bir noktamız vardı ki o da hepimizin hariçteki insanlardan olan farkımızdı. Buna dikkat ettim. Hepimizin üzerinde bu müşterek fark kendini gösteriyordu.

Meselâ en gencimiz olan Havser'i ele alınız. Bu, parlak zekâlı bir gençti. Bu genç, on dokuz yaşında Prinston mektebini yüksek dereceler kazanarak bitirmişti. Bu mektepten çıkanlardan meselâ Bençley ile bunu mukayese edecek olursanız, Bençley'in kendi hareketlerine hâkim olduğunu, Havser'in ise bu iradeden de mahrum bulunduğunu görürsünüz.

Meselâ, ekşi suratlı dostum Papa Renvik'i ele alınız. Bu adam, ölümünü istiyecek kadar kuvetli bir melankoli içindeydi.

Tımarhanenin dışında da birçok melankolik insanlar vardır ki ölümü isterler; fakat bunlar kendilerine hâkimdirler. Onlar Papa Renvik gibi, pencereden dışarıya atlamazlar. Çünkü benim dostum kendi kendisini kontrol edemiyordu.

Bir de matematik profesörü Cefris'ten bahsetmeliyim. Cezir murabbaları bu adamın beynînin içini doldurmuştu. Zararsız bir adamdı; fakat devamlı surette müşahade altında bulunması icabediyordu. Bir deta yatmak zamanında soyunup pijamasını giymiş, fakat tam bu sırada yatmayı unutmuştu. Bir müddet sonra gece bekçisi elinde fenerle koğuşları dolaşırken bu profesörü, dalgın bir halde ortada dikilir bulmuştu. Eğer onun riyaziyeci kafası kontrol, zabt ve rapt altında bulunmuş olsaydı muhakkak ki, kendisi meşhur matematik âlimlerinden birisi olacaktı. Fakat ondan mahrum olduğu için adamcağızı buraya getirip tıkmışlardı.

Misal olarak beni alınız. Ben senelerce, istediğim zaman büyük bir zevk alarak içki içmiş bir adamım. İstediği zaman içki içen, istediği zaman da bırakabilen bir kimse ayyaş değildir. Fakat sonra o hale geldim ki istemediğim zaman da artık içiyordum. İstediğim zaman içkiyi bırakamıyordum. Ben de tıpkı öteki hastalar gibi, kendi irademi kendi üzerimde tatbik edemediğimden dolayı buradaydım.

Biz burada hepimiz büyümüş, bir sürü insanlardık ki kendi üzerimizdeki kontrolü kaybettiğimiz için ufacık çocuklar gibi muamele görüyorduk. Burası, etrafındaki kalın parmaklıklara ve saireye rağmen, bir hapisaneden ziyade bir ana mektebine, bir dadı odasına benziyordu.

(Sonu var)

EKONOMİ

Beynelmilel iş birliği ve altın mikyası

21 İlkteşrinde Paris'te toplanan "Beynelmilel Ticaret Odaları Meclisi,, milletleri iktısadî sahada işbirliği siyasetine dâvet eden mühim bir karar sureti kabul etmiştir. 23 milleti temsil eden 87 murahhasın ittifakla kabul ettiği bu karar, resmî bir mahiyette olmamakla beraber, muhtelif milletlerin iktısadî işleriyle alâkalı zümrelerin tebellür etmiş kanatlerini göstermesi itibariyle tetkike şayandır.

Son zamanlardaki harp korkuları ve silâhlanma yarışı iktısadî dertleri unutturur gibi oldu. Devlet adamlarının hemen bütün emekleri, umumî bir harbi önlemeğe sarfediliyor. Bununla beraber harp havası doğuran sebeplerden bir çoğunun iktısadî kaynaklardan geldiği de muhakktır. Binaenaleyh ilk hatıra gelen şey iktısadî müşkülleri, mümkün mertebe, ortadan kaldırmak ve bu suretle harp ihtimallerini bir dereceye kadar azaltmaktır.

İşte, Ticaret Odaları Meclisi, beynelmilel hususî bir teşekkül sıfatiyle, iktısadî müşküllerin ortadan kalkmasında âmil olacağını düşündüğü tedbirleri dünya kamoyunun dikkat nazarına sermiştir.

Meclis her şeyden evel iktısadî sahada işbirliğinin lâzım olduğuna kanidir. Filhakika böyle bir işbirliği hakkiyle tatbik olunabilirse siyasî ufuktaki bulutların hemen tamamen dağılacağına şüphe etmemelidir. Çünkü beynelmilel iktısadî münasebetler hâlâ bir taraflı infirat düşüncelerinin ve yıkıcı rekabet hırslarının tesiri altında bulunmaktadır. Halbuki iktısadî işlerde beynelmilel işbirliğinin faydalı olduğu birçok misallerle sabit olmuştur. Dünyada münakale ve ticaret kolaylığını temin eden birçok beynelmilel anlaşmaların medenî hayatımız üzerindeki tesirleri ortadadır. Kara ve deniz nakliyatı, posta, telgraf ve radyo gibi her günkü hayatımızın istinat ettiği faaliyetlerin büyük bir kısmı beynelmilel işbirliğiyle kaimdir. Bugün istihsâl meselelerinde ve malî işlerde dahi oldukça ilerlemiş bulunan beynelmilel işbirliği sahasının daha ziyade genişlemesi milletleri biribirine daha yaklaştıracağı gibi her milletin emeğinden en yüksek istifadeyi temin etmesine de imkân verecektir.

Kabul edilen mezkûr kararda ikinci mühim bir nokta da altının beynelmilel bir kıymet ölçüsü olması lüzumudur. Filhakika beynelmilel sahada işbirliğinin belki en mühim tezahürü milletlerin müşterek bir kıymet ölçüsü tesbit etmeleri olacaktır. Bu hususta umumî harpten evel, tam bir ittifak mevcuttu denilebilir. Altın beynelmilel mübadele vasıtası ve kıymet ölçüsü rolünü görüyor, ve birkaç memleket müstesna olmak üzere, hemen bütün dünyada para sistemlerinin esasını altın teşkil ettiğinden, bir memleketin parası diğer memleketin parasına göre daima aynı nispette bulunuyordu. Yani muayyen bir malın tonunu şu kadar isterline satmak demek, daima şu kadar ağırlıkta altınla mübadele eylemek demekti. Bu malı ihraç eden memlekette de para sistemine altın esası teşkil ettiğinden maliyetle satış fiatları arasındaki münasebeti evelden tayin etmeğe daima imkân mevcuttu. İthâlâtı çoğalan memleketler altın ihracına mecbur oluyor ve bu suretle memleketteki altın azalıp kıymetlendiğinden malların fiatları düşüyor ve bilmukabele ihracat çğalıyordu. İhracatın fazla artması halinde de bunun aksi hâl hasıl oluyor, yani memlekete altın girerek fiatlar yükseliyordu. Hulâsa, altın, bütün dünya fiatlarına ve bilvasıta istihsâle hâkim bulunuyordu. Filhakika bu sistemin birçok mahzurları mevcuttu ve bir takım iktısatçılar tarafından izah ettiğimiz otomatik tesirleri inkâr edilerek dünya buhranlarına sebep olduğu iddia olunuyordu. Fakat şurası muhakkaktır ki, altın mikyası bütün mahzurlarına rağmen harpten evelki iktısadî istikrarı temin hususunda büyük bir rol oynamıştır.

Umumî harp para sistemlerini alt-üst etti. Harpten sonra bazı memleketler paralarını eski sisteme göre tanzim etmeği düşündüler, fakat muvaffak olamadılar. Meselâ İngiltere bile 1925 te tekrar altın mikyasına avdet ettiği halde 1931 de bu mikyası terketmek mecburiyetinde kaldı. Para işlerinin halledilememesi ise hemen bütün memleketlerde ithalât kontenjanları ve döviz takyidatı gibi tedbirlerin alınmasına sebep oldu. Bugün İngiltere, Fransa ve Amerika arasında mevcut para anlaşmasından başka dünyada hiç bir memleketin parasını diğer bir memleket parasiyle sabit bir nispette tutacak otomatik bir aranjman mevctu değildir. Bu ise ticarî ve iktısadî münasebetleri çok müşkülleştirmekte ve bir memleket halkının hiç bir kusuru olmadan, diğer bir memlekette alınan tedbirlerden mutazarrır olmasına sebebiyet vermektedir. Meselâ harp sonu para enflasyonları yani kâğıt para miktarının çoğalıp kıymetinin düşmesi, İngiltere'nin evelâ, isterlin kıyemtini yükseltip beş altı sene sonra tabiî hâline bırakması ve altın mikyasını terketmesi, Amerikanın dolar kıymetini yarıya yakın indirmesi, ve nihayet 1936 da Fransa, İsviçre gibi birçok memleketin yeniden para kıymetlerinde tenzilât yapmaları yalnız beynelmilel alışverişi sarsmakla ve bu memleketler dahilinde mühim iktısadî ve içtimaî zararlar hasıl etmekle kalmamış belki bu memleketlerle iş yapan birçok memleketleri de dahilen [illegible] durdurmaktadır.

Beynelmilel Ticaret Odaları Meclisi şüphesiz bütün bu noktaları düşünerek ve klasik bir mütaleaya ittibâ ederek altın mikyasına avdeti tavsiye etmektedir. Mamafi meclisin tam mânasiyle 1914 teki altın sistemine avdete taraftar olduğunu tahmin etmiyoruz. Filhakika harpten evelki şekliyle altına avdet, para ilmi bakımından, âdeta bir gerileme teşkil edecektir. Çünkü 1914 te altın mikyaslı memleketlerde altın bilfiil mübadelelerde kullanılır ve banknotlar da ibraz edildikleri zaman mukabillerinde altın sikke verilirdi. Fakat, bugün, harbin ve harp sonunun doğurduğu zaruretler neticesi insanlar, altın gibi, hakikî kıymeti itibarî kıymetine müsavî olan paraya ihtiyaç duymadan, kâğıttan veya ucuz mâdenlerden yapılmış paralarla ve bilhassa günden güne artan banka hesapları ve çekler vasıtasiyle mübadelelerini yapmağa ve işlerini görmeğe alışmışlardır. Her memlekette dahilî bakımdan bu yeni tipteki paraya az çok bir itimat uyanmış, dünya paraları âdeta plânlı bir sisteme doğru gitmiştir. Yalnız bugünkü vaziyetin en büyük mahzuru milletler arasındaki işlerde sabit bir [illegible] durdurmamasıdır. Her ne kadar bugün Milletler rasmî da mevcut trampa şeklindeki ticarete rağmen beynelmilel tediyeler ve kıymet transferleri gene altınla yapılmakta ise de altın âdeta bir mal gibi muamele görmekte ve muhtelif memleketlerin paraları bununla münasebettar olmadığı gibi sabit bir kıymete de malik bulunmamaktadır.

Şu halde istikbalde altına avdet için yapılacak iki şey vardır. Evelâ her memleket kendi parasını altına sabit bir nisbette bağlıyacak sonra da altının ithâl ve ihracı serbest bırakacaktır. Bu yapılırsa, meselâ beher türk lirası x gram altındır denilecek, bir ingiliz lirası da y gram ve bir dolar da z gram altın olarak tesbit edilecek olursa türk lirası daima x/y ingiliz lirası, ingiliz lirası da y/z dolar ilâh. olacaktır. Bugün alınan idarî ve malî tedbirlerle buna yakın bir vaziyet temin edilmekte ise de bu vaziyet sabit bir esasa bağlı değildir. Ancak döviz takyidatiyle ve döviz işle-

(Sonu 8 inci sayfada)

H. A. KUYUCAK

RADYO

Ankara :

PERŞEMBE; 3.11.938 — 12.30 Müzik (Negro Sprituals) — 13.00 Saat ayarı ve haberler — 13.10 Müzik (Halk türküleri ve şarkıları - Pl.) — 13.30 - 14.00 Müzik (Fransız yaseti cumhur bandosu: şef İhsan Künçer) Regina marş (Ernest Urbah). Amorette reigen - vals (J. Fucik). Le calife de bagdad - uvertür (Boieldieu). Le Pays du sourire - fantezi (F. Lehar).

18.30 Müzik (Beethovenin eserlerinden - Pl) — 19.15 Saat ayarı ve haberler — 19.25 Operet — 19.40 Müzik (Piyano solo Cemal Reşit): Beş damla (Ulvi Cemal Erkin). Ağır zeybek (Cemal Reşit). Yürük zeybek (Cemal Reşit) — 20.00 Müzik (Oda müziği- 1 inci keman (Winkler). 2 inci keman (Enver Kapelman). Viyola (İzzet Albayrak.) Çello (David Zirkin). Yaylı sazlar için kuatuor (Ulvi Cemal Erkin. Yaylı sazlar için kuatuor (Cemal Reşit) — 21.00 Arapça söylev — 21.10 Müzik (şarkı türkü, ve saz eserleri) Lemi, Rahmi Denizoğlu, tanburi Zeki Mehmet Ağa) — 22..00 Dünya edebiyatı (küçük hikâye) — 22.15 Müzik (Küçük orkestra) Lakme operasından seleksyon (Leo Delibes). Manon operasından seleksyon (J. Massenet). La Bohem operasından seleksyon (C, Puccini) — 23.00 Cazband — 23.[illegible] - 24.00 Son haberler ve yarınki program.

Avrupa :

OPERA VE OPERETLER: 20.10 Münih — 20.15 Frankfurt — 20.45 Monte Ceneri — 20.55 Paris — 21.30 Liyon, Paris Eyfel kulesi — 22.45 Strazburg — 24 Stutgart.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER: 15.25 Hamburg — 16.15 Droytviç — 20.10 Königsberg, Kopenhag — 20.30 Droytviç — 21 Beromünster — 21.5 Breslav — 22 Budapeşte — 22.[illegible] Roma — 22.40 Lüksemburg.

ODA MUSİKİSİ: 14 Laypzig — 15.[illegible] Doyçlandzender — 18.0 Laypzig — 18.[illegible] Doyçlandzender.

SOLO KONSRLERİ: 17 Berlin — 18.[illegible] Münih — 18.30 Kolonya — 18.35 Münih — 20 Monte Ceneri — 22 Varşova.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.)- 8.[illegible] Frankfurt.

ORG KONSERLERİ VE KOROLAR: 18.10 Königsberg — 19.30 Berlin — 20.[illegible] Laypzig.

HAFİF MÜZİK: 6.30 Alman istasyonları — 7.10 Sarbrük — 8.30 Königsberg Münih, — 10.30 Hamburg — 12 Breslav — 14 Stutgart — 14.10 Frankfurt, Kolonya — 14.15 Berlin — 16 Alman istasyonları — 16.10 Königsberg — 18.30 Frankfurt — 19.15 Münih — 19.25 Budapeşte — 19.[illegible] Frankfurt — 22.35 Königsberg — 23 Doyçlandzender — 24 Graz.

HALK MUSİKİSİ: 11.30 Stutgart — 22.30 Keza. 2

DANS MÜZİĞİ 15.15 Doyçlandzender — 20.10 Laypzig, Stutgart — 21.45 Sofya — 22.15 Sottens — 22.30 Milano, Sofya — 23 Floransa, Roma — 23.25 London - Recyonal — 24 Lüksemburg — 0.15 Droytviç, Tulu, Pirene.

BALIK TUTAN KEDİ SOKAĞI

Yazan: Yolan Földeş *Çeviren: Nasuhi Baydar*

—3—

Yani ile Klari kompartımanın sırası üzerine uzanmışlardır, ve Klari küçücük kuş mırıltılariyle kendi kendine söylene söylene uyumaktadır. Denilebilir ki birinden şikâyet ediyor. Belki de bir çocuğu böyle yabancı bir gecede, karlı tepelerin tenhalığı içinden geçirip acayip bir memlekete götürmenin, ve bu suretle de, güzellikleri insanın nefesini kesen mucizeler, seyahatlar ve manzaralar yükü altında harap etmenin iyi bir şey, âdilce bir şey olmadığını homurdanıyor. Klari yedi yaşındadır; bundan dolayı da ileride nasıl bir kadın olacağı âdeta şimdiden tamamiyle tebarüz etmiştir: Mütecaviz ve farfara, haksızlığa karşı âsi ve haklarını ihkaka daima hazır, kavgacı ve müddeacıdır; pek kararlı küçük bir kahraman...

Yani dokuz yaşındadır, ve, hayalimizi bir parçacık serbest bırakacak olursak, ondan müstakbel istidadının ilk tohumlarını keşfedebiliriz. Zira, bitap ve yarı uykuda olan Yani tüneller ve dehlizler kazmakla zihnini yormaktadır. Ve şayet sathî bir mütalea ile iktifa edecek olursak onu derhal istikbalin mühendisi ilân edebiliriz. Fakat bir takım hırsızlar kaçıp Yani'nin tünellerine ve dehlizlerine sığınıyorlar, ve hayalinde, iki sivri tepe arasında saklı bir yaylada inşa ettiği gizli tayyare meydanı bir çete reisinin muzlim maksatlarına yarıyor. Katîyen iddia etmeyiz ki Yani eşkiya reisinin hüviyetine bürünmüştür ve bombalar atarak kendine yol çizen tayyarede oturan da kendisidir. Bununla beraber, bu büyük şefin biraz ona benzediğini de inkâr edemeyiz. Uyuklıyan zihni şimdi ormanda bir süvari yolu açmakla meşguldür, ve o anda şakiler de Amerika yerlilerinin şeklini almışlardır.. Hayır, Yani'nin son kararı mahzenin meşhur bir casusa melce olacağıdır. Casusun tayyaresi ise harekete hazır ve kıraldan ancak emir beklemektedir. Harp ilân olunmuştur! Bu haber öğrenilir öğrenilmez tayyare, sırrını öğrenmek ve büyük kıralın muharebeyi kazanmasına yardım etmek üzere düşman memlekete doğru uçuyor.. Yani, payıtaht üzerinden uçarken, bir bomba atmağa şitap ediyor; mahza gayretkeşlikle... Zira bombardıman bir casusun vazifelerinden değildir. Sonra, Yani uyuyor.

Anna kompartımana avdet etmemiştir. Koridorda çömelmiştir. Çömelmiştir, çünkü bu vaziyette dağları tepelerine kadar görebiliyor. Çömelmiş, dizleri ağrılar içinde, ensesi tutuk, gözleri karın parıltılarından kamaşarak yaşlar içindedir. Küçük kızın kalbi sıkışık, nefesleri sıktır. Yamaçlara bakıyor, dimdik çamlara ve karın beyaz ihtişamına bakıyor... Hiç kimseye muhtaç olmıyan bu çetin ve kâmil âleme bakıyor.

Ihtişam! Koridorun pis döşemesi üzerine çömelip büzülmüş olan küçük kız, ömrü uzunluğunca bunu arıyacağını bilemiyor: Bunu; bu sessizliği, bu mağrur büyüklüğü, bu ihtişamı. Küçük kız, kendi ruhunu araştıracak, ve yaşadığı müddetçe tazyikinden kurtulamıyacağı bu şuursuz ve sıkıcı araştırma esnasında da yabancı ruhlara ihtirasla yaklaşacaktır.

II

Balık - Tutan - Kedi sokağı... Gülünç bir sokak: Bir tarafından öbür tarafına iki adımda geçilir; bir ucundan öte ucuna da otuz adımda. Fakat, Paris'te böyle tavşan kuyruğundan uzun olmıyan şaşılacak sokaklar vardır, ve yalnız yan mahallelerde değil, merkezde, en kalabalık caddeler civarında. Balık - Tutan - Kedi sokağı Sen - Mişel rıhtımını küçük, fakat pek hareketli Hüşet sokağına bağlıyarak Sen nehrinde nihayet bulur. Rıhtıma çıkarken sağımıza Notrö - Dam klisesinin iki kalın kulesiyle olukları ve karşımıza da polis müdürlüğü binasının divarı tesadüf eder. Bunlar da isbat eder ki bu sokak şehrin namuskâr bir mahallesinde ve tam göbeğindedir

Pek tabiî olarak, iki adım genişliğinde bir sokakta ne şose ve ne de seyrüsefer bahis mevzuu olabilir. Bir evden diğerine altı ve nihayet sekiz büyücek parkeye basarak geçilir. Sokağın iki başına, geçidin arabalara yasak olduğunu göstermek üzere, iki demir kazık çakılmıştır. Ancak bu basit bir öğünme mahsulüdür. Bu kazıklar yolu kapamamış olsalar bile bu daracık sokaktan geçebilecek kadar ensiz araba yoktur ki....

Her sırada dört ev vardır. Fakat, dört baştaki evlerin rıhtıma veya Hüşet sokağına da açılan kapıları bulunduğundan, hesap sonunda, geriye her sırada ikişer ev kalır... Bunlar eski evler midir? Kimse bilmez. Bunlar yaşı olmıyan evlerdir; belki beş yüz, belki elli yıllıktırlar. Methaller umulmıyacak kadar dar, umulmıyacak kadar karanlıktır. Tahta merdivenleri simsiyah bir boşluk içinde döne döne çıkar. Açılmış kapkara ağızlara benziyen iki delik arasında şurada burada bir sahanlığın mevcudiyeti tahmin edilir... Her evde dört kat vardır. Çamaşırlar pencerelerde kurur.

Balık - Tutan - Kedi sokağı. Anna küçükken bu ismi düşünerek eğlenirdi. Uyuyacağı zaman, yumduğu göz kapaklarının ardında bir hayal tasavvur eder, onunla oynar, onu güzelleştirirdi. Nehir rıhtımının geniş dört köşe taşları üzerine ikişer adım ara ile, aşağıya sallandırdıkları bacaklarının şekli suya aksederek oturan diğer oltalı balıkçılar gibi pos bıyıklı, büyük, kocamış bir kedi. İşte kedi, o pos bıyığı ile, burnu üzerinde bir gözlük ve başında bir kasket, ucu suya dalan oltasını elinde tutarak şurada yerleşmiştir.

Anna kediden korkmazdı — on iki yaşında koca bir kız! — Fakat onu çok düşünürdü. Kedi nerede yaşamıştı? Adını taşıyan sokakta ne zaman bulunmuştu? Bazan, oltasının kamış sapı sırtında, ilerlerdi. Bazan da onu koltuğunda götürürdü. Hangi devirde yaşamıştı o?... Yoksa hâlâ sağ mı

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Sığır eti

Bizim memlekette sığır etine çok rağbet göstermeyiz. Kenarında kabarmış patates kızartması ile süslenmiş bir şato briyan parçasına pek çoğumuz yağlı koyun etinden çevrilmiş döner kebabı gene yağdan parlıyan pilâv üzerine koydurarak yemeyi tercih eder. Fakat doğrusunu isterseniz - hususi meziyetleri olan av etleri ve balıklar müstesna - her gün yenilecek etlerin en üstün olanı sığır etidir.

Koyun etiyle mukayese edilince, sığır etinin daha iyi doyurduğu ve daha ziyade kuvet verdiği pek eski zamanlardanberi bilinir. Eski Yunanistan'da hem koyun eti, hem sığır eti yenilirken atletler kuvetlerini kaybetmemek için sığır eti yerlerdi. Yeni zamanlarda da döğüş için yetiştirilen horozlara ve köpeklere bile sığır eti yedirirler .

Hazım cihetine gelince, frenklerin yedikleri gibi yağsız koyun etiyle mukayese edilirse, sığır eti, vakıa, biraz daha geç hazmedilir. Fakat bizim yediğimiz gibi yağlı koyun etiyle mukayese edilince, iş değişir. Koyun etinin yağı midenin ifrazını azaltır, bundan dolayı kuveti azalan mide koyun etinin yağını ayırarak sırf albümin olan kısımlarını hazmetmek için hemen hiç yağsız olan sığır etini hazmetmekten ziyade yorulur. İnanmazsanız, kendinizde, bir gün koyun etinden pirzola, ertesi günü de bir biftek yiyiniz ve midenizin iki günlük halini mukayese ediniz.

Ekonomi bakımından, sığır eti her yerde koyun etinden ucuzdur. Onun için sığır etini seven, ona alışan insanlar et yemeklerini daha kolaylıkla bulurlar. Bizim memlekette halkın pek az et yemesinin bir sebebi de sığır etine rağbet edilmemesidir, sanırım. Onun için bizde asıl gıda ekmek, yağlı sebze ekmeği yedirebilmek için bir katık, et de - pek çok kimselerin gözünde - lüks bir yemek sayılır.

Bizim sığır etine az rağbet göstermemizin bir neticesi de, burada yemiye elverişli sığır etinin pek az bulunabilmesi oluyor. İlkin, sığır yetiştirenler iyi sığır eti yetiştirsinler de, sonra biz sığır etine alışalım. Denilemez. Herhangi bir malın çok satıcısı olmak için ilkin alıcısı bulunmak lâzımdır. Satıcı çoğalınca iyi sığır eti yetiştirenler de kendi kendine çıkar. Bugün İngiltere'deki sığır etlerinin başka her yerdekinden daha iyi, daha lezzetli olduğunu herkes bilir. Bu da, şüphesiz, ingilizlerin pek eskidenberi sığır etine rağbet göstermelerinin neticesidir...

Şimdi maddeleri birer birer bozulan meşhur Versay muahedesi yapılırken, o zaman Fransa'nın ve İngiltere'nin başvekilleri olan Klemanso ile Loit Corç arasında sığır eti üzerinde bir konuşmayı belki hatırlarsınız :

Bir gün iki başvekil birlikte sofraya otururlar, fakat Doktor Klemanso yalnız sebze, ingiliz başvekili de güzel kızarmış bir biftek yermiş. Bilgisinin pek de derin olmamasiyle meşhur bulunan ingiliz, fransızın haline acıyarak:

— Sığır kuvetli hayvandır, eti insanlara da kuvet verir...

Demesi üzerine doktor başvekil, bilgisine dayanarak :

— Sığır kuvetini ot yiyerek yapar, ben de onun gibi kuvetimi kendim yapıyorum...

Diye cevap verir.

O tarihte aminli asitler kimyaca bilinirse de, insanın vücudüne lüzumlu olan bu maddelerin her türlüsünü kendi kendine yapamıyacağı bilinmezdi. Onun için çok bilgili hekim ve filezof, bilgisi az adama yanlış cevap vermişti. İnsanın kendi kendine yapamadığı aminli asitleri sığır etinde bulduğu, şimdi biliniyor ki, doğrudur.

Meşhur meseldir: Çok bilen çok yanılır. Yirmi yıldanberi bilgilerimiz daha çoğaldığı için şimdi yanıldığımız yerler, belki, daha çoktur. Fakat her işte zamana uymak insanlar için bir zarurettir.

Bu zamanın bilgisine göre de, sığır eti etlerin en üstün olanıdır.

G. A.

Trabzon'a içme suyu getiriliyor

Trabzon, 2 a.a. — Atatürk'ün Trabzon'a büyük hediyesi olan ve yarım milyon liraya ihalesi yapılan içme suyunun temel atma töreni dün binlerce halkın iştirâkiyle yapıldı. Vali nutkunda halkın Atatürk'e ve hükümete minnet ve şükranlarına terceman oldu.

Türk italyan ticaret anlaşması meriyete girdi

Türk - İtalyan ticaret anlaşması meriyete girmiştir. Keyfiyet gümrüklere bildirilmiş ve buna göre faaliyete geçilmiştir.

İtalya'nın şu günlerde bilhassa hububat ve zahirelere alıcı olacağı zannedilmektedir. Son zamanlarda bu memlekete birkaç parti arpa ihraç edilmişse de bir iki gündenberi İtalya hesabına arpa alış verişi durmuştur. Tekrar başlaması ihtimal dahilinde görülmektedir. Arpa piyasası hafifçe gerilemiştir.

Diğer taraftan Merkez Bankası İtalya'dan alacaklı tacirlere tediye muamelesine başlamıştır.

Garip bir kaçakçı yakalandı

İstanbul, 2 (Telefonla) — Evelki gün limanımıza gelen türk bayraklı Plâtin vapuru ahçısı İbrahim, Kabataş iskelesine çıktığı esnada vücudunun vaziyetine nazaran yüzünün pek zayıf olduğu naazrı dikkati celbetmiş ve üzeri gümrük muhafaza memurları tarafından araştırılmıştır.

Araştırma neticesinde ahçıbaşının üzerindeki erkek elbisesinin altında şık ipek pijama, ipek kombinezon ve sair ipek kadın çamaşırları ve belinde de sarılmış birçok ipek çoraplar ve bir ipekli gömlekle cebinde ecnebi sigaraları bulunmaktadır. İbrahim hakkında takibata başlanmıştır.

Bayram'da İstanbul tramvaylarına 300 bin kişi bindi

İstanbul, 2 (Telefonla) — Cümhuriyet byramının devam ettiği üç gün zarfında tramvay arabalarına her gün 300.000 yolcu binmiştir.

Tanınmış bir fransız muharriri demokrasilere ihtarda bulunuyor:

Münih anlaşması sulh değildir !

Yazan: PERTİNAKS
Örop Nuvel dergisinden

İngiliz ve fransız milletlerinin Münih konferansında ve anlaşmasında devamlı bir sulh hâdisesini alkışladıkları günler şimdiden değişmiştir. Hâdiseler bize yanıldığımızı göstermiye istical etmiştir. Çekoslovakya, Godesberg ültimatomunda tasarlandığı şekilde veya buna çok yakın bir tarzda parçalanmıştır. Şimdi malûl bedenî tâbiiyete mahkûmdur. Mittel - Europa telâşlı bir süratle inşa ediliyor: Alman ordusu südet topraklarına girerken, doktor Funk Belgrad'a gidiyor ve işe koyuluyordu.

Fakat, madam ki çekoslovak barajı bir kere yıkılmıştır, hâdiselerin bu şekli alması önlenemezdi. Cermen yayılmasının, bundan böyle Sovyet Rusya hudutlarına kadar ciddî bir engelle karşılaşmıyacağını tahmin etmek lâzımdı. Bununla beraber, Almanya'nın, orta ve şarkî Avrupa'yı kendi arzusuna göre tadil edecek mevkide olduğu ve siyasî ve iktisadî karşılıklı muahedelerle bu işe girişeceği için bir iki ay meşgul olacağı ve Fransa'yla İngiltere'ye karşı sakin ve teskin edici bir tavır takınacağı umuluyordu. Münih uzlaşmasının bize bir rahatlama mühleti vereceği umulabilirdi. Bazıları bu mühletin uzun olacağını sanıyor, diğerleri de muvakkat ve hattâ kısa olacağını söylüyor, fakat herkes bu mühlete inanıyordu.

Bugün, kulaklarımızı ve gözlerimizi tıkadığımız takdirde ,bundan şüphe etmiye mecburuz.

Evelâ B. Musolini her zamanki talepleriyle Londra ve Paris'e ve bilhassa Paris'e dönüyor. Münih'te olup bitenlerden sonra, şeriki Almanya'nın orta Avrupa'daki muvaffakiyetine müşabih olarak, kendisine, İspanya'da, Akdeniz'de, Afrika'da muvaffakiyeti elde etmiş nazariyle bakıyor.

Führer'in taleplerini kabul etmiş olduğumuz gibi onun talepleri önünde de boyun eğmemizi bekliyor. Bu tefsire, yersiz bir bedbinlik diye reddedilirse, Fransa Roma'ya bir elçi gönderdiği ve italyan imparatorluğunu hukukan tanıdığı sırada italyan gazetelerinin Fransa'ya karşı kaba hücumlarda bulunmasına mâna vermek kabil olamaz. Neden yeni bir dörtler konferansı ispanyol meselesini 29 eylül konferansının Çekoslovakya meselesi için yaptığı gibi halletmesin? İki hafta evel faşist hükümeti şefinin mükemmelen ifa etmiş olduğu mutavassıt rolünü bu sefer de pek âlâ Adolf Hitler yapabilir. Nezakete karşı nezaket. İki diktatörün, sömürge meselesinde, aynı mealde taleplerle karşılaşacaklarını hiç hesaba katmıyorum.

Fakat 9 ilk teşrinde Adolf Hitler tarafından Sarbrük'te söylenen nutuk, enternasyonal buhrana yeni bir unsur katıyor. Demokrasilerin istedikleri sulh mühleti onlara ancak iç rejimlerini totaliter devletlerle ahenk haline koydukları takdirde verilecektir. B. Duf Kuper, B. Antoni Eden, B. Vinston Çörçil kara listeye ilâve edilmişlerdir. Öğrenmiş olduk: Almanya, Londra ve Paris'te iktidarda "Münih" adamlarının veya "harpçılar"ın bulunmasına göre hareketini tayin edecektir. Fakat Sarbrük nutkunda pek gizli olmıyan bu "Gleischaltung" politikasının inkişaf etmesinden korkulabilir.

Diktatörlerle iyi geçinmek istiyen için parlâmento hüriyeti, matbuat hüriyeti tehlikeli şeylerdir. Hüriyetleri kendi memleketlerin - de boğmuşlardır. Fakat hudutlar ötesinde de bunun mevcudiyetine tahammül edemiyorlar. İlk yıllarında, Hitler Almanya'siyle mukavele ekdetmiş olanlar, dış politika hususunda, gazetelerin münakaşa haklarını tahdit eden anlaşmalar ımzalamışlardır. Meselâ Polonya bunlardan biridir.

Fransız dış bakanlığı basın bürosu şefi geçen sene alman meslekdaşının ziyaretini iade için Berlin'e gittiği zaman, bu neviden taleplere karşı kendini müdafaa etmek mecburiyetinde kalmıştır. Gerçi bu talepler o zamana göre mahdut ve mütevaziydi ama en küçük tavizde bulunulmuş olsaydı artmaktan geri kalmazdı. Bu noktanın ehemiyeti büyüktür. Bizde aksi iddia edilmiş olmasına rağmen iki ideolojik blokun karşı karşıya olduğuna delâlet eder.

Şimdi bir başka noktaya geçelim. 12 ilk teşrin tarihli alman gazetecileri üçüncü Rayh'ın, fransız ve ingiliz silâhlanmalarının artışına pasif ve müsamahalı bir seyirci olarak kalamıyacağını iyma ediyorlar. Şimdilik bu sadece bir mırıltıdan ibarettir. Yavaş yavaş bu muhtelif sesler tek ses haline gelecek ve gittikçe şiddeti artacaktır. BB. Çemberlayn ve Daladiye, Münih'in ertesinde, en büyük askerî hazırlıklar lüzumunu beyan ediyorlar, bu suretle kendilerini dinliyenlere millî müdafaanın eylülün endişeli günlerindeki hareket tarzlarında millî müdafaalarının nisbî zaâfı âmil olduğunu ima etmiş oluyorlardı. Fransa'yla İngiltere büyük devlet olarak mevkilerini ve bunun maddî faydalarını muhafaza etmek istedikleri takdirde silâhlanmanın her şeyden üstün tutulması lüzumu aşikârdır.

Fakat Almanya, iki demokrasinin kendilerine vermiş olduğu misali taklit etmelerine kızacaktır. Führer şöyle muhakeme ediyor: Fransızlar ve ingilizler Münih kapitülasyonuna memnun olmuşlardır, çünkü bilhassa hava kuvetleri hususunda Almanya'nın ezici üstünlüğüne kanidiler. Aksi halde, "diktat" önünde bu derece eğilmezlerdi. Onlardan daha fazlasını elde etmek için, bakanları ümitsiz gayretlerle bugünkü askerî muvazeneyi ihlâle cüret ettikleri takdirde, atlatmış oldukları tehlikenin yeniden meydana çıkacağına onları ikna etmek kâfidir.

Alman elçisi B. Koester 1934 yazında, vatandaşlarından birine Fransa'nın bir önleyici harbe girişmesi ihtimalinden fena halde korktuğunu itiraf ediyordu. Öteki ona sormuştu: "Fransız olsaydınız, böyle bir harbe girmekte tereddüt eder miydiniz?" — "Hayır, demişti, derhal işe girişirdim." Fransız hükümeti önleyici bir harbe girmeyi düşünemezdi, esasen, mukadderat onu bu işe girişmek lüzumundan kurtardı. Mesuliyet altına girmeden, askerî harekâta geçmek imkânı ona 7 mart 1936 da Almanya tarafından verilmiş oldu. Aksine B. Flanden dış bakanıydı, ve bu fırsattan istifade etmek cesaretini ve uzgörüsünü gösteremedi, esasen onun zaâfına daha başkaları da iştirâk etti. Almanlar olsaydı bu hatâyı işlemezlerdi.

Fakat kaçırdığımıza muadil bir fırsat onların eline geçecek midir? Bu sualin cevabı, Fransa'nın manevî, siyasî, malî ve iktisadî kalkınmasına bağlıdır. Şimdilik böyle bir fırsat ortada yoktur. Daha doğrusu, ancak fransız milleti Hitler imparatorluğuna mukavemet edemiyecek mevkide olmadığımıza kani bulunduğu takdirde bu fırsat mevcut olabilir. Yaz esnasında, başvekilin yüksek harp şûrasını toplamak istememiş olmasına esef edilebilir. Fransız ve ingiliz milletleri vazifelerini yapmadıkları takdirde, inşa halinde olan Mittel - Europa'nın Almanya'nın askerî hegemonyasını intac etmesi mümkündür. Fakat henüz iş bu raddeye gelmemiştir ve bu hakikat kimseye meçhul kalmamalıdır. Aksi halde, Almanya ve İtalya'nın talepleri önüne hiç bir mukavemet seddi çekilemez.

1 Gün için

Mekteplerde dayak

Hayır! Mekteplerimizde, eski rejimlere ait bu eski adetin tekrar canlandığından bahsedecek değilim. Çünkü dayağın cennetten çıkmış olduğu mütaleası cennete inananların bir faraziyesidir. Cennette dayak yenildiğini kim gördü! Fakat onu, cennete lâyik sanacak kadar lezetli veya ilâhi bulanların iddialarını bir an kabul edecek olursak derhal temenni etmeliyiz: Bu cennet taamından bol bol tenavül buyurunuz, efendim! Fakat, zamane çocuklarını bundan affediniz. Onlar pedagoji - nin tavsiyeleri veçhile çocuğun da insan olduğuna kani bulunanlardan okşanma, insanlık haysiyet ve şerefine uygun muamele bekliyorlar. İçten gelen bir muhabbetle sert konuşan terbiyecinin öğütlerinden daha çok müteessir ve mütenebbih oluyorlar. Bütün mesele onların anlıyacağı dille bıkmadan, usanmadan, kayıtsızlık ve istihfaf göstermeden hatalarını tashihe çalışmaktadır. Hem biz, dürüştlükten ziyade dostça alâkadan anlıyan bir milletiz.

Fakat bahsetmek istediğim bunların hiç biri değildir: Bir gazetenin bildirdiğine göre Hamburg'da, alman mektepleri dayağı terbiye unsuru olarak kabul etmişlerdir. Vakıa, biliriz ki bütün Anglo - Sakson mekteplerinde dayak aleyhinde hiç bir kanunî müeyyide yoktur, ve muallim dilerse, talebesini bu suretle cezalandırır. Esasen, ingiliz kanunları, bazı suçlarda, ve meselâ serserilik suçunda, kamçı ile döğülmeğe mesağ verir. Fakat, kanunun bu müsaadesinden istifade edilir mi? Bu başka! Nitekim geçenlerde, tanınmış bir ailenin haşarıca oğluna hâkimin tatbika karar verdiği bu cezadan dolayı, Londra halkının fikirlerine tercüman olan gazeteler, hayli gürültü etmişlerdi. Fakat, geçmiş devirlerden kalma bu cezanın lehinde bulunanlar da vardır. Bunlar, kanunun tariflerinden çıkılmamak şartiyle kamçının şimdiye kadar kimseyi öldürmemiş olduğunu iddia etmektedirler. Kamçı darbesi kimseyi öldürmemiş olabilir. Bir de öldürecek miydi? Halbuki öldürebilir de, hele tokat; ve hele çocuğun yüzüne havale edilen tokat! Bir büyüğün bir küçüğü tokatlaması kahbece bir haldir, ve ancak âsabiyete atfolunabilir. Evelki akşam, Ulus'un köşesindeki barı dönerken yere bir kuruş atıp dikkatimi celbeden bir küçük mahalle çocuğunu, nereden zuhur ettiğini bilemediğim bir adam, birdenbire tokatladı. Çocuk, gelip geçenlerle zumunca şaka etmek için hep bu kuruşu yere atıyormuş; adam da buna kızıyormuş! Çocuğun şakası elbette çocukça olur. Ona o hain şamarı vurmıya ne lüzum vardı ?

Çocuk bağırıyordu; fakat, hiddetle, kinle, gayızla bağırıyordu. Döğmek çocukları ancak izap eder. Çünkü yıpranmamış olan taze haysiyeti suçlu olduğunu itirafa müsaade etmediğinden, çocuk, dayak yedikçe isyan eder, ve nihayet, arsız olur.

Alman mektepleri ne yaparlarsa yapsınlar, ve ingiliz kanunları dayağı eski bir ananenin hatırası gibi isterlerse muhafaza etsinler, fakat muallimler, analar ve babalar aman çocuklarımızı döğmeyiniz!

N. Baydar

BÜYÜK YEMİN

— 20 —

Yazan: Barones Orkzi

Bunların tavırları, kısa konuşmaları, içeri gireken takınmış oldukları otoriter tavır, her şey ziyaretlerinin hedefini haber veriyordu; Vatandaş mebus Dölatur'un evinde taharriyatta bulunmak.

An - Mi az kalsın haykıracaktı, fakat aklı selimi ne panasına olursa olsun korkusunu saklamak lâzım geldiğini ona ihtar etti, ve Pol Dölatur orada bulunsaydı, kendisinin zahiren sâkin ve âsude kalmasını temenni edeceğini düşündü.

Üç renkli eşarplı vatandaş sahanlıktan geçmişti ve çalışma odasının kapısı önünde durmuştu Dölatur'u içine gömülü olduğu mestiden çekip çıkarmış olan onun mütehakkimane emri olmuştu.

— Cümhuriyet namına, açınız!

Dölatur, ellerinde tuttuğu küçük eli derhal bırakmadı. Bir kere daha, usulca, onu dudaklarına kadar götürdü, ve ebedî bir vedâ mevzuu bahis - miş gibi bu son nüvazişi geciktirdi Sonra, doğrularak, kapıya teveccüh etti.

— Cümhuriyet namına, açınız!

O anda Dölatur'un nazarları valizin üstüne bırakılmış kalın çantaya dikildi ve vaziyetinin tehlikesini ansızın farketti.

Kıraliçenin kaçırılması için plânlar, sabırsızlıkla biriktirilmiş pasaportlar, bir kelime ile Sir Persi Bleykin'in elinden çıkarması için kendisine yalvarmış olduğu bütün kâğıtlar, odanın ortasına, en görülecek bir yere konulmuş bu deriden zarfın içindeydi.

Bunların keşfedilmesinin bütün neticelerini bir şimşek süratiyle zihninden geçirdi: İhanetle itham edilmesi, tahmini kolay olan hüküm, sonra mahkûmlar arabasında ayak takımının haykırışları ve tahkirleri arasında Paris sokaklarından uzun geçiş. Bu düşünce karşısında benliğini bir isyan hissi kapladı; kendisini tehdit eden muazzam tehlikeden kurtulmak için şiddetli enstenktif bir arzu, ve çantayı alarak elbiseleri altında saklamak için bir hareket yaptı; fakat çanta çok büyüktü ve elbiseleri altında gizlenemezdi.

Bütün bunlar ancak bir saniye sürmüştü ve bu esnada tehlike şuuru ve bundan kurtulmak mütehakkim arzusu Dölatur'un zihninde başka düşünceye yer bırakmamıştı. Fakat, tesssüründün en şiddetli ânında, gözleri Jülyet'in nazarlariyle karşılaştı. Bu nazarlar o kadar hararetli bir ifadeyle kendisine dikilmişti ki o lahzada onun kendisine karşı olan aşkını anladı.

Derhal bütün soğuk kanlılığını buldu ve yeniden tehlikeye cesurca karşı koymıya alışkın, sakin ve enerjik adam oldu. "Ne olursa olsun" der gibi hafif bir omuz silkişiyle kapıya doğru yürüdü. Aynı lâhzada, kapı dışardan şiddetle açıldı ve Dölatur kendini dört askerle şeflerinin karşısında buldu.

Yaldızlı kenarlı eşarpı taşıyan vatandaşı tanıyarak:

— Ah! Sen misin, vatandaş Merlen, dedi.

Öteki müstehzi bir tavırla cevap verdi:

— Tâ, kendisi, vatandaş Dölatur, hâkipâyım.

Sahanlığın nihayetinde, bu sözleri işitmiş olan - Mi bayginlik hissetti. Merlen, Fransa'da münafiklik rejimini tesis eden o kötü kanunu hazırlıyan ve aynı vatanın vatandaşları arasında itimadsızlık ve kin hüküm sürdüren adam!

Karnavale müzesinde Merlen'in bir krokisi vardır ki sanatkâr bunda şahsının ağır ve zarafetsiz manzarasını ve çekik çeneli, yılan başlı dar yüzünün kötü ifadesini mükemmel verebilmiştir. İdeali ve örneği olan Mara gibi, Merlen kasden pis ve perişan bir kıyafetle gezerdi. En halis San - külotcılık, hem cinslerini içtimaî meratibin en aşağı haddine kadar indirmek arzusu, bütün aksiyonlarına hâkimdi. Kalbi, bütün beşerî zaâflara karşı o kadar geniş bir merhametle dolu olan Dölatur bile, ihtilâlin ilk unsurlarının asîl ve ütopik emellerini istihlâf etmiş olan pespayelik ve bayağılaşma zihniyetinin bir timsali olan bu adamı görünce istikrahla irkilirdi. Konvansiyon'da birlikte âza oldukları günden beri, Merlen daima Dölatur'a husumet beslemişti. Şimdi, bu husumet şüpheliler kanununun kabulüne karşı kürsüden mücadelede bulunmıya cesaret etmiş olan adama karşı bir kin mahiyetini almıştı. Onun kanunu! Lejislotörlük izzetinefsi kırılmış olan Merlen, o zamandanberi Paris mebusu etrafında bir itimatsızlık ve şüphe uyandırmıya çalışıyordu.

Fakat Dölatur halkın teveccühünü haizdi. Paris halkını onun kadar idare etmesini bilen yoktu, ve ateşlediği volkandan hâlâ korkuda olan millî Konvansiyon, halkın bu derece sevdiği bir mebusun kilit altında olduğundan ziyade serbestken daha faydalı olabileceğini düşünüyordu.

Lâkin Merlen'in kini nihayet tatmin edilebilecekti. Bu sabah Selâmeti âmme Komitesine imzasız bir ihbar yapılmıştı, ve bir tahkikat açmak lâzım geliyordu. Merlen, müddei umumî Fukiye - Tenvil'le pek sıkı ahbap olması sayesinde, bu vazifenin kendisine verilmesini kolayca elde etmişti ve düşmanını telâş ve tehlikede görmek içini sevinçle dolduruyordu.

Vaziyetin bütün zevkini tadarak bir lâhza Dölatur'u süzdü. Dehlizin koyu ışığı mebusun gürbüz vücudunu, gözleri canlı ve mütehakkim yanan enerjik ifadeli esmer yüzünü tamamiyle aydınlatıyordu. Onun ardında perdeleri kapalı oda tam bir karanlığa gömülmüşe benziyordu.

Merlen adamlarına dönerek:

— Doğrusu, bizi karşılamalarının tarzına bakılırsa bizim burada cumhuriyet namına bulunduğumuzu anlamıyorlar galiba. Vatandaş - mebus, "Su destisi su yolunda kırlır" diyen darbemeseli bilirsin her halde. Uzun zamandanberi hüriyete karşı ihanette bulunuyorsun. Nihayet adâlet uyanıyor, Selâmeti âmme Komitesi ihanetinin delillerini keşfetmek vazifesini bana verdi.

Dölatur, Merlen'le adamlarının geçmelerine müsaade için geri çekilerek cevap verdi:

— Vazifeni yap, vatandaş - mebus.

Mukavemet nafileydi, ve Dölatur, enerjik ve kararlı tamperamaniyle, inkiyat etmenin ne zaman daha hayırlı olacağını takdir etmesini bilirdi.

Jülyet, bu esnada, bir heykel kadar sakit kalmıştı. Sessiz evde ilk emrin bir çan sesi gibi çınladığı zamandanberi ancak bir kaç lâhza geçmişti. Dölatur'un buseleri elleri üzerinde hâlâ hararetini muhafaza ediyor, aşkının itirafı hâlâ kulaklarında çınlıyordu.

Ve işte korkunç tehlike, bizzat kendisinin harekete getirmiş olduğu tehlike sevdiği adamın üzerine kapanmıştı. Bir insanın, bir istirap anında, bütün bir ömürlük günahın cezasını çektiği doğru ise, o halde, Jülyet de, bu müthiş saniye esnasında, bir lâzalık cinayetinin kefaretini ödemiştir. Vicdanı, kalbi, bütün benliği yeminin kendisine dikte etmiş olduğu merhametsiz intikama karşı isyan etti.

Fakat heyhat, artık çok geçti. Dölatur sarsılmaz düşmanının karşısındaydı. Şimdiden Merlen evi aramak için adamlarına emirler veriyordu, ve, valizin üstünde, keşfedilmesi bir idam hükmüne muadil olan itham edici evrakı muhtevi deri barf, herkesin gözü önünde duruyordu.

Vesikalar bunun içindeydi. Dölatur'un, kabaca emrin verildiği lâhzada Dölatur'un çantaya atmış olduğu endişeli nazarı farkettiği andanberi Jülyet bundan emindi. Bir saniye korkudan götürümleşmiş gibi hareketsiz durdu, fakat derhal serî bir jestle soğuk kanlılığını ele alarak, çantayı yakaladı ve kanapenin üstüne attı; sonra onun yanına oturarak geniş etekliğinin plileri altında çantayı gizledi.

(Sonu var)

YURTTAN RESİMLER

Kayseriden bir görünüş

Zonguldak'ta kömür işleri

Havza'da yapılan yeni tesislerle istihsal arttı

Zonguldak, (Hususî) — Eski kömür diyarı olan vilâyetimizde, madencilik gittikçe inkişaf etmekte, ve işçilerin sosyal durumları, sıhhî bakımları yoluna konmaktadır. Saltanattan devir aldığımız kömür ocaklarında sermayenin yüzde doksanı yabancı idi. Çalışan baş ve kollar arasında türk yoktu. İş emniyeti, işçilerin bakımı, sosyal yardım, iş tekniği mevcut değildi. Yabancı istismarcılar 75 yıl sonunda istihsâli ancak 410 bin tona çıkarabilmişlerdi.

Bugün kömür havzasının vaziyeti her bakımdan değişmiş, büyük bir inkişafa kavuşmuştur. Her şey millîleştirilmiş, çalışan kol ve işliyen kafa tamamiyle türk olmuştur. Sosyal yardım tam mânasiyle modern bir hal almış, işçi sıhatinden, işinden, istikbalinden emin bir vaziyete girmiştir. Bugün havzadaki ocaklara ileri teknik girmiş, makineden azamî surette istifade edilmeğe başlanmıştır. Cümhuriyet, bu ocakları imparatorluktan devir aldıktan sonra henüz on beşinci çalışma senesinde bütün bu yeniliklerle istihsâli artırmıştır. Bugün havzada senevî istihsâl 2,5 milyon tona çıkmıştır. Yani eski vaziyete göre istihsâl hacmi altı misline çıkmıştır. On beş yıl içindeki istihsâl miktarı da 25.334.569 tonu bulmuştur.

Bütün bunlardan başka kömür ile alâkalı diğer sanat şubelerinin de ilk adımları atılmış, bir antrasit fabrikası kurulmuştur.

Ocakta çalışma

Diyarbakır'da Cümhuriyet neler yarattı?

Genel Müfettişlik dairesi

15 YILDA: Her sahada yeni eserler vücuda geldi

Diyarbakır, (Hususî) — Cümhuriyetin on beş yılı içinde Diyarbakır'da mühim işler başarılmıştır.

Ziraat işleri

Diyarbakır ve havalisi topraklarının inbatî kuveti yerindedir. Ziraî âlet ve vesait yavaş yavaş asrîleşmektedir. Vilâyet içinde hububattan başka bilhassa bakliyat ziraatına son zamanlarda ehemmiyet verilmiştir.

Bayındırlık işleri

Tarihin en eski çağlarından beri türklüğün kutsal bir merkezi olan Diyarbakır ve çevresinde cümhuriyet devrinde çok önemli eserler yaratılmıştır.

Dün günlerce hayvan sırtında varabildiğimiz Diyarbakır, bugün hükümet merkezine demir, kara ve hava yollariyle bağlanmıştır. İnşaat bir hayli ilerlemiştir. Şoselere lâyık olduğu önem verilmiştir. Vilâyet içinde 302 + 683 kilometre yol vardır. Bunun 952 + 63 kilometresi muntazam şose 100 + 12 kamalı blokaj, 655 + 179 tamire muhtaç şose 600 + 100 imalâtlı tesviye 000 + 64 imalâtsız tesviye 000 + 192 araba yolu 000 + 71 patikadır.

Köy kalkınması

Vilâyet içinde 1277 köy olup ekserisinde köy kanunu tatbik edilmektedir. 938 senesi bütün köy bütçelerimizin gelir yekûnu 173886 liradır. Mütevazin bulunan köy bütçelerimizle mahallî ihtiyaçlar karşılanmaktadır.

Belediye işleri

Vilâyet içinde on belediye vardır. Bütçelerinin umuumî yekûnu 225.179 liradır. Bu varidatla içme suları ıslâh edilmiş ve kaldırım, mezbaha, kanalizasyon, elektrik, tenvirat, tanzifat, ve sair mahallî ihtiyaçlar temin edilmiş şehir ve kasabalarımızda cümhuriyet mefhumiyle mütenasip yeni eserler vücude getirilmiştir.

Vilâyetimizin hususî idaresinin umumî varidatı 403.657 liradır. Bununla beraber her sene yollarımız, köprülerimiz imar ve ıslâh olunmakta ve bu mevzua giren iktisadî, ziraî, kültür ve nafıa işleri takip olunmaktadır.

Gerek umumî muvazene ve gerek hususî ve belediye bütçeleriyle halkevleri, hükümet binaları, nümune karakolları müesseseler, fabrikalar yaptırılarak memleketin çehresi tamamen asrîleşmiştir.

Sıhat vaziyeti

Vilâyetimizde sıhhî durum normal bir şekildedir. Teşkilâtı mahallî ihtiyaçları karşılamaktadır. 938 senesi içinde ihdas edilen sıtma, trahom mücadeleleri faaliyete geçerek vatandaşların tedavisini hızla takip etmektedir. Diyarbakır'da birçok emek sarfiyle modern bir hastane inşa olunmuştur.

Kültür çalışmaları

Diyarbakır merkezinde bir lise bir kız bir erkek sanat mektepleri vardır. Bu mekteplerle çocuklarımızın okuma ihtiyacı imkân dahilinde tatmin olunmaktadır.

Ekonomik durum

Diyarbakır doğu illerinin transit merkezidir. Ticareti bir hayli ilerlemiştir. Vilâyet içinde yetişen yer ürünleri ve hayvan mahsulleri, endüstriyle dışarıdan gelen her türlü eşyanın alım satımiyle uğraşan tüccarların yekûnu oldukça büyüktür. Umumî bakımdan ilk iktısadî unsurlarının yüzde 70 şini müstahsil ve çiftçi, yüzde 15 ini sanatkâr ve diğer serbest meslek erbabı ve yüzde 15 ini de tüccar teşkil eder. Halk iktisaden yükselmekte ve bugünkü refaha kavuştuğundan ötürü cümhuriyetine minnet hisleriyle bağlanmaktadır. — *Usman Eti*

Diyarbakır ipeklisi giyen bir bayan

Afyon'da Belediye çalışmaları

Afyon (Hususî) — Belediyemiz cumhuriyet senelerinde mühim işler başarmıştır. Bu arada 62 bin lira sarfiyle modern bir mezarlık yapılmış, bir şehir gazinosu vücuda getirilmiş, 100 bin liraya güzel bir hal yapılmıştır. Bunlardan başka yeni caddeler açılmış, kaldırımlara parke döşenmiş, fennî helâlar, buğday depoları, fidanlık yapılmış, bir çok caddeler ağaçlandırılmıştır.

Aynı zamanda su şirketi de bir şehir müessesesi haline getirilmek üzeredir. Elektrik santralı satın alınmış ve ıslâh olunmuştur. İtfaiye teşkilatı ve mahallelerdeki yangın muslukları iyi bir vaziyettedir. Cumhuriyet meydanı tanzim edilmiş bu iş için 10.500 lira sarfolunmuştur. Afyon'da belediye işlerinin nasıl inkişaf ettiğini ve yeni eserlerin nasıl vücut bulduğunu tebarüz ettirmek için belediyenin 926 büdcesiyle bugünkü büdcesini kıyaslamak kâfidir. 1926 da belediyenin büdcesi 20.379 lira gibi mütevazi bir rakam iken, inkişaf ede ede bugün 167.350 lira olmuştur. Aşağı yukarı dokuz on mislini bulmuştur.

Urfa belediye reisi

Urfa, 1 (Hususî) — Bugün ilk içtimaını yapan belediye meclisi reisliğe belediye reisi Ömer Aly'ı ittifakla seçmiştir.

İsparta'da yol çalışmaları

Isparta, (Hususî) — Cümhuriyetin ilânında Isparta vilâyetinde yol olarak görülen Isparta - Dinar şosesi ile İsparta - Eğirdir kısmı geçilemiyecek derecede bozuk ve harap iken 80 kilometreye varan bu kısım yeniden inşa imalâtı sınaiyeleriyle betona tebdil edilmiştir. Karaağaç - Yalvaç arasında 30 kilometrelik muntazam şose ve Yalvaç - Uluborlu arasında 73 kilometrelik tesviye Uluborlu - Keçiborlu - Isparta iltisakında 35 kilometre imalâtı sınaiyesiyle şose yapılmış, Eğirdir - Örkenez yolunda ayrıca 35 kilometrelik şosenin imalâtı sınaiye ve taş ferşiyatı itmam olunarak silindirajına başlanmış, Isparta - Belönü yolunda 15 kilometrelik tesviye yapılmıştır. Bu faaliyeti rakamların belâgatına istinat ettirirsek vilâyet dahilinde 143 kilometre âdî tesviye, 86 kilometre yeni şose, 88 kilometre esaslı tamir, 28 ahşap, 286 beton köprü ve menfez yapılmıştır. Bu işlerde 372.000 metre mikâp hafir, 524.000 metre mikâp imlâ, 65 köprü ve menfez tamiratı 70.000 metre mikâp ham taş hazırlığı 61.000 metre mikâp kırma taş hazırlanarak bu işlerde 700.000 lira bedelli 112.000 amele çalışmış 350.000 lira da nakten sarfolunmuştur. Cümhuriyet devrinde vilâyetin bayındırlık masrafı 1,525,000 liradır.

İzmir'de

Hâl, otel, garaj ve hastane yapılıyor

lerini kolaylaştırmak bir elden idare etmek maksadiyle belediyenin giriştiği büyük teşebbüsler tahakkuk safhasına girmek üzeredir. Bu arada büyük hal santralın inşası, çocuk hastanesi inşaatı ilerlemektedir.

İnşaat yaz mevsimine kadar ikmal edilecektir. Yarım milyon liraya çıkacak olan garaj santralın plânı hazırlanmıştır. Yakında bunun inşaatına da başlanacaktır. 400 bin liraya çıkacak olan büyük otel de 939 fuvarı zamanına kadar bitecektir. Bu otelin 140 yatağı ve 90 odası bulunacaktır. Şehir gazinosu arkasında birinci Kordon'da yapılacaktır.

Maraş'ta tenis kortu

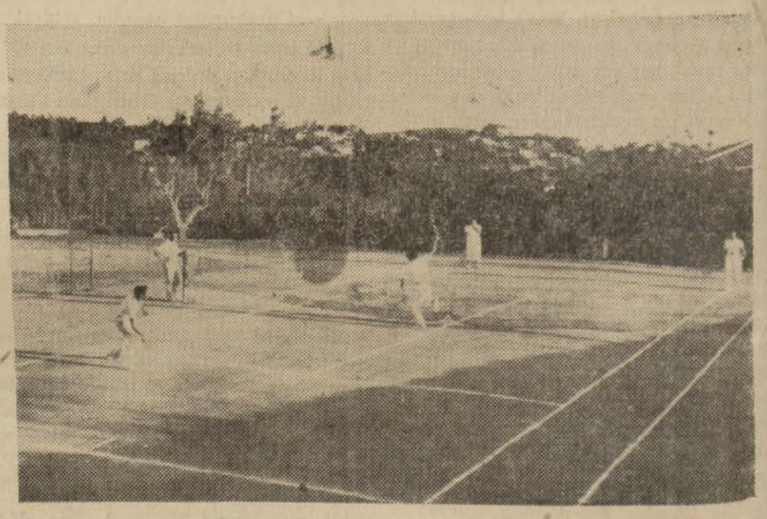

Maraş, (Hususî) — Halkevi'nin çalışmaları arasında vücuda getirdiği bir tenis sahası Maraş'ın bütün gençliğini toplamaktadır. Gençlik iş saatleri haricinde burada toplanmakta, bazan tenis oyunlarına İlbay da iştirâk etmektedir. Gönderdiğim resim Maraş tenis kortunu göstermektedir.

15 İNCİ YIL DÖNÜMÜ DOLAYISIYLE

Bütün dünya devlet reislerinden ve devlet adamlarından Atatürk'e samimî tebrik telgrafları geldi

(Başı 1. inci sayfada)

ekselansları tarafından ızhar buyurulan temennilerden çok mütehassis olarak hararetli teşekkürlerimin ve şahsî saadetleri ile Fransa'nın refahı için olan samimî temennilerimin kabulünü kendilerinden rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Cümhur Başkanı
ANKARA

Ekselanslarına yurdunun refahı için olan hararetli temennilerimi arzederim.

LEOPOLD

Majeste Leopold
Belçika Kıralı
BRÜKSEL

Türkiye millî bayramı münasebetiyle ızhar buyurdukları temennilerden dolayı majestelerine hararetle teşekkür ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Kemal Atatürk
Cümhur Başkanı
ANKARA

Size en hararetli tebriklerimi ve çabuk iyi olmanız ve tam sıhatiniz için samimî temennilerimi arza Türkiye millî bayramını fırsat ittihaz etmekle bahtiyarım. Şahsiyetiniz ve asîl türk milleti için olan iyi saadet ve refah temennilerimi arzederim.

FARUK I

Majeste Faruk I.
Mısır Kıralı
KAHİRE

Majesteleri tarafından ızhar buyurulan temennilerden çok mütehassis olarak, en hararetli teşekkürlerimin ve şahsî saadetleriyle asîl Mısır milletinin refahı hakkındaki en iyi temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Cümhur Başkanı
Atatürk
ANKARA

Türkiye cümhuriyetinin 15 inci yıldönümü münasebetiyle, en hararetli tebriklerimi ve kıraliyet hükümeti ve elen milletiyle birlikte dost ve müttefik asîl türk milletinin refah ve itilâsı ve şahsî saadetiniz hakkındaki hararetli temennilerimi Ekselanslarına arzetmekle bilhassa bahtiyarım.

METAKSAS

Ekselans B. Metaksas
Başvekil
ATİNA

Telgrafınızda ızhar edilen temennilerden pek mütehassis olarak, ekselânslarına ve kıraliyet hükümetine samimî teşekkürlerimi ve elen milletinin itilâsı ve refahı hakkındaki en iyi temennilerimi arzederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Atatürk Cümhur Başkanı
ANKARA

Türkiye cümhuriyetinin 15 inci yıldönümü münasebetiyle samimî tebriklerimle çabuk ve tam surette iyileşmeniz ve dost türk milletinin saadet ve refahı için olan en iyi temennilerimi kabul buyurmanızı rica ederim.

KALENİN

Ekselans B. Kalenin
Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri Birliği Merkezî İcra Komitesi Başkanı
MOSKOVA

Cümhuriyetin 15 inci yıldönümü münasebetiyle beyan buyurduğunuz temennilerden pek mütehassis olarak, hararetli teşekkürlerimin ve şahsî saadetinizle dost birlik milletlerinin refahı hakkındaki samimî temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Cümhur Başkanı
ANKARA

Millî bayram münasebetiyle, şahsî saadetleri ve dost ve müttefik asîl türk milletinin refahı hakkındaki en samimî temennilerimin kabulünü Ekselanslarından rica ederim.

JORJ
Elen Kıralı

Majeste Jorj II.
Elen Kıralı
ATİNA

İrsal buyurdukları nazikâne telgraftan dolayı en hararetli teşekkürlerimin ve şahsî saadetleri ile dost ve müttefik asîl elen milletinin refahı için olan candan temennilerimin kabulünü majestelerinden rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans K. Atatürk
Cümhur Başkanı
İSTANBUL

Türkiye cümhuriyetinin 15 inci yıldönümü münasebetiyle, Ekselanslarına en samimî tebriklerimi ve sıhatlerinin mesut bir surette avdeti ile Türkiyenin refahı hakkındaki temennilerimi arzeder ve en iyi dostluk hislerimi teyit eylerim.

BORİS

Majeste Boris III.
Bulgar Kıralı
SOFYA

Izhar buyurdukları temennilerden dolayı majestelerine hararetle teşekkür eder ve şahsî saadetleriyle Bulgaristan'ın refahı hakkındaki samimî temennilerimle candan dostluk hissiyatımın kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Atatürk
Cümhur Başkanı
ANKARA

Türkiye millî bayramı münasebetiyle Ekselansınıza hararetli tebriklerimi ve memleketinizin ikbal ve refahı hakkındaki en samimî temennilerimi arzederim.

MOHAMMET ZAHİR
Afganistan Kıralı

Majeste Mohammed Zahir Han
Afgan Kıralı
KÂBİL

Temenni ve tebriklerinden dolayı majestelerine hararetle teşekkür eder ve şahsî saadetleriyle Afganistan'ın itilâ ve refahı hakkındaki en samimî temennilerimi arzeylerim.

K. ATATÜRK

Ekselans Cümhur Başkanı
ANKARA

Bugünkü yıldönümü münasebetiyle ekselânsınıza ihtiram ve selâmlarımı ve heyecanlı tebriklerimi arzetmekle bahtiyarım.

MARTİNEZ
Cümhur Başkanı

Ekselans General Maximiliano Martinez
Salvador Cümhur Başkanı
SANSALVADOR

Cümhuriyetin yıldönümü münasebetiyle irsal buyurdukları nazikâne tebrik telgraflarından dolayı ekselanslarına hararetle teşekkür ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans
Cümhur Başkanı
ANKARA

Cümhuriyetin ilânının yıldönümü günü, ekselânslarına çok hararetli tebriklerimle birlikte şahsî saadetleri ve türk milletinin refahı hakkındaki en samimî tebriklerimi arzetmekle bahtiyarım.

Hirohito

Majeste Hirohito
Japonya İmparatoru
TOKYO

Tebriklerinden ve temennilerinden dolayı majestelerine hararetle teşekkür eder ve şahsî saadetleriyle milletinin refahı için olan çok samimî temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Kemal Atatürk
ANKARA

Büyük türk millî bayramı münasebetiyle, ekselânslarına samimî tebriklerimle birlikte şahsî saadetleri ve kardeş türk milletinin refah ve ikbali hakkındaki en candan temennilerimi arzetmekle bahtiyarım.

GAZÎ

Majeste Birinci Gazi
İrak Kıralı
BAĞDAD

Beyan ve ızhar buyurdukları tebrik ve temennilerden dolayı majestelerine hararetle teşekkür eder ve şahsî saadetleri ve kardeş asîl Irak milletinin refahı için olan temennilerimin kabulünü rica eylerim.

K. ATATÜRK

Ekselans Kemal Atatürk
Cümhur Başkanı
ANKARA

Türkiye millî bayramı münasebetiyle, Çekoslovakya cümhuriyetinin, ekselânslarının şahsî saadetleri ve Türkiye'nin daima artan refahı hakkındaki en iyi temennilerini arzetmekle bahtiyarım.

General SYROVY
Başvekil

Ekselans General Syrovy
Başvekil
PRAG

İrsal buyurdukları telgraftan dolayı ekselanslarına hararetle teşekkür eder ve şahsî saadetleriyle Çekoslovakya'nın refahı hakkındaki en iyi temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Kemal Atatürk
Türkiye Cümhur Başkanı
ANKARA

Türkiye'nin millî bayramı münasebetiyle, ekselanslarına hararetli tebriklerimi ve şahsî sıhat ve saadetleriyle cümhuriyetin refahı hakkındaki samimî temennilerimi arza müsaraat eylerim.

NİKOLAS HORTY
Macar kırallığı naibi

Altes Nicolas Horthy
Macar Kırallığı Naibi
BUDAPEŞTE

İrsal buyurdukları tebrik ve temenni telgraflarından dolayı alteslerine hararetle teşekkür eder ve şahsî saadetleriyle Macar kırallığının refahı hakkındaki samimî temennilerimin kabulünü rica eylerim.

K. ATATÜRK

Ekselans Kemal Atatürk
Türkiye Cümhur Başkanı
ANKARA

Bugün Türkiye'nin tesit ettiği mesut yıldönümünü fırsat ittihaz ederek, Polonya milleti ile birlikte ekselanslarının sıhati ve türk milletinin ikbali hakkında beslediğim çok hararetli ve çok samimî temennilerimi arzederim.

İGNACE

Ekselans İgnace Moscicki
Polonya Cümhur Başkanı
VARŞOVA

İrsal buyurdukları tebrik telgrafından dolayı en hararetli teşekkürlerimin ve türk milleti ile birlikte ekselânslarının şahsî saadetleri ve Polonya'nın refahı hakkında beslediğim samimî temennilerin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Atatürk
Cümhur Başkanı
ANKARA

Millî bayram münasebetiyle samimî tebriklerimle birlikte dost ve müttefik Türkiye'nin refahı ve onun yüksek başkanının şahsî saadeti hakkındaki en hararetli temennilerimin kabulünü ekselânslarından rica ederim.

POL

Altes Naip Prens Pol
BELGRAD

Altesleri tarafından ızhar ve beyan buyrulan temenni ve tebriklerden pek mütehassis olarak, hararetli teşekkürlerimle birlikte şahsî saadetleri ve dost ve müttefik Yugoslavya'nın refahı hakkındaki çok samimî temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Atatürk
Türkiye Cümhur Başkanı
ANKARA

Türkiye cümhuriyetinin yıldönümü münasebetiyle ekselanslarına candan tebriklerimi ve yüksek şahsiyetleri için olan en iyi temennilerimi arzederim.

LAZARO KARDENAS
Meksika Cümhur Başkanı

Ekselans Lazaro Kardenas
Cümhur Başkanı
MEKSİKO

Ekselanslarının beyan ve ızhar buyurdukları tebrik ve temennilerden çok mütehassis olarak, hararetli teşekkürlerimin ve şahsî saadetleri hakkındaki en iyi temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Atatürk
İSTANBUL

Cümhuriyetin ilânının 15 inci yıldönümü, ekselânslarına en samimî tebriklerimle birlikte kendilerinin çabuk iyileşmeleri ve asîl ve şerefli türk milletinin refahı hakkındaki en iyi temennilerimi arz için güzel bir vesile teşkil etmektedir.

ZOG I

Majeste Zog I.
Arnavudluk Kıralı
TİRAN

Majesteleri tarafından ızhar buyurulan temennilerden çok mütehassis olarak, hararetli teşekkürlerimin ve gerek şahsî saadetleri ve gerek asîl Arnavut milletinin refahı hakkındaki temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Reisicümhur Hazretlerine
ANKARA

Cümhuriyeti mufahhamelerinin on beşinci yıldönümü münasebetiyle en samimî temenniyat ve tebrikâtımın kabulünü rica ve devamlı sıhat ve saadetleri ve Türkiye Cümhuriyeti fahimesinin en parlak bir müstakbele nailiyeti hakkındaki tahassüratımı arz ile derin ihtiramatımı takdim ederim.

ABDULLAH

Altes Emir Abdullah
AMMAN

Cümhuriyetin onbeşinci yıldönümü münasebetiyle ızhar buyurdukları hissiyattan ziyadesiyle mütehassis olarak hararetli teşekkürlerimle birlikte zatı fahimaneleriyle memleketlerinin saadet ve ikbali hakkındaki samimî temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Reisicümhur Atatürk
ANKARA

Türkiye Cümhuriyetinin ilânı münasebetiyle zatı fahimanelerinin saadet ve ikbali ve asîl türk memleketinin refahı hakkındaki hararetli temennilerimizi takdim ve zatı fahimanelerine sıhat ve şifayı âcil temenni ederim.

ABDÜLÂZİZ

Majeste Abdülaziz İbnissuud Hazretleri
RİYAD-NECİD

Cümhuriyetin yıldönümü münasebetiyle gönderilen telgraftan ziyadesiyle mütehassis olarak hararetli teşekkürlerimi takdim eder ve zatı haşmetaneleriyle memleketlerinin saadet ve ikbali hakkındaki temenniyatımı teyit ederim.

K. ATATÜRK

Ulu Önder Atatürk
ANKARA

Hatay milleti en büyük bayramın on beşinci yılını kutlarken koruyucu ve kurtarıcı Büyük Ata'sına sonsuz saadet, sıhat ve mutluluk diler, ben de ellerinizden öper, derin saygılarımı arzetmekle en büyük haz ve şerefi duyarım.

Hatay Devlet Reisi
TAYFUR SÖKMEN

Bay Tayfur Sökmen
Hatay Reisi
ANTAKYA

Cümhuriyetin 15 inci yıldönümü münasebetiyle gönderdiğiniz telgrafta izhar ettiğiniz hissiyattan pek mütehassis olarak teşekkür eder ve Hatay halkına sonsuz refah ve saadet dilerim.

K. ATATÜRK

Türkiye Reisicümhuru
Kemal Atatürk Hazretlerine
ANKARA

Türkiye'nin mesut bir hâdise teşkil eden millî bayramı münasebetiyle, aziz kardeşimin selâmet ve saadetini, şehametli türk milletinin tealisini ve dost komşumuzun terakkiyatını candan ve pek samimane dualarımla tazarru eylerim.

RIZA PEHLEVÎ

Alahazreti Humayun
Rıza Şah Pehlevi
Şahinşahı İran - TAHRAN

Cümhuriyetin yıldönümü münasebetiyle göndermek lütfunda bulundukları telgraftan ziyadesiyle mütehassis olarak zatı haşmetanelerine derin teşekkürlerimi takdim eder ve zatı biraderanelerinin şahsî saadetleri ile dost ve kardeş İran milletinin refah ve ikbali hakkındaki kalbî temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Reisicümhur
Kemal Atatürk
ANKARA

Türk millî bayramında, Ekselansınıza Türkiye'nin refahı ve şahsî saadetleri hakkındaki en samimî temennilerimi teyit etmekle bahtiyarım.

VİTTORİO EMANUELE

Majeste Victor Emmanuel III.
ROMA

Cümhuriyetin yıldönümü münasebetiyle majestelerinin göndermek lütfunda bulundukları telgraftan dolayı en hararetli teşekkürlerimi sunar ve şahsî saadetleriyle İtalya'nın refahı hakkındaki samimî temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Türkiye Reisicümhuru
B. Kemal Atatürk

Türkiye Cümhuriyetinin on beşinci yıldönümü münasebetiyle ekselânslarına en kalbî hissiyat ve tebrikâtımı tamamiyle iadei afiyetleri hakkındaki dileklerime terdif ederken türk milletinin refah ve tealisinin devamı temennilerini de arzeylerim.

ADOLF HİTLER
Alman Reichskanzleri

Ekselans Adolf Hitler
Alman Reichskanzleri
BERLİN

Cümhuriyetin 15 inci yıldönümü münasebetiyle ekselânsınızın göndermiş olduğu telgraftan ziyadesiyle mütehassis olarak hararetli teşekkürler sunar ve ekselânsınızın saadeti ve alman milletinin saadet ve refahı hakkındaki samimî temennilerimin kabulünü rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Kemal Atatürk
Türkiye Reisi Cümhuru
ANKARA

Türkiye Cümhuriyetinin yıldönümü münasebetiyle ekselânsınıza gönderilen tebrik mesajlarına, şahsî saadetleri ve türk milletinin gittikçe artan refahı hakkındaki en iyi ve en samimî temennilerimi ilâve etmek benim için bir zevktir.

FRANKLİN ROOSEVELT

Ekselans B. Franklin Roosvelt
Amerika Birleşik Devletleri Reisi
VAŞİNGTON

Cümhuriyetin 15 inci yıldönümü münasebetiyle bana göndermek lütfunda bulundukları mesajdan ziyadesiyle mütehassis olarak ekselanslarına hararetli tebriklerimi sunar ve gerek şahsî saadetleri ve gerek Birleşik Devletlerin refah ve tealisi hakkındaki samimî temennilerimi kabul etmelerini rica ederim.

K. ATATÜRK

En büyük işimiz

(Başı 1 inci sayfada)

hayet ortada milyonların gündelik ekmeğini veren bir nizam vardır: Bu nizam, bazan halkı bu ekmekten de mahrum eden nazarî tâlimler için tahrip edilmek değil, bilâkis halka çok daha yüksek bir hayat istandardı temin etmek için değiştirilmek, ilerletilmek ve düzeltilmek lâzımdır.

Belki de biz umumî bir ziraat kalkınma plânının esaslarını isabetle arayıp bulmak, süratle ve muvaffakiyetle tatbik etmek, müspet ve tam netice almak devresine yeni girmişizdir. Kaybetmiş gibi telâkki ettiğimiz zamanlar, belki de, bugünkü tetkik ve tecrübe olgunluğumuzun temin edeceği maddî manevî kuvet tasarrufu ile pek az zamanda telâfi edilecektir.

Bunu içinde bulunduğumuz ayın on beşinde, *birinci ziraat ve köy kalkınma kongresi* açıldığı vakit, edilecek münakaşalar ve verilecek kararlarla, eski ziraatçilerimizin hükümlerini mukayese ettiğimiz vakit daha iyi anlıyacağız. Yeni kongreye verilmiş olan 70 küsur eserde, Türkiyenin tekmil ziraat meseleleri tetkik olunmaktadır. Kongre on bir komisyonla, her komisyona ait muhtelif işler için birçok tâlî komisyonlara ayrılmıştır. Komisyonları teşkilât, bağ ve bahçe ziraati, tarla ziraati, hayvan yemi, hayvanat, ziraat sanatları, marketing tedrisat, mevzuat, ormancılık isimlerini taşımakta ve şimdiye kadar işittiğimiz şikâyet ve temennilere mevzu teşkil eden bütün köy ve ziraat dâvalarımız tâlî komisyonlara adlarını vermektedir.

Ziraat kongresinin hemen arkasından, tıpkı demiryol ve endüstri işlerimizde olduğu gibi, bize mahsus inkılâpçı ve yılmaz bir ziraî kalkınma hamlesi gelecek, bugün "en büyük işimiz,, diye tavsif ettiğimiz ziraî kalkınma, cümhuriyetin yirminci ve yirmi beşinci yıldönümlerinde "en büyük eserimiz,, şerefini alacaktır.

F. R. ATAY

"Ulus"un notu — Ziraat kongresinin taksim edilmiş olduğu komisyonlarla onlara bağlı tâlikomisyonlar listesini hâtıra olarak Başmuharririmizin makalesine ilâve ediyoruz: I - Teşkilât [a - Vekâlet bünyesi- Merkez kadrosu ve taşra yayım teşkilâtı, b - Taşra ve yayım, c - Bankalar, köy birlikleri], II - Bağ ve bahçe ziraati [a - Bağ, b - Meyva, c - Zeytin ve çay, d - Sebze ve çiçek]. III - Tarla ziraati [a - Umumî: 1- Kuru ve sulu ziraat, 2- Gübreler, 3- Nebatat ıslahı, mücadele, makineler, b - Hububat: 1- Buğday, 2- Arpa, yulaf, mısır, çavdar, 3- Pirinç, c - Sınaî nebatlar: 1- Tütün, afyon, 2- Pamuk, keten, kendir, jüt, 3- Şeker pancarı, patates, 4- Yağlı nebatlar, d - Bakliyat]. IV - Hayvan yemi [a - Tabiî ve sunî çayırlar, b - Yemeklik bakliyat ve saire, c - Yeşil silo]. V - Hayvanat [a - Umumî: 1- Mücadele, 2- Sunî ve tabiî tohumlama, 3- Hayvan mahsullerinin kıymetlendirilmesi, hususî: 1- Atçılık. 2- Sığırcılık, 3- Davarcılık, 4- Kümes hayvanları, taşvan.] VI - Ziraat sanatları [a - Alkol, b - İpek böcekçiliği, c - Arıcılık]. VII - Marketing [a - Nakil vasıtaları, b - Zarf (ambalâj), c - Standardizasyon, d - Alış ve satış organizasyonu] VIII - Tedrisat [a - İlk tedrisat, b - Orta tedrisat, c - Yüksek tedrisat, d - Profesyonel mektepler, e - Kurslar]. IX - Mevzuat [a - Kadastro ve toprak kanunu, b - Ziraat asayişi, c - Ziraî Kod, d - Köy kanunu, e - Ziraat amelesi]. X - Ormancılık, XI - Temenniler.

Ulu ve Ebedî Şef Atatürk'e
İSTANBUL

Önünde bütün bir cihanın baş eğdiği kudret ve dehanızla kurtardığınız Hatay'ın ve Hatay Millet Meclisinin sonsuz minnet ve şükranlarını sunmak üzere bugün Ankara'ya yüz sürdük. İstiklâline, hüriyetine kavuşturduğunuz mesut Hatay'da şimdi cümhuriyetin on beşinci yılını kahraman askerlerle kucaklaşarak içten gelen sevinç tezahürleriyle kutlarken ne mutlu bize ki onun mümessilleri olarak büyük Türkiye'nin göz kamaştırıcı merkezinde bulunuyor ve en büyüğümüze Hatay'ın minnet ve şükranlarını sunmak şeref ve bahtiyarlığına ermiş oluyoruz. Ulu Şef'e ebedî Ata'ya sonsuz saygılar.

Hatay Millet Meclisi Reisi
ABDÜLGANİ TÜRKMEN

Bay Abdülgani Türkmen
Hatay Millet Meclisi Reisi
ANTAKYA

Tebrik telgrafınızda ızhar ettiğiniz hissiyattan pek mütehassis olarak teşekkür eder size ve Hatay halkına selâm ve muhabbetlerimi sunarım.

K. ATATÜRK

Macar işgali 5 sonteşrinde başlıyor

(Başı 1. inci sayfada)

İşgal 5 sonteşrinde başlıyor

2 - Çekoslovakya'nın geri vereceği araziden çekilip Macaristan'ın bu araziyi işgal etmesi, 5 teşrinisanide başlıyacak ve 10 teşrinisanide nihayete erecektir.

3 - Çekoslovak hükümeti, terkedilecek eraziyi, tahliye esnasında, iyi bir vaziyette terketmeye gayret eyliyecektir.

4 - Bir macar - çekoslovak komitesi, teferruat meselelerini, ezcümle milliyetler meselesiyle hakkı hıyar meselesini halledecektir. Aynı komite, çekoslovak mıntakasında kalan macarlarla terkedilecek olan mıntakalarda sakin gayri macarların himayesi için kararlar alacaktır.

5 - Komite, Bratislava'daki etnik grupun şehrin diğer gruplarının aynı vaziyeti muhafaza etmesine nezaret edecektir.

6 - Macaristan, Çekoslovakya ile birlikte erazi terkinden doğacak muhtemel ekonomik güçlükleri ve teknik münakale güçlüklerini ortadan kaldırmıya gayret edecektir.

7 — Bu tahkimnamenin tatbiki esnasında güçlükler ortaya çıktığı taktirde, Macaristan ile Çekoslovakya doğrudan doğruya anlaşacaklardır. Anlaşma imkânsızlığı taktirinde ihtilâf, Almanya ve İtalya'nın hakemliğine terkedilecektir.

İmza töreni

Hakem kararının verilmesini müteakip, Macaristan ve Çekoslovakya hariciye nazırları, imzaladıkları bir protokolda, hakem kararına ittilâ kesbettiklerini bildirmiş, hakem kararının katî hal sureti teşkil ettiği hakkındaki 30 teşrinievel tarihli deklarasyonlarını teyit etmiş ve bu hakem kararını kayıtsız şartsız ve derhal tatbik eylemeyi teahhüt eylemişlerdir.

Karpatlaraltı Rusya'sı hükümeti, memleketin ismini değiştirmiye karar vermiştir. Bundan böyle "Karpatlar Ukranyası" denecektir.

Macar - leh hududu müşterek olmıyacak

Tahkimnameye göre, Macaristan, Karpatlaraltı Rusya'sında Munkacevo, ve şimdiye kadar bu mıntakanın merkezi olan Uzhorodu ve Slovakyada da Kosiceyi almaktadır. Merbut hartada, Karpatlaraltı Rusya'sı ovasının büyük ekseriyetinin de Macaristan'a verildiği gözükmektedir. Bununla beraber hudut, memleketin içine derin surette nüfuz etmemekte, yalnız Munkacevo, Kosice ve Uzhororu çevirmek üzere üç girinti yapmaktadır.

Müşterek leh - macar hududu meselesi katî surette bertaraf edilmiştir.

Macarlar meseleyi halledilmiş addediyorlar

Budapeşte, 2 a.a. — Siyasî macar mahfilleri, haricî siyasetin son zamanlarda pek hareketli geçen devresini, ahalisi macar olan slovak toprakları - nın Macaristan'a ilhakiyle nihayet bulmuş addetmektedirler

Macar hükümetinin şimdi yapılacak başka işleri vardır. Hükümet gelecek haftanın ortasına doğru parlâmentodan bu ilhakı kaydetmesini istiyecektir. Bu münasebetle hükümet son haftalar zarfındaki faaliyeti hakkında parlâmentoya izahat verecektir. Bilhassa haricî siyaset meselelerine tahsis edilen bu devre nihayet bulmuş olduğu için hükümet bundan sonra ilk plânda gelen dahilî işlerle ve başvekilin büyük imar programiyle meşgul olacaktır

Slovakya hükümeti iktısat nazırı B. Raval Teplanski, macar - çekoslovak hududu hakkındaki müzakerelere iştirâk etmek üzere bu sabah Viyana - ya hareket etmiştir.

Satılığa çıkarılan gök yüzü!

1937 Paris sergisinde güneşi dünyası, ayı ve yıldızlariyle birlikte bütün bir semayı canlandıran ve son derece alâkayla seyredilmiş olan bir manzumeler âlemi teşhir edilmişti.

Bu âlet, dünya ile diğer seyyarelerin güneş, peyklerin de seyyareler etrafında nasıl hareket ettiklerini hakikî bir şekilde gösteriyordu.

Sergi bittikten sonra, gök kubbesinden güneş, ay ve yıldızlar birer birer kaldırılarak, pedagoji müzesinin karanlık bir köşesine atılmıştı. Şimdi bu "gökyüzü" 50.000 franga satılığa çıkarılmıştır. Bazıları bu kadar parayı fazla bulduklarını söyliyerek ucuzlatılmasını istemişlerdir. Fakat alâkadarlar arasında açılan bir ankette bazı teknisiyenler, gökyüzünü bunun kadar mücessem bir şekilde canlandıran bir âletin 50 bin frank değil 4 milyon franktan aşağıya çıkmıyacağını bildirmişlerdir.

Filistin'de yapılan askerî harekâttan muhtelif resimler

Son günlerde birçok kargaşalıklara sahne olan Kudüs'te intizamı yeniden kurmak için, ingiliz kıtaları hakikî askerî harekât yapmak mecburiyetinde kalmışlardır. Solda: Askerler ve polisler sokaklarda araştırmalar yaparken — Sağda adım başında rastlanan tehlikeler: Tethişçilerin koyduğu patlamış bir bomba.

Filistin sokaklarında iki zıt manzara: Bir arap ve bir yahudi

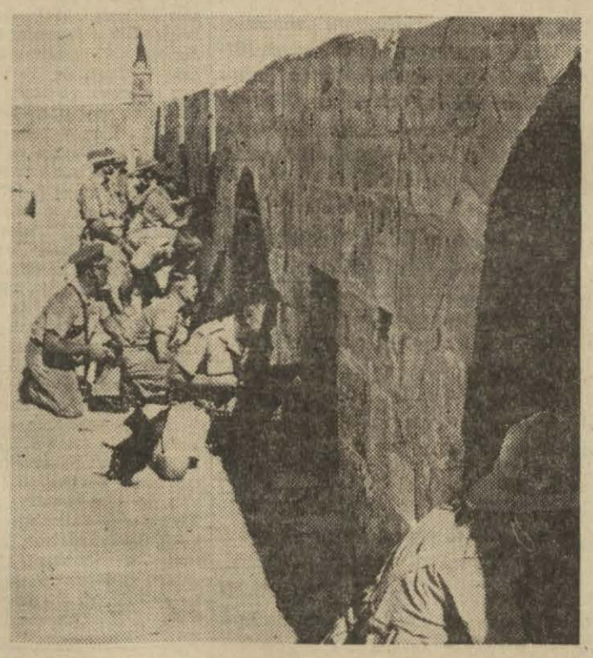

Solda: Yorucu bir faaliyetten sonra polisler ve askerler dinleniyorlar — Sağda: Eski kalenin mazgalları arkasında nöbet.

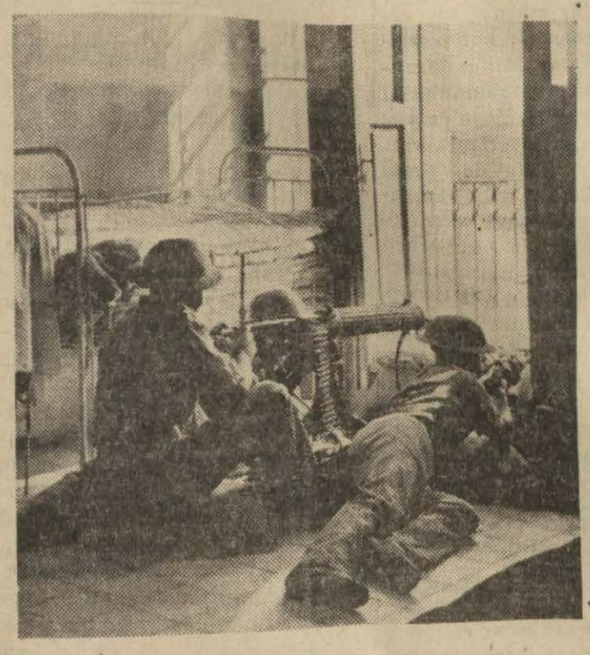

Solda: İngiliz kıtalarının yürüyüşünü kolaylaştırmak üzere bir yahudi evine yerleştirilen mitralyöz — Sağda: Eski mahallenin sokaklarının eğri büğrü olması polisin işini ayrıca güçleştirmiştir. Bir polis memuru, evlerinin kapıları sımsıkı kapalı sokakta nöbet bekliyor.

FİLİSTİN'DE GREV DEVAM EDİYOR

İki gün içinde 500 kişi tevkif edildi, beş ölü beş yaralı var

Lübnan arapları da grev yapıyorlar!

Kudüs, 2 a.a. — Dünkü gün bütün Filistin'de sükûnetle geçmiştir. Yalnız 5 ölü ve 5 yaralı vardır. Ölenler bir fabrikayı ateşliyen âsilerdir. Bu iki gün zarfında tevkif edilenlerin sayısı 500 e baliğ olmuştur.

Bu tedbirleri protesto etmek üzere bütün Filistin dün grev yapmıştır.

Filistin vaziyetini protesto

Beyrut, 2 a.a. — Balfur beyannamesinin yıllönümü münasebetiyle müslüman Filistin'deki vaziyeti protesto etmek üzere grev yapmıya karar vermişlerdir, Beyrut, Sueyda ve Trablus'ta grev bilfiil yapılmaktadır. Filistin müdafaa komitesinin murahasları mağazaların içine kestane fişekleri atmak suretiyle mağaza sahiplerini kepenklerini kpatmıya icbar etmektedirler.

Almanya'da yahudiler aleyhindeki mücadele arttı

Berlin, 2 a.a. — Yahudiler aleyhindeki mücadele, halihazırda şiddetle artmıştır

Bazı mehafil, bütün ecnebi yahudilerin hudut haricine çıkarılmasını ve alman yahudilerinin "hususî" mahalleler ihdasını istemektedirler.

Milislerin organı olan "Şvarts kor" bilhassa şöyle diyor:

"Eğer dünya yüzündeki yahudilik âlemi bize karşı harp ilân etmiş ise: - ki ilân etmiştir - memleketimizde bulunan yahudilere karşı kendisiyle harp halinde bulunduğumuz bir devlet tebaası muamelesi yapmak mecburiyetindeyiz.

EKONOMİ

(Başı 4 üncü sayfada)

rinin serbest olduğu yerlerde de kambiyo alıp satımına müdahale eden teşkilâtla idame edilmektedir. Meselâ ingiliz lirasiyle, dolar ve fransız frangı arasındaki münasebeti tutan ingiliz kambiyo kontrol sermayesidir. Altın ithâl ve ihraç serbestisi ise birkaç memleket müstesna, hemen hiç bir yerde yoktur.

Kabul edilecek bu yeni altın sisteminde, altın yalnız beynelmilel borçları ödemek için verilecek yahut daha mütekâmil bir usul olarak, altın yalnız merkez bankaları tarafından serbestçe ithâl ve ihraç edilerek bu bankalar ecnebi memleketler üzerine daima aynı kur üzerinde ve hiç bir kayde tâbi olmadan poliçeler vereceklerdir. Bu ise hemen bütün dünyada mevcut altın ambargosu ve döviz takyidatı gibi usullerin kaldırılması demektir.

Dünyanın buna veya buna benzer bir sisteme ne zaman kavuşacağını tahmin kehanet olur. Bu sistemin beynelmilel sahadaki iş bölümü ve işbirliği için en iyi bir sistem olduğunu iddia etmek de doğru olamaz. Çünkü paranın bir memleket dahilindeki kıymetini altına müracaat etmeden korumak ve sabit tutmak nasıl mümkün olmakta ise beynelmilel işbirliği sayesinde sabit ve müstakar bir beynelmilel kıymet ölçüsü teminine imkân olduğunu iddia edenler de vardır. Fakat bu son iddia henüz bir utopya dâvasından ileri gidememiştir. Muhakkak olan bir şey varsa o da herhangi bir altın sisteminin bugünkü emniyetsizlik, ve takyidat sistemine nispetle bir terakki teşkil edeceğidir. Binaenaleyh ne şekilde olursa olsun altın mikyasının avdeti şimdilik arzu edilecek ilk gaye olmalıdır. Ve bunu temennileri arasına koymakla, Beynelmilel Ticaret Odaları Meclisi isabet etmiştir.

Meclisin diğer hususlardaki temennilerini ayrıca tetkik edeceğiz.

H. A. KUYUCAK

Irak Macar dostluk muahedesi imzalandı

Ankara, 2 a.a. — Macar elçisi Bay Maryaşi ile Irak elçisi B. Naci Şevket, macar ve Irak memleketleri arasında bir dostluk muahedesini bugün saat beşte Ankara'da Irak elçiliğinde imza etmişlerdir.

Spor yapan maymunlar

Tıp âleminin günden güne ilerlemesi, bir çok âlimleri, insanlara her cihetten pek benziyen maymunları tetkika teşvik etmektedir. Bugün Paris civarında bir "maymun çiftliği" vardır. Bu çiftlikte otuz kırk kadar maymun bulunmaktadır. Jorj Puanji adında bir zat bunlar üzerinde tetkikler ve tecrübeler yapmaktadır.

Bu çiftlikte, maymunların boş dura dura canları sıkılmakta ve o zaman eğlenmek için spor yapmaktadırlar. Maymunların spor yaptıkları ilk defa işitilmiştir. Bir gün muhafızlar, maymunların atlamaca oynadıklarını görmüşlerdir. Hakikaten maymunlar biribirleriyle atlama müsabakasına girişmekte, hangisi muvaffak olup diğerlerini geçerse, bütün seyirci şempanzeler, galip gelen arkadaşlarını alkışlamaktadır.

Bu müsabakaları tetkik edenler, maymunlar arasında rekabet hissi, ve kıskançlığın mevcut olduğunu görmüşlerdir. Bu maymunlar içinde bir sıçrama "rekordmeni" vardır. Bununla her maymun atlama yarışına çıkmağa cesaret edememektedir.

Çemberlayn Avam Kamarasında diyor ki :

İtalya ve Almanya'nın İspanya'da yerleşeceğine dair tezler asılsızdır

İspanya meselesi

Avrupa sulhu için bir tehlike teşkil etmiyor!

Londra, 2 a.a. — Avam kamarasında, ingiliz - italyan anlaşmasının tasvibi hakkındaki takriri müdafaa eden Başvekil B. Çemberlayn, uzun bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

Bu takrir, Avrupa'da sükûnun avdeti yolunda ileriye doğru atılmış yeni bir adımdır. Bu takririn mümkün olduğu kadar çabuk tasvip edilmesi şayanı arzudur.

Bugün Avam Kamarasının tetkikine arzedilen mesele, ingiliz - italyan anlaşmasının iyi ve yahut fena olduğu değil, fakat bunu tatbik mevkiine koymak zamanının gelip gelmediğinin ve meriyete girmesi için şart olan kayıtların yapılıp yapılmadığının tespitidir.

On bin italyan gönüllüsü, İspanya'dan geri çekilmiştir. Bu miktar, orada bulunan piyade kuvetinin yarısı demektir. B. Musolini bana, karışmazlık komitesinin planı tatbik edilir edilmez, daha halâ İspanya'da bulunan her nevi italyan kuvetlerinin geri çekileceğine dair sarih teminat vermiştir. B. Musolini, yeniden İspanya'ya asker göndermiyeceğini de vadetmiştir.

İtalya ve Almanya'nın İspanya'da az çok ve daimî bir surette yerleşmek niyetleri olduğu hakkındaki tezler asılsızdır. Bu hususta BB. Hitler ve Musolini'den katî teminat almış bulunmaktayım.

Avrupa sulhu ve ispanyol meselesi

Bugün, ispanyol meselesinin Avrupa sulhu için artık bir tehlike teşkil etmediği muhakkaktır.

B. Musolini'nin, benim talebim üzerine, müzakerelere başlamak üzere, vakit kazanmak niyetiyle B. Hitler nezdindeki teşebbüsleri malûmdur. O teşebbüslerin neticesindedir ki müzakerelere geçilebilmiş ve bu müzakerelerden de Münih anlaşması doğmuştur. Eğer İngiltere ile İtalya arasındaki münasebetler, bundan 18 ay evelki vaziyette olsaydı, aynı netice her halde istihsal olunamazdı.

İngiltere, bugün Sovyetler Birliği ile beraber, İtalya'nın Habeşistan üzerindeki hâkimiyetini hukukan halâ tanımamış olan yegâne memlekettir. İngiltere, Fransa'nın eserine iktifa ederek, Roma'daki büyük elçisine, İtalya'nın Habeşistan üzerindeki hâkimiyetini hukukan tanıyan yeni itimatname gönderecektir. Fransa hükümeti, buna hiç bir itirazda bulunmamıştır. Avusturalya ve Cenubî Afrika birliği başvekillerinden aldığım mektuplar da ingiliz - italyan anlaşmasının derhal meriyet mevkiine girmesi hakkındaki noktai nazarımızı tasvip etmektedir .

Avam Kamarası, bugün kendisinde tevdi edilen takriri kabul eylemekle, Avrupa sulhunun umumî imkânlarını katî surette iyileştirecektir.

Çemberleyn'e hücum!

B. Çemberleyn'den sonra söz alan işçi partisi liderlerinden Grenvvood, B. Çemberleyn'in haricî politikasını şiddetle tenkit etmiş ve demiştir ki :

Başvekil, diktatörlüklere daima tek taraflı olarak fedakârlıklarda bulunmaktadır. On bin italyan piyadesinin İspanya'dan geri çekilmesi izam edilmemesi icap eden bir hâdisedir. Bunun ehemiyeti yoktur. Zira, geri çekilenlerin ekserisi yaralı ve hastadır. Halbuki halâ bugün İspanya'da harbe devam eden 90 bin italyan askeri mevcuttur.

B. Çemberleyn'in politikası, Fransayı çember içine sokmaktadır ve Britanya imparatorluğunun da bünyesini tehlikeye sokmaktadır. Harp ihtimalini beraraf edecek olan yegâne çare, İspanya'daki italyan ve alman kuvetlerinin tamamiyle geri çekilmesidir.

Kabinenin toplantısı

Londra, 2 a.a. — Kabine, bu sabah haftalık içtimaını akdetmiş ve bu içtimaa ahiren mühürhâs lortluğuna ve sivil müdafaa nazırlığına tayin edilmiş olan Sir Con Anderson iştirâk eylemiştir.

Bugünkü içtima, salı günü açılacak olan parlamentonun küşadından evel aktedilmiş olan son içtimadır. Kıralın nutkunun katî metninin nazırların tetkikine havale edilmiş olduğu farzedilmektedir. İçtimada sivil halkın müdafaası meselesinin ve bundan böyle Sir Con Anderson'a terettüp edecek vazifenin müzakere edilmiş olduğu da tahmin olunmaktadır.

Frankist İspanya

Hükümran devlet sayılabilir mi? sayılamaz mı?

Londra, 2 a.a. — İstinaf mahkemesi bugün frankist İspanya'nın hükümran bir devlet olduğuna, bu itibarla onun inkiyat etmesi lâzım gelen bir hüküm verilmesine imkân olmadığına karar vermiştir

Bu karar, frankist makamları tarafından müsadere edildikten sonra Londra'da haczedilmiş olan Bilbao limanında mukayyet Arantzaru Mendi vapurunun iadesi için cümhuriyetçi İspanya tarafından açılan dâva neticesinde verilmiştir.

Mahkeme reisi, frankist hükümetin İngiltere hariciye nezaretince İspanyanın büyük bir kısmını ve bilhassa Bilbao'nun bulunduğu mıntakayı filen kontrol eden bir hükümet olarak tanınmış olduğunu ileri sürmüş ve bu vaziyet dolayısile mahkemenin bu hükümeti hakim bir devlet olarak tanımak mecburiyetinde kalmış olduğunu ilâve etmiştir.

Mahkeme, frankistlerin bu vapuru müsadere etmeleri keyfiyetinin kendilerine vapur üzerinde bazı haklar vermiş olduğu kanaatini izhar ve dâvaya bakmıya salâhiyetli olmadığına karar vermiştir.

HİKÂYE

Güzel tesadüfler

Yazan: John Blades *Çeviren: F. Zahir Törümküney*

Tom Barker, otuz beş yaşlarında, yakışıklı ve zeki bir adamdı. İki senedenberi İngiltere'nin demiryolları inşaatiyle uğraşan en büyük müessese - lerinden birinde mühendis olarak çalışıyordu. Bütün gayretlerine rağmen kazandığı para ihtiyaçlarına kâfi gelmiyordu. Yaşları bir haylı ilerlemiş ve henüz kendilerine koca bulamamış olan iki ablasiyle birlikte oturuyordu. Babalarının ölümü üzerine malî vaziyetleri alt üst olmuş ve bütün geçimleri Tom'un kazancına inhisar etmişti. Vaktiyle iyi günler görmüş ve refah içinde yaşamağa alışmış bulunan ablaları, Tom'un kazanabildiği az bir para ile idare edemiyorlardı. Durmadan zavallı Tom'u tekdir ediyorlar ve hiç bir zaman onun adam olamıyacağını söylüyorlardı.

Tom, mesleğinde mükemmel yetişmiş bir adam olduğu halde kimsesizliği yüzünden bir türlü ilerilemiyordu. Fakat, bu hakikati ablalarına anlatmağa imkân yoktu.

Nihayet, günün birinde iki kız kardeş kararlarını verdiler. Bu, böyle devam edemezdi. Tom, henüz evlenmemişti. Oturdukları apartımanın sahibi kadın da duldu. Kadın kırkını geçkin olduğu halde yaşını pek göstermiyordu. Evlenmek için can attığını da biliyorlardı. Şu halde, yapılacak iş apartıman sahibi kadınla Tom'u evlendirmekten ibaretti. Hemen faaliyete geçtiler. Fikirlerini ev sahibi kadına açtılar. Dul kadın, yaşlı kızların bu tekliflerini tereddütsüz kabul etti.

Ertesi akşam kararlarını Tom'a tebliğ ettiler. Delikanlının itirazlarına kulak asmadılar. Büyük abla gözlerini açarak bağırdı:

— Sersemliğin lüzumu yok! Senin abdallığın yüzünden hepimiz sıkıntı çekiyoruz! Bulduğumuz kadınla evleneceksin!

Daha bir sürü lakırdılar söyledi. Tom, çaresizlik içinde omuzlarını silkti ve odasına çekildi.

Nişan hazırlıkları hararetle devam ediyordu. Tom, ablalarının telâşlarına boynunu bükerek bakıyordu. Üzüntüsünden, sabahlara kadar gözüne uyku girmiyordu. Başını bu dertten nasıl kurtaracağını düşünüyordu.

İhtiyar kızların heyecanla, Tom'un iso endişeyle bekledikleri gün geldi. Tom, sabahleyin işine gitmek üzere evden çıkarken, büyük ablası karşısına dikildi:

— Öğleden sonra izin al. Evde vakitlice bulun. Davetliler tam beşte gelmeğe başlıyacaklar. Anladın mı?

Tom, sesini çıkarmadı. Yavaşça kapıyı çekip, gitti.

Asabı müthiş bozulmuştu. Dairede bir türlü çalışamıyordu. Öğle paydosu olmadan, şapkasını aldı. Sokağa fırladı. Kalabalık caddelerde bir iki saat maksatsız dolaştı. Başı ateşler içinde yanıyordu. Öğle yemeğini lüks bir lokantada yemeği tasarladı. Bugüne kadar tasarrufla yaşamış ve yemeklerini ancak Londra'nın üçüncü sınıf lokantalarında yemişti

Karlton otelinin muhteşem yemek salonunun bir köşesine çekildi. Bugün kendi kendine bir ziyafet verecekti. Pahalı yemeklerden bir meno tertip etti. Bir şişe de şampanya açtırdı.

Yanındaki masada iki genç adam oturmuşlar, hararetle münakaşa ediyorlardı. Kulak kabarttı. Hiç bilmediği, görmediği uzak memleketlerden konuşuyorlar ve milyonlar kazandıran büyük teşebbüslerden bahsediyorlardı. İçini çekti. Kendisiyle hemen, hemen aynı yaşta bulunan masa komşuları hayatlarından memnun ve emindiler. Servet peşinde koşuyorlardı. Onun kırk yılda bir geldiği bu lokantanın, gözleri kamaştıran servisini beğenmiyorlardı. Hayat ne garipti. Kendisi basit bir yaşama seviyesine erişebilmek için durmadan çalışırken, bazı talihli insanlar kolayca zengin oluyorlardı. Bütün bunlar kâfi gelmiyormuş gibi, biraz daha rahat yaşamak ve doymak bilmiyen iki yaşlı ablasının arzularını tatmin etmek için şimdi de kendini zengin bir dul kadına satıyordu.

Önündeki şampanya kadehini kaldırdı. Bir hamlede yuvarladı. Damarlarındaki kanın bir ateş gibi bütün vücudunu yaktığını duydu. İsyan etti. Kendinden geçmiş bir halde bağırdı:

— Yapmıyacağım! Hüriyetimi ve insanlığımı satmıyacağım!

Başlar çevrildi. Meraklı gözler, Tom'un gözlerine dikildi. Acaba bu adam deli miydi?

Tom, kendini topladı. Hesabını görerek lokantayı terketti. Doğru Margeret'in çalıştığı bankaya gitti. Kızı kapıya çağırttı:

— İzin al da biraz dolaşalım, dedi.

Margeret, bir saniye hayretle karşısındaki erkeğin yüzüne baktı. Sonra sakin bir sesle cevap verdi:

— Pek âlâ Tom. İki, üç dakika bekle. Şefime haber vereyim. Şimdi gelirim.

Genç kız, çabucak geri döndü. Birlikte çıktılar .Bir pastaneye girdiler.

Üç senedenberi tanışıyorlardı. Her gün buluşurlardı. Birlikte bir iki saat dolaşıp, konuşurlardı. İkisinin de biribirlerine karşı derin alâkaları vardı. Fakat, aralarında aşka dair tek bir kelime geçmezdi. Tom, malî vaziyetinin evlenmeğe müsait olmadığını bildiği için, kızı beyhude ümitlere düşürecek vaitlerde bulunmaktan çekinirdi. Margeret ise aşk mevzuu etrafında ilk sözü erkeğin söylemesini bekliyordu.

Tom, uzun, uzun genç kızı süzdü. Birden katî bir ifadeyle söyledi:

— Margeret! Bugün katî kararımı verdim. Hayatımda bir inkılâp yapacağım. Bundan sonra başkalarının arzu ettikleri şekilde değil, kendi istediğim tarzda yaşıyacağım. En kısa bir zamanda müşterek hayatımızı da tanzim edeceğim. Bana itimat ediyor musun sevgilim?

Genç kızın gözlerinde, nihayetsiz bir saadetin ışıkları parladı. Elini uzattı. Masanın üstünde sinirli hareketlerle çırpınan eli, Tom'un elini tuttu. Tatlı ve titriyen bir sesle:

— Sana ilk gördüğüm gündenberi güvendim Tom, dedi.

Coşkun bir neşe içinde istikbal hakkındaki projelerinden bahsettiler. Vakıt epeyce ilerlemişti. Kalktılar. Nereye gittiklerini bilmeden yürüyorlardı. Bir sinemanın kapısı önünde durdular. Afişlere baktılar. Bilet kişesine doğru yürüdüler.

Saat yediyi geçiyordu. Davetliler çoktan gelmişlerdi. Herkes sabırsızlıkla damadı bekliyordu. Dul nişanlı asabiyetinden ne yapacağını bilmiyordu. İhtiyar kızlar, öfkelerinden dişlerini gıcırdatıyorlardı.

Zil çaldı. Salonda bir hareket oldu. Başlar, kapıdan tarafa döndü. Tom, neşeli bir tavırla içeri girdi. Misafirleri selâmladı. Nişanlısına doğru yürüdü. Elini uzattı:

— Sizi biraz beklettim galiba? Affedersiniz madam, dedi.

Dul kadın cevap vermedi. Hiddetli bakışlarla Tom'u yukardan aşağıya süzdü.

Büyük abla atıldı:

— Bu saate kadar nerelerde kaldın? Ayıp değil mi?

Tom, gülümsedi:

— Öğleden sonra eski tanıdıklarımdan bir kıza rast geldim. Beraber dolaştık. Sinemaya gittik. Akşam yemeğinden sonra da tiyatroya gideceğiz. Eve elbise değiştirmek üzere geldim.

Salonu müthiş bir sükût kapladı. Büyük ablası yanına yaklaşarak kulağına fısıldadı:

— Çıldırdın mı?...

Dul nişanlı baygın bir halde koltuğa yığıldı.

Tam bu sırada hizmetçi kız salona girdi. Kendisini saat beşten beri daireden mütemadiyen telefonla aradıklarını söyledi. Tom, telâşlı adımlarla telefonun bulunduğu odaya gitti. Telefonu açtı:

— Allo, beni aramışsınız!

İnce bir kadın sesi cevap verdi:

— Evet. Umum müdür sizi Karlton otelinde bekliyor. Vakıt geçirmeden oraya gidiniz.

Karlton otelinin hususî bir odasında umum müdürle bay Hudson, mühim müzakerelerde bulunuyorlardı. Tom'un, geldiğini haber verdiler. Umum müdür:

— Derhal buraya alın, dedi.

Tom, içeri girdi. Hürmetkâr bir selâm verdi. Umum müdür yanında yer gösterdi:

— Gel, şuraya otur bakalım. Demiryolu inşaatı hakkında en son yaptığın projeleri Bay Hudson'la, tetkik ediyorduk. Bazı noktaları anlıyamadık. Onun için seni çağırttım.

Tom, başını kaldırıp Bay Hudson'un yüzüne baktı. Bu adam, öğle yemeğinde masa komşusu olan iki kişiden biriydi. Hayret etti.

Bir saniye sustu. Sonra ciddî bir tavırla proje hakkında istenilen izahatı verdi.

Bay Hudson, büyük bir dikkat ve alâkayla onu dinledi. Birden koltuğunda doğruldu. Umum müdüre dönerek :

— Müsaade ederseniz, dedi. Tom Barkeri yanıma almak istiyorum. Böyle yetişmiş bir mühendise çok ihtiyacım var.

Umum müdür, kendisiyle geniş işler yapan Hudson'u kırmak istemedi. Muvafık cevap verdi.

Tom'a, teklif olunan ücret rüyasında bile göremiyeceği kadar yüksek bir para idi. Mutabık kaldılar. Bir hafta sonra Bay Hudson'la beraber cenubî Afrika'ya gitmek üzere ayrıldılar.

Tom, bir taksiye atladı. Margeret'in oturduğu apartımana gitti. Kıza, başından geçen hâdiseleri tafsilâtiyle anlattı.

Kız, merakla sordu:

— Apartıman sahibi kadınla evlenmiyecek misin artık?

Tom, kaşlarını çattı:

— Ne münasebet, dedi. Afrika'ya seninle gideceğiz.

Çılgın kahkahalarla biribirlerinin kucaklarına atıldılar.

ANDAÇ

(HAVA SEFERLERİ)

Ankara - İstanbul arasında Pazardan maada hergün:

Yeşilköy'den hareket : 8.30
Ankara'dan hareket : 8.30

Nöbetçi Eczaneler

Pazar : Sebat ve Yenişehir Ecz.leri
Pazartesi : İstanbul Eczanesi
Salı - Merkez Eczanesi
Çarşamba : Ankara Eczanesi
Perşembe : Yeni ve Cebeci Eczaneleri
Cuma : Halk ve Sakarya Eczaneleri
Cumartesi : Ege ve Çankaya Eczaneleri

ACELE İMDAT

Bir yaralama, bir kaza, fevkalâde bir hastalık vukuunda acele imdat istemek için belediyeler hastanesine (2257) numara ile telefon edilir.

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon müracaat, şehir: (1023-1024). - Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı arıza memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir anbarı: (3705). — Taksi telefon numaraları: Zincirlicami civarı: (2645-1050-1196). - Samanpazarı civarı: (2806-3259). - Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: (2323). - Havuzbaşı, Güven taksi: (3848). - Birlik taksi: (2333). - Çankırı caddesi, Ulus taksi: (1291). - İstanbul taksisi: (3997)

Otobüslerin ilk ve son seferleri

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl.ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarından Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarı'na	7.30	9.45

§ U. Meydanı'yle İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

§ U. Meydanı'yle Yenişehir, Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanı'ndan saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus meydanı'na dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Teahhütlü saat (18) e kadardır.
Posta saat (19) a kadar İstanbul cihetine mektup kabul eder.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya : Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de (Pazartesi, Perşembe, Cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına : Hergün 9.35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı : Hergün 9.35
Zonguldak hattı : „ 15.00

Gündelik:

Hicrî - 1357 Rumî - 1354
Ramazan: 10 İlkteşrin- 21
S. D. S. D.
Güneş: 6 31 Akşam: 17 04

Saçlarını kestiren kadınlar azalıyor

Bundan bir kaç sene evel Amerika'da bir istatistik neşredilmişti. Çok emin vesikalara dayanan bu istatistiğe göre, Amerika Birleşik devletleri dahilinde 14 milyon kesik saçlı kadın bulunmaktaydı.

Hattâ o zaman yapılan ince hesaplar, bu kesilmiş saçların tam 3.400 ton tuttuğunu göstermişti.

Şimdi gelen yeni haberler, modanın kadınlara olduğu gibi saçlara da musallat olduğunu ve bugün Amerika'da kesilmiş saç stokunun gittikçe azalmakta olduğunu bildiriyor.

Saatte 563 Km. !

Amerikan tayyarecilerinden Benjamen Kelsey, bir kaç gün evel bir avcı tayyaresiyle saatte 563 kilometre ve 271 metre süratle gitmek suretiyle yeni bir sürat rekoru tesis etmiştir.

Avcı tayyaresi, bütün silâhlariyle mücehhez olduğu halde 3.000 kilo ağırlığında idi. Bu tayyare, iki hava meydanı arasında bir saat bir dakikada 572 kilometre 65 metre süratle uçmuştur.

Ankara Borsası

2/II. teşrin/1938 fiyatları

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6.—	6.—
Nevyork	126.0025	126.0025
Paris	3.3575	3.3575
Milano	6.63	6.63
Cenevre	28.6125	28.6125
Amsterdam	68.5725	68.5725
Berlin	50.4625	50.4625
Brüksel	21.3050	21.3050
Atina	1.095	1.095
Sofya	1.5375	1.5375
Prag	4.34	4.34
Madrit	6.—	6.—
Varşova	23.705	23.705
Budapeşte	24.87	24.87
Bükreş	0.9125	0.9125
Belgrat	2.8175	2.8175
Yokohama	35.0275	35.0275
Stokholm	30.9075	30.9075
Moskova	23.8275	23.8275

ESHAM VE TAHVİLÂT

1933 türk borcu I	19.65 (Peşin)	19.70
„ „ „ I	19.70 (Peşin)	19.70
1933 ikramiyeli		
Ergani	19.15	19.10
Sıvas - Erzurum hattı İs.	20.20	20.20

Avusturalya'da papağanlar evlere taarruz ediyorlar

Şimdiye kadar Avusturalya çiftçileri, iki tabiî âfet tanırdı: Tavşan ve frenk inciri.

Hakikaten bunların her ikisi de bütün mezruatı istilâ ve tahrip ediyordu.

Bu sene, Avusturalya'ya yeni bir belâ daha musallat oldu: Papağan. Zaman zaman ormanlardan ekili araziye, sayısız papağan sürüleri inmekte her trafı kaplıyarak ortalığı silip süpürmektedir.

Bu tahripkâr kuşların gagaları o kadar kuvetlidir ki, pencere camlarını dahi kırarak evlere taarruz etmektedir. Bundan başka, Avusturalya tarlalarını istilâ eden bu papağanlar o kadar azğındır ki ateşten bile korkmamaktadır.

Şimdi, cenubî Avusturalya'nın bir ziraat merkezi olan Pobbi şehrinde oturan insanlar, papağanların hücumundan şehiri birer birer terketmeğe başlamışlardır. Bir kaç gün içinde bu obur ve tahripçi kuşlar bu bölgede ne kadar mahsul varsa hepsini mahvetmiştir.

ÜLKÜ
HALKEVLERİ DERGİSİ

İkinci teşrin sayısı

Atatürk'ten Ordu'ya mesaj.

Atatürk'ün ikinciteşrin 1938 Kamutay nutukları B. Şükrü Kaya'nın XV inci yıl nutku,

XV yılda iç ve dış politikamız (Necibali Küçüka), Halkevlerimiz (Nafi Atuf Kansu), Türk vatanı ve dinamik ilim (Şevket Aziz Kansu), Cümhuriyetin on beş yılında ekonomi (Kemal Ünal), Onbeş yıl ve türk sporu (Rahmi Apak), Cümhuriyet devrinde Musiki (M. R. Kösemihaloğlu), Cümhuriyet yıllarında dil çalışmaları (İ. N. Dilmen), 1923 den 1938 e kadar plâstik sanat (Elif Naci), Tarih Kurumu çalışmaları.

Cümhuriyet devrinde türk edebiyatı (Nahit Sırrı).

Ruşen Eşref'in Boğaziçisi "Edebî tenkit". (Yaşar Nabi)

Şiirler:

Onbeşinci Durakta (Behçet Kemal Çağlar), -Bu vatan kimin- (Orhan Şaik Göker), Derebeyleri (Hikmet Turhan Dağlıoğlu), - Bir yazın romanı - (Sıtkı Akozan, Bayrağa sarılmış bir kız için (Hakkı Kılıcoğlu)

Kültür haberleri - Halkevleri çalışmaları - Halkevleri haberleri ve neşriyatı.

Fikir Hayatı:

Bibliyografya —

Ülkü'nün bu sayısına Atatürkün kuşe kâğıt üzerine basılmış bir resmi konmuştur.

DİŞ TABİBİ
M. AZİZ TUNÇ
Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.
Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1

Bükreş mektubu

Romanya ve son hâdiseler

Bükreş, (Hususî muhabirimizden) — Romen gazeteleri, şu son haftalarda, Macaristan'ın Çekoslovakya üzerindeki talepleri ve bilhassa aşağı Karpat Rusya'sının mukadderatı ile müşterek leh - macar hududu meselesine hususî bir alâka ve dikkat göstermektedir. Romen hududuna yakından temas eden bir mıntakada ihtilâfın aldığı şümul, bu alâkayı her gün biraz daha arttırmaktadır.

Bütün gazeteler, macar talepleri - nin Münih kongresinin tayin ettiği hadleri çok aştığını yazmaktadırlar. Gazetelerin yazılarını şu suretle hulâsa etmek kabildir:

Romanya'da, bugünkü enternas - yonal dâvalar hususunda, dost ve müttefiklere karşı aynı dürüstlük ananevî zihniyeti hâkimdir ve romenler ne ideolojik mülâhazaların, ne oportünist mütaleaların, ne de muvakkat vaidlerin tesiri altında kalmıyacak kadar millî menfaatlerinin icaplarını müdrik bulunmaktadırlar.

Romanya, Çekoslovakya ile Romanya'yı biribirine bağlıyan ve yalnız muahedelerin zaruretlerinden doğma bir dostluk hududunu çok aşan sağlam dostluğa sadık kalmak azmındedir. Adâlet mefhumuna derin surette bağlı olan romen milleti, başkasının dahilî güçlüklerinden ve sıkıntılarından istifade ederek üzerinde şüphe götürmez hakları olan toprakları elinden kapmıya kalkışmasına müsaade edilemiyeceği ve macar unsurunun ekalliyette olduğu aşağı Karpat Rusya'sının Çekoslovakya çerçevesi içinde kalmaması için hiç bir sebep bulunmadığı fikrini müdafaa etmektedir.

Gene romen gazetelerinin yazdıklarına göre, Rütenya hususundaki macar iddiaları romen halkını, yalnız dost ve müttefik Çekoslovakya'nın esaslı hakları ve menfaatleri mevzuu bahis olduğu için değil, aynı zamanda, Romanya'ya karşı hisleri, bugüne kadar, romenlerin genişleme emellerini açığa vurduğu için yakından alâkadar etmektedir.

Romanya, bir romen - çekoslovak hududunun idamesi hususunda musir bulunuyorsa, bu, aşağı Karpat Rusyası romen halkının kudretle izhar edilen hislerine terceman olduğunu bildiği içindir. Muhtelif Avrupa hükümetlerine ve Bükreş Dış Bakanlığına aşağı Karpat Rusyası rüten ve romen halkı tarafından memleketlerinin Çekoslovakya çerçevesi içinde kalması hususunda yapılmış olan hararetli müracaatlara karşı romen milleti hissiz kalamazdı.

Gazeteler diyorlar ki: Romanya, şimali garbî hudutlarının hemen ortasında, çekoslovak idaresinden çok memnun olduklarını bildiren ve macar idaresine avdet etmelerine şiddetle muhalefet eden 50.000 romenin yaşadığını unutmuyor.

Fakat, Romanya için, Çekoslovakya ile müşterek birhududa sahip olmayı âmir bulunan ekonomik sebebler de vardır. Romanya ile Çekoslovakya, millî mahsullerinin mütekabilen satışı için çok mühim iki pazar teşkil etmektedir, ve çekoslovak piyasasında romen buğdayları yerine slovakyanın en zengin ziraî kısımlariyle bsyümüş bir Macaristan'ın buğdayları satılması romen menfaatlerine çok zıddır. Romanya, aşağı Karpat koridoruyla, yalnız dostu Çekoslovakya ile değil, fakat bütün garp âlemiyle doğrudan doğruya münakale imkânına sahip bulunmaktadır. Bundan başka, Romanya'nın Macaristan'la olan hududu şimdiden bir hayli uzun olduğu için, bu hududun 150 kilometre daha uzamasını iyi bir nazarla göremiyeceği tabiîdir.

Romen kamoyu, bütün bu düşüncelerin dışında, bazı stratejik mülâhazaları da gözden ırak etmemektedir.

Nihayet, romen kamoyu bilir ki, çekoslovak cümhuriyetinin yaşaması için esaslı bir şart vardır, o da romen piyasasını ve Karadeniz'e bir mahreç vasıtasiyle balkanlar piyasasını önünde açık bulundurmaktır. Çekoslovakya bir macar seddiyle kesilirse, endüstri mamûlâtının bu tabiî piyasalara ihracı imkânlarını kaybederek kısa zaman içinde mahreçsizlikten boğulacak hale gelebilir.

Gazeteler nihayet diyorlar ki:

Romanya için ehemiyetli olan şey, dokunulmasını istemediği millî adâlet mefhumunun, Avrupa'nın kendisini yakından alâkadar eden bir mıntakasında ihlâl edilmemesidir.

Romanya bütün devletlerle dost geçinmek hususundaki arzusunu, şimdiye kadarki icraatiyle isbat etmiş olduğu için maksatlarının dürüstlüğünden kimsenin şüphe etmiye hakkı yoktur.

Demiryolları

Telgraf ve bağ teli alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 18375 lira olan 120 ton telgraf teli ile, 2,5 ton bağ teli 9-12-1938 cuma günü saat 15 de kapalı zarf usuliyle Ankarada Nafıa vekâleti binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1378,13 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar idaremiz malzeme dairesindeki komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydaşpaşa'da tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır.

(4508) 7986

Dökme boru ve teferrüatı alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 58.160,— lira olan dökme boru ve teferruatı 12. 12. 1938 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 4.158,— liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 290,— kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (4509) 8018

Mefruşat münakasası

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 7790,76 lira olan Afyon garı mefruşatı 10. 11. 1938 perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usuliyle Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 584,31 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve bu gibi işleri yaptığına dair nafıa ehliyet vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydarpaşa'da tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (4517) 8019

Yün keçe alınacak

Devlet Demiryoları Yedinci İşletme Müdürlüğünden :

Devlet demir yolları idaresi ihtiyacı için kalınlıkları, mikdar ve muhammen bedelleri aşağıda yazılı ceman 4000 metre murabbaı yün keçe kapalı zarf usuliyle eksiltmeyç konmuştur. Keçelerin işletme komisyonunda mevcut mühürlü nümunelere tamamen uygun olması şarttır. Eksiltme 18.11.938 cuma günü saat on beşte Afyonda işletme binasındaki işletme komisyonunda yapılacaktır. Muvakkat teminat (635 lira 25) kuruştur. İstekliler teklif mektupları ile, kanunî vesikaları, imzalı mukavele projesini ve muvakkat teminat makbuz veya mektuplarını 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesinin tarifatı veçhile kapalı ve mühürlü bir zarf içinde eksiltme tarihi olan 18 inci teşrin 1938 cuma günü saat 14 de kadar makbuz mukabilinde eksiltme komisyon reisliğine teslim etmiş bulunmaları lâzımdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. İstekliler eksiltme komisyonundan mukavele projesini meccanen alabilirler ve mühürlü numuneyi görebilirler. (4608)

Miktarı Metre murabbaı	Kalınlığı milimetre	Metre murabbaının muhammen bedeli	Muhammen bedel tutarı
1000	5	130	1300
2000	10	180	3600
1000	20	345	3450

SAKARYA ECZANESİ
Ulus Meydanı İş Bankası karşısında
Reçeteleriniz büyük bir dikkat ve itina ile yapılır. Fiyatlarda azamî itidal. Bu senenin taze (Balık yağı) gelmiştir. 8040

RESMÎ İLÂNLAR

Tarım Bakanlığı

500 pülvarizatör alınacak

Ziraat Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kapalı zarf usulü ile hava tazyikli 500 adet sırt pülverizatörü satın alınacaktır.

2 — Hepsinin muhammen bedeli 17.000 lira muvakkat teminat 1275 liradır.

3 — Münakasa müddeti 24. 18. 938 den itibaren 45 gündür. Münakasa 8. 12. 938 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te Ziraat Vekâleti binasında satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname, Ankarada Ziraat Vekâleti satın alma komisyonundan İstabulda ziraat müdürlüğünden parasız olarak verilir.

5 — Bu işe taliplerin muvakkat teminat mektupları veya makbuzları ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. üncü maddelerinde yazılı vesikaları ve teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını münakasa saatinden bir saat önceye kadar komisyona vermeleri ve saat 15 te de komisyonda hazır bulunmaları. (4463) 7957

Pancar alınacak

Etlik'de Veteriner Bakteriyoloji ve Seroloji Müessesesi Direktörlüğünden :

1 — Müessesede mevcut tecrübe hayvanları için 40000 ilâ 60000 kilo hayvan pancarı açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 3000 liradır.

3 — İlk teminatı 225 lira olup banka mektubu veya vezne makbuzu kabule şayan hazne tahvili teminat olarak tahvillerin de makbuz mukabili hazneye teslimi şarttır.

4 — İhalesi 18.11.1938 cuma günü saat 15 dedir. Buna ait şartname müessese direktörlüğünce bedelsiz olarak verilir.

5 — 2490 sayılı kanunda yazılı şartları haiz olan istekliler muayyen olan gün ve saatte Ziraat Vekâleti muhasebe müdürlüğünde toplanacak olan komisyona müracaat etmeleri. (4640) 8230

Gümrük ve İn. B.

Tuz çuvalı alınacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

1 — Şartnameleri mucibince satın alınacak 50 kiloluk "150.000' adet ve 100 kiloluk "180.000" adet tuz çuvalı ayrı ayrı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri: 50 kilolukların beheri 23 kuruş hesabiyle "34500" lira ve muvakkat teminatı "2587.50" lira, 100 kilolukların beheri 41 kuruş hesabiyle "73800" lira muvakkat teminatı "4940" liradır.

İzmir'de teslim edildiği takdirde beherine 50 kiloluklar için 25 santim ve 100 kiloluklar için de 50 santim zammedilir.

III — Eksiltme 7.11.1938 tarihine rastlayan pazartesi günü 50 lik çuvallar saat 15 de, 100 lük çuvallar saat 15.30 da Kabataş'ta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 50 likler 1.73 lira ve 100 lükler 3.70 lira bedel mukabilinde İnhisarlar umum müdürlüğü levazım ve mübayaat şubesiyle Ankara ve İzmir başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaikle yüzde 7.5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların ihale günü eksiltme saatlerinden yarımşar saat eveline kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (7731-4514) 7944

Elektrik santral binası yaptırılacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — İdaremizin Çamaltı tuzlasında şartname ve projesi mucibince yaptırılacak Elektrik Santral binası ve müştemilâtının inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli 29071 lira 97 kuruş ve muvakkat teminatı 2180 lira 40 kuruştur.

III — Eksiltme 15/XI/938 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Kabataş'da levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 1.46 lira bedel mukabilinde İnhisarlar Umum Müdürlüğü Levazım ve Mübayaat Şubesiyle Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinde alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirâk etmek istiyenlerin diplomalı mühendis veya mimar olmaları, olmadıkları taktirde aynı evsafı haiz bir mütehassısı inşaatın sonuna kadar daimî olarak iş başında bulunduracaklarını Noterlikten musaddak bir teahhüt kâğıdı ile temin etmeleri ve bundan başka asgarî 20.000 liralık bu gibi inşaat yapmış olduklarını gösterir fennî evrak ve vesikalarını ihale gününden 8 gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca eksiltmeye iştirâk vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ile 5 inci maddede yazılı İnşaat şubemizden alınacak eksiltmeye iştirâk vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya Banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarda adı geçen alım komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (7988-4601) 8139

Bayındırlık Bakanlığı

Münakasa tarihi tebdili

Nafıa Vekâletinden :

Diyarbakır - Cizre hattı üzerinde yapılacak Kuruçay, Salat ve Batman köprülerinin 11.11.938 tarihinde saat on beşte yapılacağı 27 eylül, 8 ve 18 birinci teşrin ile 2 ikinci teşrin 938 tarihlerindeki Ulus, Kurun, Sonteligraf, fransızca münakasa ve almanca Türkişepost gazetelerinde ve 28 eylül ile 8, 18 birinci teşrin ve 2 ikinci teşrin tarihlerindeki resmî gazetede ilân edilmiş ve edilecek olan münakasa tarih ve saati görülen lüzum üzerine 12-11-938 cumartesi günü saat on bire değiştirilmiştir. Teklif zarfları münakasa saatından bir saat evele kadar kabul edilecektir. (4027) 7221

Yapı işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Orman çiftliğinde yapılacak tohum ıslâh istasyonu müştemilâtından idare ve laboratuvar, depo, ahır ve işçi evi inşaatıdır.

Keşif bedeli 59.911 lira 67 kuruştur.

2 — Eksiltme 17. 11. 1938 perşembe günü saat 15 de nafıa vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak üç lira bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 4,245 lira 58 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve nafıa vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır. Bu vesika eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evel bir istida ile nafıa vekâletine müracaatları ve istidalarına en az bir kalemde 50.000 lira kıymetinde bu işe benzer bir iş yaptığına dair işi yaptıran idareden alınmış vesika ilâştirilmesi muktazidir.

6 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü olan 17. 11. 1938 perşembe günü saat 14 e kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4584) 8145

C. H. Partisi

Satılık otomobil

C. H. P. Genel Sekreterliğinden :

Partiye ait açık (Kraysler) marka otomobil açık arttırmaya konulmuştur.

1 — Muhammen bedeli 250 liradır.

2 — Otomobili görmek istiyenler her gün Parti kalorifer memuru Kâzım Yay'a müracaat etmeleri.

3 — İhale 8.11.1938 salı günü saat 16 da Parti Genel Sekreterlik binasındaki komisyonda yapılacaktır.

4 — İhaleye iştirak etmek istiyenlerin belli gün ve saatte on dokuz liralık muvakakt teminatlariyle komisyonda hazır bulunmaları. 7784

Sıhat Bakanlığı

Kitap dolabı ve masa yaptırılacak

Sihhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Hudut ve Sahiller Sihhat Umum Müdürlüğünden :

Umum müdürlüğümüz için yaptırılacak olan 690 lira bedeli keşifli iki kitap dolabı ve bir masanın açık eksiltmesinin 1 ikinci teşrin 1938 tarihinde saat onda yapılacağı ilân edilmiş ise de istekli çıkmadığından eksiltme on gün daha uzatılmıştır.

Muvakkat teminat akçesi 51 lira 75 kuruş olup ihale tarihinden evel Umum müdürlük muhasebe veznesine yatırılması lâzımdır.

İhale 11 ikinci teşrin 1938 cuma günü saat onda Umum müdürlükten toplanacak komisyon tarafından yapılacağı ilân olunur. (4638) 8228

Yol ve kanalizasyon yaptırılacak

Sihhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Hudut ve Sahiller Sihhat Umum Müdürlüğünden :

Umum müdürlük binası bahçesinde yaptırılacak olan (13356) lira 70 kuruş keşifli beton yol ve kanalizasyon kapalı zarfla eksitmeye kolnulmuştur. İhale 21 ikinciteşrin 938 pazartesi günü saat on birde Umum müdürlük satın alma komisyonunca yapılacağından teklif mektuplarının nihayet saat ona kadar umum müdürlüğe makbuz karşılığı verilmiş olması lâzımdır. Muvakkat teminat (1001) lira (75) kuruştur. İsteklilerden kanunda gösterilen şartlar aranmakla beraber yaptığı en büyük işin bedeli (10,000) liradan aşağı olmadığına dair de vesika aranacaktır.

Şartname ve plânlar 67 kuruşa Ayniyat muhasibi mesullüğünden alınacaktır. (4639) 8229

Ankara Valiliği

İzolâsyon işleri

Ankara Valiliğinden :

1 — Keşif bedeli (7993) lira (72) kuruştan ibaret bulunan stadyom ve hipodrom tribünleri ve binalarının izolasyon işleri 10.11.1938 perşembe günü saat 15 de ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 600 liralık muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az 8 gün evel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir istidr ile vilâyete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirâ kedemezler.

3 — İsteklilerin ticaret odası vesikası, teminat mektup veya makbuzu ve ikinci maddede yazılı ehliyet vesikasiyle birlikte yukarıda yazılı gün ve saatte vilâyet encümenine müracaatları.

4 — Buna ait şartname ve keşif evrakı hergün Nafıa müdürlüğünde görülebilir. (4493) 7935

Öğretmen Hıfzı Sözer hakkında

Ankara Valiliğinden :

Kızılcahamam kazası Çeltikçi nahiyesi okulu öğretmeni iken istifa suretiyle işinden ayrılan ve halen sarih adresi malûm olmıyan Hıfzı Sözer'in vilâyet kültür inzibat meclisince ittihaz olunan meslekten ihracına dair 21. 9. 938 tarihli ve 288 sayılı müdafaa kararına bir hafta zarfında itirazda bulunmadığı takdirde hakkında müttehaz kararın kesbi katiyet edeceği ilân olunur. (4559) 8143

Öğretmen Müveddet Uranç hakkında

Ankara Valiliğinden :

Ankara merkez Mimar Kemal okulu öğretmeni iken 938-939 yılı kadrosiyle Haymana kazası Oyaca okulu öğretmenliğine naklen tayin kılınan Müveddet Uranç 8. 9. 938 tarihinden bugüne kadar vazifesine izinsiz ve mazeretsiz devam etmediği anlaşıldığından vilâyet kültür yasav komisyonunun 26. 10. 938 gün ve 299 sayılı kararıyle 8. 9. 938 tarihinden itibaren istifa etmiş sayılmıştır. Sarih adresi ve ikametgâhı malûm olmadığından tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (4577) 8144

Askerî Fabrikalar

Kırıkkalede yaptırılacak kalorifer tesisatı

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (140.000) lira olan Kırıkkalede yaptırılacak kalörifer tesisatı askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 16 birinci kânun 1938 cuma günü saat 11 de kapalı zarfla ihale edilecektir.

Şartname (7) lira mukabilinde komisyondan verilir.

Taliplerin muvakkat teminat olan (8250) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 10 na kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 sayılı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (4529) 8083

50 Ton bohçalık saç alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (12.500) lira olan 50 ton bohçalık saç Askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 16.12.1938 cuma günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (937) lira (50) kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (4567) 8114

2 Ton grafit alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (1300) lira olan 2 ton grafit Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez satın alma komisyonunca 19-12-938 pazartesi günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat olan (97) lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. mad delerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (4612) 8173

Jandarma

Kuru ot ve saman alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan :

1 — Bir kilosuna dört buçuk kuruş fiyat biçilen elli bin kilodan yetmiş bin kiloya kadar kuru otla bir kilosuna bir buçuk kuruş fiat tahmin edilen kırk bin kilodan altmış bin kiloya kadar samana ait açık eksiltmesinden pazarlığa tahvilen 4. ikinci teşrin 1938 cuma günü saat onda satın alınacaktır.

2 — Şartname parasız komisyondan alınabilecek olan bu pazarlığa girmek istiyenlerin (303) lira (75) kuruşluk teminat makbuzu veya banka mektubu ve şartnamede yazılı belgeleri ile komisyona baş vurmaları. (4359) 7765

Mahkemeler

Ankara Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden :

Ankarada Dağ ardında Sucular yokuşunda 210 ve Bozkurt mahallesinde 5 numaralı evlerde oturan Bahçıvan Ali karısı Sıddıka Ayaza

Kocanız Ali tarafından vazifei zevciyeti ifa etmemek maksadiyle üç aydanberi evini terk ile gittiğinizden evinize dönmeniz için ihtarat yapılmasını istemiş ve gösterilen adreslerde bulunmayıp ikametgâhınız meçhul kalmış olduğundan ilânen tebliğat yapılmasına karar verilerek 10 gün zarfında işbu davaya cevap vermeniz ve 21.11.938 pazartesi saat 14 de mahkemede hazır bulunmanız veya tarafınızdan bir vekil göndermeniz ilânen tebliğ olunur. 8216

Ankara İkinci S. H. Hâkimliğinden :

Dahiliye vekâleti namına avukat Güzide Alpar tarafından nüfus umum müdürlüğü şube müdürü Ali Rıza'nın mezkûr müdürlükten almış olduğu 37 lira 36 kuruşluk avansın tahsili Ali Rıza'nın vefatiyle varisleri aleyhine açılan dâvanın duruşma sırasında dâva olunanlardan Lütfi'nin gösterilen adreste olmadığından gıyap kararının ilânen tebliğine karar verilmiş duruşma 1.12.1938 saat 9 za bırakılmıştır. Mezkûr tarihte mahkemeye gelmeniz veya bir vekil göndermediğiniz taktirde gıyaben duruşmaya bakılacağı ilânen tebliğ olunur. (4648) 8237

KÜÇÜK İLÂNLAR

Satılık :

Satılık — Ankaranın her tarafında irat getirir, satılık apartımanlar, evler. Tel: 2487 Vahdi Doğruer. 7996

Satılık — Yenişehir'de, Cebeci'de inşaata elverişli ve istasyon arkasında ufak çapta arsalar. Tel: 2487 Vahdi Doğruer. 7997

Satılık — Bahçeli evlerden asfalta en yakın yerlerde muhtelif tiplerde uygun fiat. H. Dilman. Koç apartımanı No: 4 Tl: 2181 8163

Satılık — Yenişehir'de jandarma mektebi civarında istasyon arkalarında ve Ankara'nın her tarafında inşaata elverişli arsalar, tel: 2406 Neşet Şeren. 8176

Satılık — Ankara'nın her tarafında irat getirir beton ahşap ev ve apartımanlar ve bahçeli evler yapı kooperatifi hisseleri. Tel: 2406 Neşet Şeren. 8177

Satılık — Ankara'nın her tarafında apartıman ev arsa almak ve satmak istiyenlere tavassut. Tel: 2406 Neşet Şeren. 8178

Acele satılık arsa — İstasyon arkasında 593 M. Maltepe'de 644 M. arsa acele ve uygun fiyatla satılıktır Tl: 1538 Hayri Alıcıoğlu. 8187

Kelepir Apartıman — İsmetpaşa mahallesinde bol güneşli üç daireli kârgir büyük bahçeli. H. Dilman Koç Ap. Tl: 2181 8208

Satılık arsalar — Maltepe istasyon jandarma okul civarı Cebeci Karanfil sokak blok ve serbest. H. Dilman Koç Ap. 4 Tl: 2181 8209

Kurslar :

Daktilo kursu — 52 inci devresine teşrinisaninin ilk haftasında başlıyacaktır. 2 ayda diploma verilir. Kooperatif üstünde Tel: 3714 8167

İş verenler :

Dolgun maaşla hizmetçi aranıyor — Ev halkı 3 kişidir, yemek ev hizmeti ve ufak çamaşır yapacaktır. Ulus meydanında Koçak han kapıcısına müracaat. 8026

İş arıyanlar :

Mühendis — Diplomalı (Su, yol, demiryol, köprü inşaatı) için iş aramaktadır. Mühendis W. D. Ankara Yenişehir Birlik oteli 8160

Ders verilir — Tedris usulüne göre evlerde ilk ve orta okul talebesi yetiştirilir. Ulus'ta İ. O. rumuzuna mektupla müracaat edilmesi 8161

Tecrübeli bir banka muhasibi — Akşamları bir tüccar yanında veya hususî bir müessesenin muhasebesini tutmak istiyor. Ulusta (A. K) rumuzuna müracaat. 8180

İş arıyor — Orta okul mezunu bir genç saat 16 dan 24 de kadar muayyen saatlerde çalışmak istiyor. Ankara Misakı Millî mahallesi Özden sokak No. 7 de Asıma'a mektupla müracaat. 8213

ÇOCUK ve HASTA BAKICISI — Evlerde iş arayan şıvester Rosa Ostadal Seegasse 9. Wien IX 8221

Kiralık :

Ucuz kiralık — Yenişehir Adakale caddesinde 20 No. da 5 oda, havağazı, elektrik, banyo ve su, ağaçlı büyük bahçe.. Tl: 1669 - 1798 müracaat. 7972

Kiralık ucuz güneşli kat — 4 geniş oda, hol, sandık odası, geniş mutfak, banyo v. s. bahçe. Yenişehir, İsmetpaşa caddesi son durak No. 94.. 7988

Kiralık — Müstakil odalar ve daireler. Havuzbaşı yanında. Bahçeli ve güzel nezaretli ehven fiatlar. Selânik caddesi. No. 16 7991

Kiralık daireler — Ersoy apartımanı otobüs garajı karşısında Tl: 3654 3710 8005

Kirlık kaloriferli daire — 4 oda, bir hol, tam konfor. Yenişehir Çiftlik satış mağazası karşısı Erkut apartımanı, kapıcıya müracaat. 8024

Kiralık apartıman — Yenişehir'de Atatür kbulvarında Tuna Ap. Kaloriferli daireler Resmî dairelere de elverişlidir. 8048

Kiralık — Bahçeli evler kooperatifi mahallesinde 123 No. beş odalı iki kat müstakil B. 4 tipi ev kiralıktır Merkez Bankasında R. Bolevin'e müracaat. 8050

Yeni kaloriferli apartıman — 5 oda ayrıca hizmetçi, sandık odaları geniş hol, ofis 15. II. teşrinden kiralıktır. Yenişehir İzmir Cad. No. 10 8057

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan :

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ on defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için ayrıca on kuruş alınır.

Kiralık kat — 4 oda, 1 hol. Yenişehir Dikmen köprüsü yanında Ayş sokak No. 3. K. Oğlan (Ulus meydanı) Kuyumcu bay Şeref'e müracaat. 8075

Kiralık — 5 geniş oda, hol, banyo balkon, havagazı hizmetçi odası 2 tuvalet bahçeli 80 lira. Yenişehir Selânik cad. No. 51 Tl: 1347 - 2953 8077

Kiralık — Kocatepe'de Meteoroloji karşısında yeni yapılan Uraz apartımanında 5 odalı, kaloriferli, sıcak su lu ve her türlü konforu haiz kiralık daireler vardır Telefon 3223 e müracaat. 8080

Kiralık daire — Emniyet âbidesi karşısında gayet nezaretli üç oda, bir hol, alafranga, alaturka helâ, mizmetçi odası, her türlü konforu haiz. Çelikkale So. No. 12, Tümer ap. 8110

Kiralık — Yenişehir Meşrutiyet caddesi Türe sokak No. 6 da 3 oda 1 hol. 50 lira. Çatı katında ev sahibine müracaat. 8157

Kiralık kaloriferli katlar — İsmet İnönü caddesinde Lozan meydanı yakınında yeni apartımanın beşer oda ve birer holü havi katları için Yenişehir de Karanfil sokağında (12) numaraya müracaat veya 2698 numraya telefon. 8164

Kiralık oda — Mobilyasız, banyolu bir oda kiralıktır. Postahane caddesi 16 numaralı apartımanın 2 numaralı dairesine müracaat. 8165

Kiralık dükkân — Çankırı caddesinde Tan oteli sırasında 65 numaralı dükkân kiralıktır. 8166

Kiralık — İsmetpaşa ve Yüksel caddesinde 4 oda, 1 hol, 1 sandık odası ve 1 kilerli konforlu daireler Bitişiğinde 24 numaralı eve müracaat. T. 3334 8188

Kiralık apartıman — Kaloriferli 6 oda muşambalı Çankaya caddesi No. 49 görmek için ikinci kata, görüşmek için şekerci Hacı Bekir'e müracaat Tel: 3050 8190

Kiralık oda — Bir bayan için 2 bayandan mürekkep aile yanında güzel manzaralı. Yenişehir Selânik caddesi No. 40 da 3 cü kat. 8202

Kiralık daire — Ferah, taksimatı modern 5 oda, bir hol. Havagazı, banyo, alaturka, alafranga 2 hela. 2 balkon biri arkada oda kadar geniş, muhafazalı, mükemmel nezaretli. Zarif cephe, bahçe. Altında bakkal. Bakanlıkların, asfaltın yanı başı. Yenişehir, Demirtepe, sefaret karşısı Akbay s. 9 8191

Kiralık oda — Sıhiye Vekâleti karşısında Çağatay sokaktan Arman 1/A apartımanda elektrik, banyo, mesai harici kapıcıya dahili içindekilere. 8205

Kiralık — Çocuk sarayı Cad. köşesinde No. 74 dükkân ve No. 70 binada konforlu müstakil odalar ile elektrik havagazı mutbağı bulunan 2 odalı daire Kapıcıya müracaat. 8211

Kiralık — Meşrutiyet ve Selânik caddelerinin birleştiği köşede Ergene apartımanı. 6 odalı geniş daire. Daimi sıcak su. Kapıcıya veya Tel: 3114 e 8214

Kiralık — Havuzbaşı Necatibey cad. No. 7 de su, gaz, elektrikli odalar küçük aile veya bayanlara kiralıktır. Tercihan öğleye kadar görülmesi. 8218

Kiralık — Demirtepe'de Havuzbaşına 5 dakikada mobilyalı bir oda. Postane cad. No. 53 de üçüncü kat daire 5 akşam 7-8 arası müracaat. 8224

Aranıyor :

Aranıyor — 2 bayan Taşhan, Sıhiye bakanlığı ve Havuzbaşı semtlerinde banyo ve konforlu boş bir oda aramaktadırlar. Ulus'ta R. A. rumuzuna mektupla müracaat. 8206

ŞAHANE TANGO
Pola Negri

Ankara Levazım Amirliği

Ekmeklik un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Bursa garnizonunun 939 ağustos sonuna kadar senelik 420 ton ekmeklik unun 10.11.938 perşembe günü saat 11 de Bursa'da tümen karargâhında satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. İlk teminatı 3843 liradır. Şartnamesi İstanbul ve Ankara Lv. âmirlikleri satın alma komisyonunda parasız görülebilir. İsteklilerin belli saatten bir saat evelıne kadar kanunî vesaikle komisyona müracaatları. (4391) 7792

Muhtelif inşaat yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Küllükte iki pavyon ve bir tavla bir mutbak yapılacaktır.

2 — Keşif bedeli 57842 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 4338 liradır.

4 — İstekliler bu işe ait keşif plânlarını ve şartnamelerini Muğla Dg. Tg. satınalma komisyonundan üç lira bedel mukabilinde aldırabilirler. İstiyenlere gönderilir.

5 — İhale 9/2. ci teşrin/938 salı günü saat 15 de Muğlada komutanlık satınalma komisyonunda yapılacaktır.

6 — Teklif mektupları ihale saatinden bir saat evvel buraya verilmelidir. (4411) 7799

Muhtelif inşaat yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bodrumda iki pavyon ve bir tavla bir mutbak yapılacaktır Bu inşaat kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli 65840 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 4938 liradır.

4 — İstekliler bu işe ait keşif plânlarını ve şartnamelerini Muğla Dg. Tg. satınalma komisyonundan üç lira bedel mukabilinde aldırabilirler. İstiyenlere gönderilir.

5 — İhale 9/2. ci teşrin/938 salı günü saat 15 de Muğlada komutanlık satınalma komisyonunda yapılacaktır.

6 — Teklif mektupları ihale saatinden bir saat evvel buraya verilmelidir. (4412) 7800

Yataklık ot alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri için 134605 kilo yataklık kuru otun açık eksiltmesi 9/2. ci teşrin/938 saat 15 de Ankara Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 4374 lira 66 kuruş ilk teminatı 328 lira 10 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. kanunî vesika ve teminatla belli vakitte komisyonda bulunulması. (4447) 7846

Makarna alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri için 52800 kilo makarnanın kapalı zarfla eksiltmesi 19. 2.ci teş. 938 saat 11 de Ankara Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 14784 lira, ilk teminatı 1108 lira 80 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesikalarda bulunan teklif mektuplarının saat 10 a kadar komisyona verilmesi. (4449) 7881

Patates alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri için 100 ton patates kapalı zarfla eksiltmesi 18. 2. inci teşrin 938 saat 15 de Ankara Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 7000 lira ilk teminatı 525 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesikalarda bulunan teklif mektuplarının saat 14 e kadar komisyona verilmesi. (4450) 7882

Un, arpa ve sade yağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonunca :

Alayın bir senelik ihtiyacı için kapalı zarf usuliyle 240 000 kilo un 146.000 kilo arpa 5650 kilo sade yağı satın alınacağından talip olanların teminat makbuzlariyle birlikte 15 - 2. ci teşrin - 938 saat 16 da alay satın alma komisyonuna müracaatları. (4512) 7961

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Tümenin Edremitteki birliklerinin senelik ihtiyacı olan 300 ton un kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 34500 liradır.

Eksiltmesi 11-11-938 cuma günü saat 16 dadır.

Teminatı 2587 lira 50 kuruştur. Evsafını ve şartlarını görmek istiyenler Edremit Tüm Sa. Al. Ko. da her gün ve eksiltmeye iştirâk edecek taliplerin teminat mektuplariyle teklif mektuplarını muayyen saatten bir saat evvel Edremit Tüm Sa. Al. Ko. na vermeleri ilân olunur. (4520) 8000

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Çorum garnizonunun 938-939 seneleri ihtiyacı için 200.000 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 22000 lira olup ilk teminatı 1650 liradır.

3 — İhalesi 21.11.1938 pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır.

4 — Talip olanların 2490 sayılı kanunun 2. 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte teklif ve teminat mektuplarını ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar Çorum'da alay satınalma komisyonuna vermeleri. (4647) 8236

Vakıflar

Kiralık dükkân

Vakıflar Umum Müdürlüğünden : Koyunpazarında çiftlik bakkaliyesine muttasıl bakkal dükkânı 6-11-938 gününden 31-5-939 gününe kadar altı ay, yirmi beş günlüğü kiraya verilmek üzere on gün müddetle açık artırmıya konulmuştur. Senelik muhammen kirası (720) liradır. Taliplerden (31) lira muvakkat teminat alınacaktır. İhale 5-11-938 cumartesi günü saat 11 de Vakıflar Umum Müdürlüğü Varidat müdürlüğünde yapılacaktır. Şartlarını görmek ve tutmak istiyenlerin mezkûr müdürlüğe müracaatları. (4547) 8060

Posta, Telgraf ve Telefon

Posta vagonu alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden :

1) — (2) adet posta vagonu kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2) — Muhammen bedel (43579.80) lira, muvakkat teminat (3268.49) liradır.

3) — Eksiltme 29-11-938 tarihine müsadif salı günü saat (15) de Ankara'da P.T.T. umumî Müdürlüğü binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4) — İsteklilerin, muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ve kanunî vesaikle beraber teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını mezkûr gün saat (14) e kadar o komisyona vermeleri.

5) — Şartnameler Ankara'da P.T.T. levazım ve İstanbul Beyoğlunda P.T.T. levazım ayniyat şubesi Md. lüklerinden 2 lira 18 kr. bedel mukabilinde verilir. (4229) 7542

Millî Müdafaa Bakanlığı

Demir tel ve fincan alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 100 kilometre galvanizli demir telle 2000.— tane maa deveboynu fincan açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Hepsinin tahmin edilen fiatı 2325 liradır.

3 — Eksiltmesi 19.11.1938 cumartesi günü saat 11 de olup şartnamesi komisyonda görülebilir.

4 — İlk teminat: 174 lira, 38 kuruştur.

5 — Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2. 3 maddelerinde yazılı belgelerle birlikte M.M.V. satın alma komisyonunda bulunmaları. (4635) 8227

Tayyare kanat şeridi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 8000 metre	6. m/m	Takviyeli örme keten şerit.		
2 — 5000 „	7. „	„ „ „	„	
3 — 3000 „	30 „	Tırtıllı kanat şeridi.		
4 — 400 „	25 „	Beyaz kanat şeridi.		

1 — Mevcut nümunesine göre yukarda yazılı dört kalem tayyare kanat şeridi pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Eksiltmesi 7-11-938 pazartesi günü saat 11 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Nümunesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklileriin muayyen saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır. (4632) 8238

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	Miktarı Kilo	Fiyatı Lr.	Teminatı Lr. Kr.	Tarih	Günü	Saatı	şekli
Çorum unu	200,000	21,000	1575 00	21.11.938	P. ertesi	14	K. zarf
Amasya unu	250,000	26,625	1997 00	„	„	„	„
Merzifon unu	150,000	16,125	1209 50	„	„	„	„
	600,000	63,750	4781 50				

Samsun tümen birlikleri ihtiyacı olan yukarda mikdarı yazılı un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin 600.000 kilo una birden fiyat verecekleri gibi her garnizon için ayrı ayrı fiyat teklif ederler. Ve teminatlarını da buna göre verirler. İhale tüm binasındaki komisyonda yapılacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek ve almak üzere her gün ve eksiltmeye iştirâk edeceklerin yukarda yazılı gün ve saatte 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerine göre vesika ve teminatlarını havi teklif mektuplariyle komisyona müracaatları ve mektuplarını saat 13 de komisyon başkanlığına vermeleri. (4597) 8219

Sade yağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	mikdarı Kilo	Fiyatı Lira	ilk teminat LR.	Kr.	Tarih	İhale gün	saat	şekli
Samsun sadeyağı	15.000	14.625	1.096	88	7.11.938	Pazartesi	10	kapalı
Amasya sadeyağı	7.500	7.500	562	50	7.11.938	Pazartesi	10	kapalı
Çorum sadeyağı	7.500	7.500	562	50	7.11.938	Pazartesi	10	kapalı
Merzifon sadeyağı	6.000	5.910	443	25	7.11.938	Pazartesi	10	kapalı
	36.000	35.535	2.665	13				

1 — Tümen birlikleri eratının ihtiyacı olan yukarda mikdarı yazılı sadeyağı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin 36.000 kilo sade yağına birden fiyat verebilecekleri gibi her garnizon için ayrı ayrı fiyat teklif ederler ev teminatlarını da buna göre verebilirler. İhalesi tüm binasındaki komisyonda yapılacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek ve almak üzere her gün ve eksiltmeye girmek istiyenlerin yukarda yazılı gün ve saatte vesika ve teminatı havi teklif mektuplariyle beraber komisyona müracaatları ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyon başkanlığına vermeleri. (4392) 7793

Bulgur alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Mikdarı Kilo	Cinsi	Tahmin bedeli Lr. Kr.	İlk teminatı Lr. Kr.
88000	Bulgur	7920 00	594 00

1 — Tümenin Elazığdaki birlikleri için mikdarı, cinsi, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarda yazılı 88000 kilo bulgur Elazığ tüm satınalma komisyonunda 5-11-938 cumartesi günü saat 10 da kapalı zarf eksiltmesiyle alınacaktır.

2 — Şartnamesi salı, perşembe ve cumartesi günleri mesai dahilinde adı geçen komisyonda görülebilecektir.

3 — İsteklilerin eksiltme günü saat 9 a kadar kanun ve şartnamesine hazırlıyacakları teklif mektuplarını makbuz mukabilinde komisyona vermeleri ve kendilerinin de mezkûr gün ve saatinde komisyona müracaatları. (4406) 7798

İcra ve İflâs

Ankara İcra Dairesi Gayri Menkul Satış Memurluğundan :

İpotek olup satışına karar verilen Ankara'nın yeni Turan mahallesinde Akköprü sokağında 549 ada 21 parsel No. lu 4760 metre murabbaı arsanın 384 hissede 288 hissesi aşağıdaki yazılı şartlar dairesinde açık arttırma ile satışa çıkarılmıştır.

EVSAFI

Arsa eski İstanbul caddesinin altında müsellese benzer şekildedir. Boş arsa halindedir. Satılacak hissenin mikdarı 3570 metre murabbaıdır. Beher metresine üçer liradan satılacak hisseye on bin yedi yüz on lira kıymet takdir edilmiştir.

SATIŞ ŞARTLARI

1 — Satış peşin para ile olmak üzere 5.12.938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 10 - 12 kadar icra dairesi gayri menkul satış memurluğunda yapılacaktır.

2 — Talipler takdir edilmiş olan yukardaki muhammen kıymetin % 7.5 ğu nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubu ile kanunen teminat olarak kabul edilen hazine tahvilleri getirecektir.

3 — Satış günü arttırma bedeli takdir edilen kıymetin % 75 ini bulduktan ve üç defa nida ettirildikten sonra mezkûr gün on ikinci saatinde en çok arttıran talibine ihale olunur.

4 — İşbu tarihteki arttırmada teklif edilen bedel muhammen kıymetin % 75 ini bulmadığı takdirde 20.12.938 tarihine müsadif salı günü saat 10.12 ye kadar yapılacak ikinci arttırmada en çok arttırana ihale olunacaktır.

5 — Birinci ve ikinci arttırmalarda ihale bedeli ihaleyi müteakip verilmediği takdirde üzerine ihale edilenin talebi üzerine ihale tarihinden itibaren kendisine bedeli ihaleyi teslimi vezne eylemesi için yedi gün kadar mehil verilecektir. İşbu müddet zarfında ihale bedeli yatırılmadığı takdirde ihale bozulacak ve bu tarihten evel en yüksek teklifte bulunan talibine teklif veçhile almağa razı olup olmadığı sorulduktan sonra teklif veçhile almağa razı ise ihale farkı birinci talipten tahsil edilmek üzere bu talibe ihale edilecektir. Teklif veçhile almağa razı olmazsa gayri menkul yeniden on beş günlük ikinci arttırmıya çıkarılacak en çok arttıran talibe ihale edilecektir.

6 — Her iki arttırmada gayri menkûl talibine ihale edildikte tapu harcı müşteriye, ihale tarihine kadar olan müterakim vergi ve belediye resmi ise satış bedelinden ödenecektir.

7 — Borçlu ve alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkûl üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle yirmi gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır.

Aksi takdirde hakları tapu siciliyle sabit olmadıkça satış bedelini paylaşmasından hariç tutulacakdır.

8 — Arttırmıya iştirâk edecekler 10.11.938 tarihinde 38/44 numara ile dairemizdeki yerinde herkese açık bulundurulan şartnamemizi okuyabilirler. 8215

Ankara İcra Dairesi Gayri Menkul Satış Memurluğundan :

İpotek olup satılmasına karar verilen Ankara'nın Balkehriz mevkiinde şarken Bağcıyolu, şimalen tarik, garben Balcıoğlu kızı Afife mahtumu Hüseyin cenuben Çilingir Ali usta bağlariyle çevrili verginin eski 16 yeni 15 numaralarında tapunun 30. 6. 937 tarih ve 3 cilt 172 sıra numarasında kayıtlı 3048 metre murabbaı ölçüsünde evi olan bir kıta bağ aşağıdaki şartlar dahilinde açık artırma ile satışa çıkarılmıştır.

EVSAF ve MÜŞTEMİLÂTI

Bağın şark cihetine tesadüf eden kısmındaki zemini parke döşeli bir sekiden geçilerek 123 No. lu kapıdan içeri girildikte bir hol üzerinde sağ ve solda birer oda ve üstünde cihannüma bir oda ve önünde bir balkon vardır. Ev ahşaptır. 4,70 × 9 metre murabbaı üzerine inşa edilmiştir. Üzeri alafranga kiremit ile örtülmüştür. Dahili yağlı boyalıdır. Evin yanında tavansız ve tabansız bir methal ve bir boşluk ve kerpiç helâsı vardır. Evin önünde betondan ufak bir havuz vardır. Bağ içinde 500 üzüm kütüğü muhtelif meyva ağaçları vardır. Bağ bakılıdır. Bağ içinde bir beton çeşme mevcut ise de halen suyu yoktur. Heyeti umumiyesine 5250 lira kıymet biçilmiştir.

SATIŞ ŞARTLARI

1 — Satış parasiyle olamak üzere 5. 12. 1938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 10-12 ye kadar icra dairesi gayri menkul satış memurluğunda yapılacaktır.

2 — Talipler takdir edilmiş olan yukarıdaki muhammen kıymetin % 7,5 u nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubu ile kanunen teminat olarak kabul edilen hazine tahvilleri getirecektir.

3 — Satış günü artırma bedeli takdir edilen kıymetin % 75 ini bulduktan ve 3 defa nidadan sonra mezkûr günün 12 inci saatında en çok artıran talibine ihale olunur.

4 — İşbu tarihteki artırmada teklif edilen bedel muhammen kıymetin % 75 ini bulmadığı takdirde 20. 12. 938 tarihine müsadif salı günü saat 10-12 ye kadar yapılacak ikinci artırmada en çok artırana ihale edilecektir.

5 — Birinci ve ikinci artırmalarda ihale bedeli ihaleyi müteakip vermediği takdirde üzerine ihale edilenin talebi üzerine ihale tarihinden itibaren kendisine bedel ihaleyi teslimi vezne eylemesi için 7 gün kadar mehil verilecektir. İşbu müddet zarfında ihale bedeli yatırılmadığı takdirde ihale bozulacak ve bu tarihten evel en yüksek teklifte bulunan talibe teklif veçhile almağa razı olup olmadığı sorulduktan sonra teklif veçhile almağa razı ise ihale farkı biri talipten tahsil edilmek üzere bu talibe ihale edilecektir. Teklifi veçhile almağa razı olmazsa gayri mengul yeniden 15 günlük ikinci artırmaya çıkarılacak en çok artıran talibe ihale edilecektir.

6 — Her iki artırmada gayri menkul talibine ihale edildikte tapu harcı müşteriye ihale tarihine kadar olan müterakim vergi ve dellaliye resmi ise satış bedelinden ödenecektir.

7 — Alâkadarların gayri menkul üzerindeki hakları ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle 20 gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç tutulacaktır.

8 — Artırmaya iştirâk edecekler 10. 11. 938 tarihinde 38/48 no. ile dairemizdeki yerinde herkese açık bulundurulan şartnamemizi okuyabilirler. 8207

Vilâyetler

Çimento boru ve saire alınacak

İstanbul Telefon Müdürlüğünden :

1 — İdare ihtiyacı için yeni yapılacak 66 adet Menhol, 175 adet Ek odasiyle kapağı, 950 metre bir kanallı çimento boru ve 4820 metre iki kanallı çimento boru kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedel 19063.66, muvakkat teminat 1430 lira olup eksiltmesi 7-11-938 pazartesi günü saat 15 de Müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ile beraber nafıa vekâletinden alınmış ehliyet vesair vesikalarını muhtevi kapalı zarfları o gün saat 14 de kadar komisyona vereceklerdir.

4 — Ehliyet vesikası için eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evel bir istida ile İstanbul vilâyetine müracaat edilmesi ve istidaları na en az 10.000 lira kıymetinde bu işe benzer bir iş yaptığına dair iş yaptıran dairelerden alınmış vesika ilıştirilmesi muktazidir.

5 — Şartnameler her gün levazım dairemizde görülebilir. (4464) 7851

Halkevi binası yaptırılacak

C. H. P. Bursa İl Başkanlığından:

1 — Kapalı zarfla eksiltmeye konulduğu ve ihalesi 20. 10. 938 tarihinde yapılacağı evelce ilân edilen ve Bursa'da cümhuriyet alanında yeniden inşa edilecek 70.000 liralık bir kısım Halkevi binasına ait tenzilât teklifleri lâyık hadde görülmediğinden 2490 sayılı kanunun 40 ıncı maddesine tevfikan 20. 10. 938 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarlığa bırakılmıştır.

2 — Pazarlık 7. 11. 938 pazartesi günü saat 14 de C.H.P. İl başkanlık odasında yapılacaktır.

3 — Pazarlığa gireceklerin bu işe ait:

Şartname, mukavele projesi, hususî, fennî, malî şartname, keşif hulâsa cetveli projeler Bayındırlık işleri genel ve yapı işleri fennî şartnamelerini 350 kuruş mukabilinde C.H.P. Bursa İl merkezinden almaları.

4 — 4750 liralık muvakkat teminat vermesi.

5 — Ticaret odasına 1938 senesinde kayıtlı olduğuna dair vesikası.

6 — Nafıa müdürlüğünden alınmış bu işe girebileceğine dair vesika.

7 — Müteahhidin mimar veya yüksek mühendis olmadığı halde iş başında mesuliyeti fenniyeyi haiz bir yüksek mühendis veya mimar bulunduracağına dair taahhüt vesikasını hamil bulunmaları şarttır. (7986/4599) 8152

Şose tamiri

Çanakkale Encümeni Daimisinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Gelibolu - Keşan yolunun 12+000—48+040 kilometreleri arasında üç parçadan müteşekkil ve 7349 metre tulünde şose tamiratı esasiyesidir. Keşif bedeli 20069 lira 6 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

A - Eksiltme şartnamesi
B - Mukavele projesi
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D - Tesviyei turabiye, şose ve kârgir inşaata ait fennî şartname,
E - Hususî şartname
F - Keşif cetveli metraj cetveli fiat bordrosu
G - Malzeme grafiği

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Çanakkale Nafıa müdürlüğünde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — İhale 21.11.1938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Vilâyet makamında toplanacak daimî encümende yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1505 lira 18 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve ihale gününden 8 gün eveline kadar vilâyet makamına müracaatla alacakları ehliyeti fenniye vesikasını ibraz etmeleri ve 938 yılına ait ticaret odası vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır.

6 — İnşaat müddeti mukavele tarihinden itibaren on aydır.

7 — Teklif mektuplarının yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat eveline kadar makbuz mukabilinde daimî encümene verilmesi lâzımdır. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 14 de kadar gelmiş olmaları lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (8034-4641) 8231

Şose yaptırılacak

Çanakkale Encümeni Daimîsinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Gelibolu - Eceabat yolunun 0000 — 4232 kilometreleri arasında 4209 metre tulünnde şose inşaatı keşif bedeli 12586 lira 68 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

A - Eksiltme şartnamesi
B - Mukavele projesi
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D - Tesviyei turabiye, şose ve kârgir inşaata dair fennî şartname,
E - Hususî şartname
F - Keşif cetveli metraj cetveli fiat bordrosu
G - Malzeme grafiği

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Çanakkale Nafıa müdürlüğünde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — İhale 21.11.1938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Vilâyet makamında toplanacak daimî encümende yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 944 liralık muvakkat temina vermeleri ve ihale gününden nihayet 8 gün eveline kadar vilâyet makamına müracaatla alacakları ehliyeti fenniye vesikasını ibraz etmeleri ve 938 yılına ait ticaret odası vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır.

6 — İnşaat müddeti mukavele tarihinden itibaren on aydır.

7 — Teklif mektuplarının yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat eveline kadar makbuz mukabilinde daimî encümene verilmesi lâzımdır. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 14 de kadar gelmiş olmaları lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (8035-4642) 8232

Elektrik mühendisi aranıyor

Elâzığ Belediyesinden :

Şehrimizin elektrik işlerinde teknik ve idare müdürlüğü ifa edebilecek bir elektrik mühendisine ihtiyacımız olduğundan bu vazifeye talip olanların evrakını ve şartlarını 15 ikinci teşrin 938 salı gününe kadar Belediyemize bildirmeleri ilân olunur. 8239

Harta

Marangoz makinası alınacak

Harta Genel Direktörlüğünden :

1 — Harta Genel direktörlüğü için 100×120 ebadında bir adet marangoz sıkıştırma makinesi açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 16.2. teş.938 çarşamba günü saat 10 da Harta Gn. Drk. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli 720 lira, muvakkat teminatı 54 liradır. Banka mektubu veya vezne makbuzu kabul olunur.

4 — Taliplerin yazılı gün ve saatte teminatlariyle birlikte komisyona gelmeleri. (4629) 8225

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Aded	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT : Hesaplarındaki paralar bir sene içinde *50 liradan aşağı düşmiyenlere* ikramiye çıktığı takdirde *%20 fazlasiyle* verilecektir.

Kur'alar senede 4 def'a, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Eşya Piyangosu

Türk Maarif Cemiyeti Umumî Merkezinden

Cemiyetimizin eşya piyangosu 5-11-938 cumartesi günü saat 15 de Cemiyetin Kollej binasında çekilecektir. İkinci Noter bulunacaktır. İstiyenler de gelebilir. (4643) 8233

Eski Osmanlı İmperatoluğunun

Taksime uğramış

Divanı Umumiye Meclisi

Paris 24. B. Teşrin 1938

Osmanlı borçlarına aid ilân

1 Birinci Kânun 1932 tarihinde tediyeye vazedilmiş olan eski Osmanlı tahvillerine ait kuponların 2 Birinci kânun 1938 tarihinde müruruzamana uğrıyacağı alâkadarlara ilân olunur.

Bu kuponları henüz tahsil etmemiş olan hamiller, işbu tarihten evvel, muhtelif piyasalardaki tediye servisiyle mükellef müesseselere mzkûr kuponları ibraz etmeğe davet olunurlar. 8240

Umumî heyet toplantısı

TÜRKİYE İŞ ve TÜRKİYE CÜMHURİYETİ ZİRAAT BANKALARI ÜZÜM KURUMU ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Şirketimiz esas mukavelenamesinin 4 ve 73 üncü maddelerinin aşağıda gösterildiği şekilde tâdili için Umumî Heyetimiz 21.11.1938 Pazartesi günü saat 10 da Türkiye İş Bankası binasında fevkalâde olarak toplantıya dâvet edilmiştir. Sayın hissedarlarımızın mezkûr gün ve saatte teşriflerini rica ederiz.

TADİL EDİLECEK MADDELERİN ESKİ ŞEKLİ	TADİLİ TEKLİF EDİLEN ŞEKİL
Madde: 4	Madde: 4
Şirket aşağıda yazılı malûmat ile iştigal etmek üzere teşekkül etmiştir. Şirketin maksadı: Üzüm almak, bunları işlemek, memleket dışında ve içinde satmak ve bu işlere müteferri diğer işlerle meşgul olmaktır. Şirket gayri menkul mallara tasarruf edebilir.	Şirketin maksadı; Üzüm ve incir almak, bunları işlemek, memleket içinde ve dışında satmak ve bu işlere müteferri diğer işlerle; kereste ve anbalâj eşyası alıp satmak üzüm ve incir ve bunlara müteferri emtia muhafaza ve ihracatına ve her nevi eşya ve emtia nakliyatına müteallik vapur ve sigorta acentalığı ile meşgul olmaktır. Şirket gayri menkul mallara tasarruf edebilir.
Madde: 73	Madde: 73
Şirketin hesap senesi İkinci Kânunun birinci gününden başlıyarak Kânunuevvelin sonuncu günü biter. Fakat birinci hesap senesi müstesna olarak Şirketin sureti katiyede teşekkülü tarihi ile o sene Kânunuevvelinin sonuncu günü beynindeki müddeti ihtiva edecektir.	Şirketin hesap senesi Haziranın Birinci gününden başlıyarak Mayısın sonuncu günü biter. Fakat birinci hesap senesi müstesna olarak Şirketin sureti katiyede teşekkül tarihi ile o senenin Mayısının sonuncu günü beynindeki müddeti ihtiva edecektir. 8241

5 odalı daire

Bahçe içi 2. ci kat. Yeni, muşambalı, tekmil konforlu. Yenişehir Kâzım Özalp caddesi Onuvluk sokak. 8 Behiç Tümer 2 ile 5 arası gezilir. 8168

Primler hakkında

Ankara Bahçeli Evler Yapı Kooperatifinden :

Esas nizamnamemizin 17 inci maddesi mucibince mecburî olan sigortanın mebdei 1.11.1938 olarak tesbit edilmiştir. Ancak işbu sigorta ortaklarımıza mektupla yapılan tebligatta miktarı bildirilen ilk peşin primler Sümer banktaki hesabımıza makbuz mukabilinde yatırıldıktan sonra muteber olacağından primlerin bir an evel yatırılmasını rica ederiz. 8121

Halk Bakteriyoloji ve Kimya Lâboratuvarı

Belediye sırası, Talas apartıman 1 No. ya nakletmiştir. Tel: 2972

Dr. Muzaffer Sander

Cebeci Hastanesi
Göz Hastalıkları Mütehassısı
Adliye Sarayı Sırası,
Sarraf Hakkı Apartmanı

Ankara Belediyesi

Motörlü pompa ve baraka yaptırılacak

Ankara Belediyesinden :

1 — At pazarı su deposuna konacak elektrik motorlu pompa ve bunu ihtiva edecek baraka onbeş gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedeli (1050) liradır.

3 — Muvakkat teminat (78,75) kuruştur.

4 — Şartname ve sairesini görmek istiyenlerin hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 11.11.1938 cuma günü saat 10.30 da belediye encümenine müracaatları. (4574) 8101

Şoför alınacak

Ankara Belediye Riyasetinden :

Otobüs İdaresi için Şoför alınacaktır. Ankara ehliyetnamesini haiz olmak şarttır.

Evvelce istida vermiş olanların doğrudan mezkûr idareye müracaatları, yeniden talip olacakların Belediye Reisliğine birer istida vermeleri ilân olunur. (4623) 8196

Saksı alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Bahçeler idaresi için alınacak (10.000) adet saksı onbeş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (412,50) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (31) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 15.10.1938 salı günü belediye encümenine müracaatları. (4644) 8234

Su saati sandığı alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Su işleri için yaptırılacak 100 adet saat sandığı 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Kıymeti muhammineşi (450) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (33,75) liradır.

4 — Şartnamesini görmek için hergün Belediye yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 18.11.1938 cuma günü saat on buçukta Belediye encümenine müracaatları. (4646) 8235

ULUS — 19. uncu yıl. — No.: 6201
İmtiyaz Sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
Umumî Neşriyatı İdare Eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
ULUS Basımevi : ANKARA
Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN

Tasarruf için

tenviratınızda Osram-D-ampulu kullanınız. Osram-D-ampullarının ışık verimleri sarf ettikleri cereyana nisbetle harikuladedir, yani ucuz ziya temin ederler.

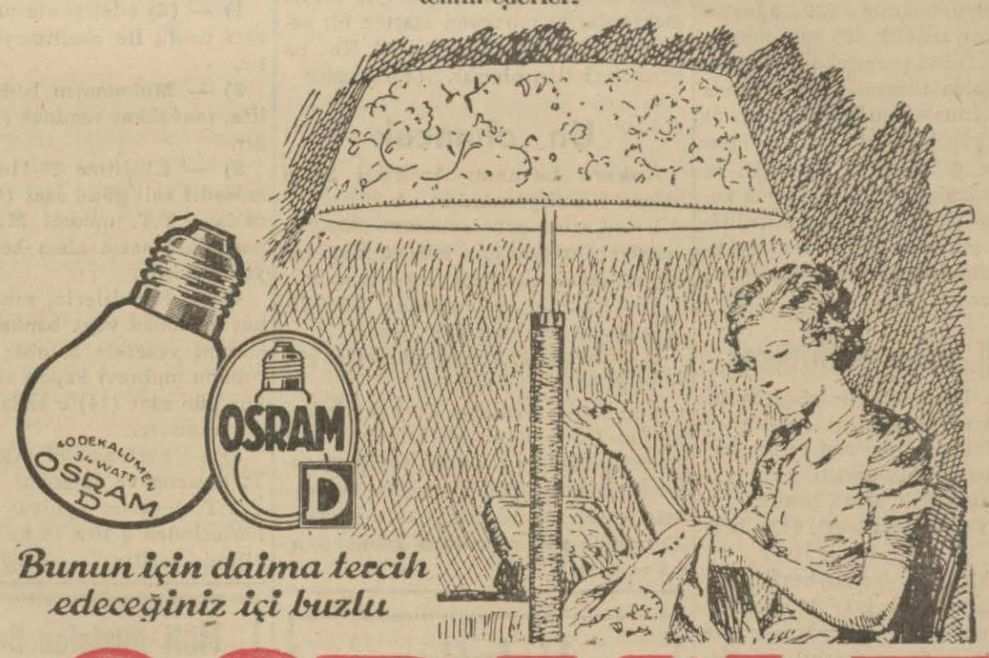

Bunun için daima tercih edeceğiniz içi buzlu

OSRAM-D AMPULLARI

Türkiye Vekilleri:

AEG
Türk Anonim Elektrik Şirketi Umumiyesi
İSTANBUL P.K. 1449

Elektron
Türk Anonim Şirketi
İSTANBUL P.K. 1144

Kayıp

Herkesin merhametini celbedecek vaziyette olan pek küçük yaşta dört yetim çocuğa ait biri bütün elli liralık, dört adedi beşer liralık olmak üzere Saman pazarı civarında 70 lira kaybedilmiştir. Bulana helâlmdan 10 lirası verilmek şartiyle Kurşunlu cami civarında Sanal sokakta 11 numaralı eve verilerek yetimlerin sevindirilmesi insaniyet namına rica olunur. 8212

Fransızca bilen bir satış memuru aranıyor

Almanca da bilenler tercih edilir. AKBA'ya müracaat.
Tel: 3377 8204

Zayiler

Zayi — 937 senesinde Gazi lisesi 1/C sınıfından almış olduğum mektep tasdiknamemi kaybettim. Bulanların aşağıdaki adresime göndermelerini insaniyet namına rica ederim. Aksi takdirde hiç bir hükmü kalmadığı ilân olunur. Ankara Akşemsettin mahallesi Tinli sokak No. 1 Emin oğ. Celâl Terzi. 8223

Zayi — Muğla nüfus memurluğundan aldığım nüfus cüzdanım ve için deki askerlik terhis tezkerem kayıtlı hüviyet cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Ankara Hamamönü Akalar mahallesi Anadolu sokak No. 20 Raif Güçlü 8222

Zayi — Çorum'un Alaca kazası nüfus memurluğundan aldığım nüfus kâğıdımla aynı mahal askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü olmadığı ilân olunur. Çorum'un Alaca kazası Kara Mahmut köyünden İbrahim oğ. Rasim 8217

Memurlar kooperatifi mağazalarında

Taze meyvalardan itina ile hazırlanmış reçellerin kilosu 40 ve 50 kuruştur.

Topdan alanlara ayrıca tenzilât yapılır. 8174

Çam telefon direği alınacak

Kilis Gümrük Muhafaza Tabur Satın Alma Komisyonundan :

Eksiltmeye konulan telefon direğinin Dipten 2. Mt. de

Cinsi	Miktarı Adet	Muhammen bedeli Lira	kuruş	Boyu metre	Tepeden muhiti Santim	muhiti Santim
Çam direk	3360	16800	00	7	40	55

çam telefon direği kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu direkler (Maraş) ın (Suçatı) ormanından mevcut plân dahilinde gösterilecek maktâ'dan kesilerek (Maraş) ın (Eloğlu) istasyonunda teslim edilecektir.

3 — Eksiltme 21 İkinciteşrin 938 pazartesi günü saat 15 te Kilis Gümrük Muhafaza taburunda yapılacaktır.

4 — İstekliler (1260) lira muvakkat teminatını Gümrük veya Maliye veznelerine yatırmış ve 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde istenilen belgeleri ve teklif mektuplarını eksiltme vaktinden bir saat evveline kadar vermiş bulunmaları.

5 — İsteklilerden direklerin şartnamesindeki evsaf ve teslim yerini öğrenmek istiyenler:

İstanbul'da: Galata'da eski gümrük binasında Gümrük Muhafaza Komutanlığı satınalma komisyonuna,

Ankara'da: Gümrükler Muhafaza Genel Komutanlığı Levazım Müdürlüğüne,

Kilis'te: Gümrük Muhafaza Taburu satınalma komisyonuna müracaatla öğrenmeleri ve şartname örneğini parasız alabilecekleri ilân olunur.

(4630) 8226

TÜRK HAVA KURUMU
26 cı - Tertip
BÜYÜK PİYANGOSU

Birinci keşide 11 İkinciteşrin 938 dedir.

Büyük ikramiye 40.000 liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirâk etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mesut ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

Yeni SİNEMALAR *Sus*

BU GÜN BU GECE
Sabırsızlıkla beklenen mevsimin en müstesna eseri
KONTES VALEVSKA
Baş Rollerde
Greta Garbo — Charles Boyer
SEANSLAR
2.45 — 4.45 — 6.45 — Gece 21 de

Halk

BU GÜN BU GECE
BİR MİLLETİN İSTİKLALİ
Joel Mc. Crea — Frances Dee
Tarihî kıymeti haiz muazzam bir film
SEANSLAR
2.30 — 4.30 — 6.30 — Gece 21 de
HALK MATİNESİ 12.15 DE
MONTEKARLO KIRALI

BU GÜN BU GECE
KADIN OYUNLARI
Baş Rollerde
Loretta Young — Warner Baxter
Vijinia Burce
Baştan başa zevk, neşe ve eğlence
SEANSLAR
2 — 4 — 6 — Gece 21 de

Elde mevcut tenzilâtlı karnelerin ayın 15 ine kadar tebdili aksi takdirde mezkûr tarihten sonra muteber olmıyacağı ilân olunur